

Komunisti na poti povezovanja

16

Opčine: kakšna urbanistična prihodnost čaka tržaški Kras?

6

Okusi Krasa »na obisku« pri rojajih na Koroškem

2

8

Primorski dnevnik

SOBOTA, 1. OKTOBRA 2011

Št. 232 (20.247) leto LXVII.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, od 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužnji Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEČAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 1,00 €

9 771124 666007

Od nevtrinov do bunga bunge

MARTIN BRECELJ

Eksperiment, ki je razkril, da bi lahko bili nevtrini hitrejši od svetlobe, je nenadejano ponudil tudi prerez današnje italijanske stvarnosti. Dejstvo, da so pri tem projektu odigrali vodilno vlogo italijanski znanstveniki, dokazuje, da Italija kljub vsemu še vedno zmora odličnost v vrhunskem znanstvenem raziskovanju. Zanimivo pa je, da so enega izmed nosilnih stebrov Einsteinove relativnostne teorije pomagali zamajati prekerni raziskovalci. Ekipo na Gran Sassu, ki je sodelovala pri meritvah hitrosti nevtrinov, so namreč v veliki meri sestavljali nestalno zaposleni uslužbenci.

Sicer pa odnos političnega vrha do te znanstveno-raziskovalne odličnosti po svoje prihaja do izraza tudi v tiskovni noti, s katero je ministrica za šolstvo in znanstveno raziskovanje Mariastella Gelmini pozdravila ta podvig. V njej je namreč pisalo, da je vlada prispevala 45 milijonov evrov za izgradnjo predora od Ženeve do Gran Sassa, po katerem naj bi nevtrini potovali, kar je bilo povsem izmišljeno in še prej skregano s samo naravo eksperimenta, tako da se je Gelminijeva s svojim sporočilom za javnost hudo osmešila.

Potem ko je ustrelil tolikšnega kozla, je tiskovni predstavnik Gelminijeve Massimo Zannaro odstopil s tega položaja, ohranil pa je funkcijo ravnatelja oddelka za študente na ministrstvu, ki jo je vzporedno opravljal. Še več. Premierjeva hčerka Barbara Berlusconi, ki v mondenih zadevah zvesto hodi po očetovih stopinjah, mu je celo poverila nalogo, naj na kulturnem področju skrbi za njeno javno podobo.

ITALIJA - Izreden uspeh pobudnikov referendumov

Milijon dvesto tisoč podpisov za odpravo volilnega zakona

Tudi predsednik republike Napolitano za nov volilni zakon

GORICA - Deželni vladi poslali dokument

Šest briških županov odločno proti zvezi goratih občin v Brdih

GORICA - Šest briških županov odločno nasprotuje predlogu o ustanovitvi zveze goratih občin v Brdih, o katerem bodo v deželnem svetu Furlanije-Juljske krajine odločali v ponedeljek, 3. oktobra. Zato so župani občin

Števerjan, Koprivno, Šlovrenc, Krmin, Dolenje in Moš poslali dokument predsedniku deželne vlade Renuzu Tondinu in deželnemu odborniku Andrei Garlatiju, v katerem so pojasnili vzroke svojega nasprotovanja združevanju briških

občin. Nove zveze goratih občin nočejo, ker bi njeno ustanavljanje drago stalo, poleg tega pa bi lahko vse pristojnosti nekdanje briške gorske skupnosti uspešno prevzela goriška pokrajina.

Na 14. strani

RIM - Odbor za referendum o volilnem zakonu je včeraj kasacijskemu sodišču izročil 1.210.466 podpisov za ukinitve nekaterih določil vsedržavnega volilnega zakona, znanega kot »Porcellum«. Pobudniki poudarjajo pravi »ljudski čudež«, ki da leč presega minimalno mejo 500 tisoč podpisov. Če bo šlo vse po načrtih in ne bo predčasnih volitev, bi morali referendum razpisati spomladi prihodnjega leta.

Potrebo po novem volilnem zakonu je poudaril tudi predsednik republike Giorgio Napolitano, ki je včeraj tudi polemčno zabrusil Severni ligi, da padski narod ne obstaja in da bi bila odcepitev absurda.

Na 5. strani

Kmalu razpis za Urad za slovenske šole

Na 3. strani

Inflacija se nevarno segreva (3,1%)

Na 4. strani

Trst: pokrajinski svet proti termoelektrarni

Na 6. strani

Trst: na Velikem trgu le institucionalne prireditve

Na 7. strani

V Abrucih Pahorjeve Rože za gobavca

Na 11. strani

Števerjanci predajajo namenu obnovljeni trg

Na 15. strani

ŠPETER - Seja občinskega sveta

Dvojezična nižja šola še v zasilnih prostorih

3

KRIZA - Manifest podjetnikov

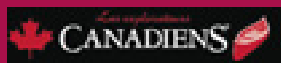
Ultimat vladi v petih točkah

RIM - Predsednica Confindustrie Emma Marcegaglia je predstavila manifest petih združenih podjetnikov za razvoj in postavila ultimat vladi: nujni so takojšnji ukrepi, sicer bodo podjetniki prekinili dialog z vlado. Manifest obsega pet točk: davčno reformo, pokojnine, infrastrukture, privatizacije in liberalizacije. Davčna reforma naj olajša breme podjetij in odvisnih delavcev, v zameno pa bi podjetniki sprejeli zmerno obdavčitev premoženj. Prvi odziv vlade je bil mlačen, pozitivne so ocene Demokratske stranke, deljena mnenja sindikatov. Cgil noče krčenja pokojnin in privatizacije javnih storitev.

Na 5. strani

MARINIGH confezioni

Trg Cavour, 25
34074 - Tržič
Tel in Fax 0481 791066

pred cono namenjeno pešcem, tik ob večnadstropnemu parkirišču

BILČOVS - Okusi Krasa »na obisku« pri rojakih v Avstriji

Kraški gostinci iz Trsta in Sežane na Koroškem

Kulinarične dobrote in izvrstna vina poželi aplavz prisotnih

CELOVEC - V začetku tedna je bilo posebno praznično v gostilni Ogris »Pri Miklavžu« v Bilčovsu na avstrijskem Koroškem. Slovenska gospodarska zveza (SGZ) iz Celovca je gostila gostince, proizvajalce in predstavnike turističnih destinacij z obeh strani Krasa, ki so po nekajletnem premoru ponovno nastopili skupaj.

Gostinci Slovenskega deželnega gospodarskega združenja (SDGZ) so ob jedeh predstavili še sveže, komaj natisnjene zgibanke iz tiskarne Grafica Goriziana za jubilejno 10. izvedbo Okusov Krasa, ki sta jih tudi letos grafično upodobila Walter in Paola Grudina.

Gostinci Območne obrtno-podjetniške zbornice (OOZ) iz Sežane pa nov katalog Dobrot Krasa in Brkinov, ki povezuje tamkajšnje gostince, proizvajalce suhih mesnin in drugih specialitet ter turistične kraje. Pred številno domačo publiko so najprej nastopili vitezi vina s teranom, vitovsko garganjo in drugimi sortami, ki so jih prispevali Boris Lisjak, Širca-Kodrič in Primož Štoka iz Dutovelj. Pokušnjo njihovih vin v dvorani je vodil strokovnjak Stanislav Renčelj, ki je tudi nazorno orisal katalog gastronomskih dobrot s Krasa in Brkinov.

Gostitelj Hanzi Ogris, predstavnik znane koroške gostinske družine in podpredsednik SGZ, je uradno pozdravil in dal besedo Ervinu Mezgecu, predsedniku trgovcev SDGZ, ki je omenil tudi projekt Turizem Alpe Adria in Katji Skok, predsednici gostincev OOZ Sežana. Sledila je predstavitev Okusov Krasa in kraškega večera na Koroškem, ki so ga skupaj oblikovali tržaški in sežanski gostinci.

Gostilna pri Križmanu iz Tubelj pri Hrpeljah je poskrbela za hladno predjed z mariniranim odojkom, kostanji in bezgovim cvetjem s temnim aromatiziranim pivom lastne proizvodnje. Predsednica tržaških gostincev Pavla Zivic je za gostilno Guštin iz Zgonika pripravila rahlo mineštro iz bučk z ocvirki, skutnim žličnikom in šetrajem skupaj z vitovsko Mateja Škerlja iz Saleža.

Toplo predjed, testenine Barone s kostanjem, hruško in malvazijo Iva Kobala iz Štanjela je ponudilo Kraljestvo pršuta iz Kobjeglave; drzne kanelone z jančkom, zelenjavnim ragujem in Jamarjevo peno pa restavracija Križman iz Repna, ki so jih pospremili z brežanko Rada Kocjančiča iz Doline. Glavno jed, okusni prašičji file na žaru z divjimi zeliščji in tortico praženega krompirja, je dal na mizo Satko Sarđoć s Prečnika in zraven ponudil malvazijo Andreja Miliča Zagrajskega.

Sladico okrepčevalnice Ruj iz Dola pri Vogljah, rožiče s cimetovo kremo in suhimi slivami je spremljal sušen teran Emila Tavčarja iz Krepelj. V pokušnji je bil še teran Kukanje iz Komna in Ladija Miliča iz Saleža. Pravi praznik čezmejnega kraškega vinorodnega okolišja torej, do katerega bo prej ali slej gotovo prišlo. Odličen domači kruh sta prispevali pekarni Bukavec s Proseka in Čok z Opčin, ki od nekdaj sodelujeta z Okusi Krasa.

Posamezne hode in proizvajalce je predstavila stalna sodelavka Okusov Krasa Vesna Guštin. Tajnik SDGZ Davorin Devetak pa je dal še besedo prisotnim turističnim operaterjem Andreju Urošu Bičku za Kobilarno Lipica, Ediju Polhu za Park Škocjanske jame, direktorju Velike jame pri Brišičkih Alessiu Fabbriatoreju in ženi Donatelli, ki sta spregovorila po nemško in kot ostali povabila vse prisotne na obisk naših krajev z Okuse Krasa in

Kuharski mojstri z obeh strani Krasa so poskrbeli za prvovrsten kulinarični večer

tudi naprej. Lastnik slaščičarne Bon Bon & Chocolate David Danieli je predstavil sicilijanske konfete. Sežansko podjetje za obrtno proizvodnjo njokov in testenin Barone je zastopal gospodar Gianfranco Bruni. Gostom večera in prisotnim novinarjem je bilo na razpolago promocijsko gradivo o vseh naštetih krajih in tudi o botaničnem vrtu Carsiana ter naravnem rezervatu Doberdobsko in Prelosno jezero, ki ju upravlja zadruga Rogos s sedežem v Sprejemnem centru Gradina. Predstavitev so dopolnjevali lepi eksponati iz kraškega kamna mojstra Jerneja Bortolata iz Pliskovice.

Kuharji in vinarji so bili na koncu deležni velikega aplavza. Za uspel večer pa so se zahvalili vsem gostom (generalni konzulki v Celovcu Dragici Urtelj, visokemu predstavniku Združenih narodov v BiH Valentinu Inzku, krajevnemu županu Manfredu Maierhoferju ter predsedniku in direktorju Zveze Bank Felixu Wieserju in Rudiju Urbanu) predsednik celovške SGZ Benjamin Wakounig in poslovodkinja Marina Einspieler, predsednik OOZ Sežana Milan Škapin in tajnik SDGZ Davorin Devetak. Kraški večer v Bilčovsu je koroška SGZ priredila v sodelovanju z Javno agencijo RS za podjetništvo in tuje investicije JAPTI ter s slovenskim ministrstvom za gospodarstvo. (DD)

HRVAŠKA - Širitev Evropske unije Jadranka Kosor bi rada pristopno pogodbo podpisala skupaj z Ivom Josipovićem

JADRANKA KOSOR

IVO JOSIPOVIĆ

ZAGREB - Hrvaška premierka Jadranka Kosor je včeraj povedala, da bo hrvaški vladi predlagala, da bi pristopno pogodbo Hrvaške z EU 19. decembra v Varšavi podpisala ona skupaj s hrvaškim predsednikom Ivom Josipovićem. Kosorjeva je novinarjem sicer še dejala, da hrvaška vlada še ni bila uradno obveščena o datumu podpisa pristopne pogodbe. Je pa prepričana, da bo vlada podprla njeno pobudo.

Hrvaška je pristopna pogajanja z EU sklenila 30. junija, 28. članica povezave pa naj bi po zaključku ratifikacijskih

postopkov postala 1. julija 2013. Osnutek pristopne pogodbe je bil pripravljen 17. septembra, ko ga je hrvaški premier Jadranka Kosor predal poljski premier Donald Tusk. Za podpis pa bo pogodba pripravljena 19. decembra, so v četrtak napovedali v Varšavi.

Dan podpisa bo pomemben tudi za Slovenijo. S tem dnem bodo namreč začeli teči vsi postopkovni roki iz arbitražnega sporazuma za določitev meje med Slovenijo in Hrvaško. V prvem mesecu dni bosta državi že morali določiti skupne in nacionalne člane arbitražnega sodišča.

Danes v oddaji Brez meje o Kraški ohceti

KOPER - Začenja se nova sezona oddaje Brez meje, ki jo na televiziji Koper Capodistria posvečamo Slovencem v Italiji. V prvi oddaji, ki bo na sporedu danes ob 18. uri, si boste lahko ogledali barvite posnetke in zanimive pogovore, ki so nastali na letošnji Kraški ohceti. Vse prihodnje oddaje pa bodo po novem na sporedu ob torkih ob 18. uri, začenši s 4. oktobrom. Oddajo pripravljata Mitja Tretjak in Špela Lenardič.

Smrtna nesreča v bližini Latisane

LATISANA - Na avtocesti A4 je približno dva kilometra po izvozu za Latisano v smeri Benetk včeraj nekaj minut pred 11.30 prišlo do prometne nesreče, v kateri je umrl 44-letni Alessandro Pipesso. Moški je vozil kombi in iz še nepojasnjenih razlogov trčil v tovornjak s prikolico, ki je vozil pred njim. Trčenje je bilo tako silovito, da je Pipesso umrl na kraju nesreče, avtocesta pa je bila v smeri Benetk zaprta do 14. ure.

Pobratenje občin Cerkno in Cassacco

CERKNO - Občina Cerkno bo danes podpisala listino o pobratenuju z občino Cassacco v videmski pokrajini. V Cerknem so povabilo k vzpostavitvi prijateljskih vezi prešli že pred časom. Prvo spoznavno srečanje je bilo konec lanskega leta, pobudo o pobratenuju pa so cerkljanski občinski svetniki podprli maja letos. Listino o pobratenuju bosta župana Miran Ciglič in Vannes Assaloni podpisala na slovesnosti v dvorani Glasbene šole Cerkno. Ob tej priložnosti se bo občinski svet ob 17.30 sestel na slavnostni seji, na kateri bodo podeljena občinska priznanja ob občinskem prazniku, ki ga v Cerknem v spomin na rojstvo znamenitega matematika in pedagoga Franca Močnika in kot spomin na dan, ko so na dvorišču sedanje Ete v Cerknem ustanovili Vojkovo brigado, praznujejo 1. oktobra.

Koprski cariniki na ladji odkrili cigarete, v zabojniku pa razno blago

KOPER - Koprski cariniki so prejšnji teden na tovorni ladji, ki je v pristanišče prispela iz grške luke, odkrili 39.800 neprijavljenih cigaret. V začetku meseca pa so v zabojniku, namenjenemu na Slovaško, našli 45.921 kosov različnega neprijavljenega blaga, od igračk, podstavkov za prenosnike, i-Phonov in slušalk zanje, nosilcev za mobilne telefone, zaslonov LCD itd, so sporočili z Generalnega carinskega urada.

SLOVENIJA - Pred prvimi predčasnimi volitvami

Težave zaradi neusklajenih rokov

Strankam lahko zmanjka časa za odprtje transakcijskih računov za financiranje kampanje v skladu z zakonodajo

LJUBLJANA - Prve predčasne volitve v Sloveniji utesnejo povzročiti nekaj zapletov zaradi neusklajenih rokov za volilna pravila, zapisanih v volilni zakonodaji. Predsednik republike Danilo Türk je namreč napovedal, da bo 21. oktobra razpustil parlament, volitve pa sklical za 4. december. Zakon o volitvah v DZ določa, da se predčasne volitve lahko opravijo najprej v 40 dneh od dneva razpisa ter najpozneje dva meseca po razpustu državnega zbora. Po drugi strani pa zakon o volilni in referendumski kampanji določa, da morajo organizatorji volilne kampanje najpozneje 45 dni pred dnevom glasovanja odpreti posebne transakcijske račune za financiranje kampanje. Če bodo volitve 4. decembra, se bo torej rok za odprtje računov iztekel 20. oktobra, torej dan prej, preden bo predsednik države sploh razpustil parlament in razpisal volitve. To pomeni, da organizatorji kampanje ne bodo mogli pravočasno odpreti transakcijskih računov. Za

prepozno odprtje računov pa je v zakonu o volilni kampanji zagrožena globa od 10.000 do 15.000 evrov.

Kako bodo rešili to dilemo, zaenkrat še ni popolnoma jasno, ustavni pravniki pa soglašajo, da zaradi neujemanja rokov večjih težav ne bi smelo biti. Menijo tudi, da zaradi tega predsedniku republike ni treba volitev razpisati za poznejši datum. Različna pa so stališča glede vprašanja, ali lahko organizatorji kampanje račune odprejo še pred razpisom volitev.

Ustavni pravnik Rajko Pirnat meni, da morajo organizatorji račune odpreti tisti dan, ko bodo začeli teči roki za volilna pravila. Po njegovi oceni tudi ne more biti nihče kaznovan za nekaj, česar ne more izvršiti. Glede neujemanja rokov v zakonodaji pa opozarja, da je volilni zakon pomembnejši od zakona o volilni kampanji, ki ureja samo tehnična vprašanja. Prepričan je, da je treba v primeru razpusta parlamenta čim prej prirediti volitve, kar je v volilnem zakonu predvidel tudi zakonodajalec.

Ciril Ribičič pa meni, da lahko organizatorji transakcijske račune odprejo že pred uradnim razpisom volitev, problem pa nastane, če katerega od strank tega ne bo storila. Ker je predsednik države pravočasno javno napovedal razpis volitev, pri tem bi smelo biti nobenih težav, ocenjuje. "Če bi jaz odločal, bi rekel strankam, da ne bodo kaznovane, če bodo račun odprle kakšen dan pozneje," pravi Ribičič.

Tudi po mnenju Lojzeta Umeta ni razloga, da bi moral predsednik republike volitve razpisati za poznejši datum. Tudi on poudarja, da so bistveni roki, ki so določeni za volitve, ne pa roki, ki veljajo za posamezna volilna opravila.

Na ministrstvu za javno upravo pa pojasnjujejo, da je treba upoštevati tudi določbo zakona o volilni kampanji, ki pravi, da mora organizator volilne kampanje odpreti poseben transakcijski račun preden opravi prvo finančno transakcijo, namenjeno volilni kampanji. To pomeni, da lahko organizatorji račune odprejo še preden bo Türk urad-

no razpisal volitve. Če pa bi se našel nekdo, ki bo račun odprl šele tedaj, bo o takšnih primerih individualno presojal Inšpektorat za notranje zadeve. A na ministrstvu sodijo, da inšpektorat ne bi mogel presoditi v škodo takšnim organizatorjem kampanj.

Predsednik računskega sodišča Igor Šoltes pravi, da je pravna norma jasna in da rok 45 dni velja tudi za predčasne volitve. Če organizatorji volilnih kampanj ne bodo imeli odprtih računov vsaj 45 dni pred dnem glasovanja, tega revizorji računskega sodišča pri pregledovanju poročil o financiranju volilnih kampanj ne bodo mogli šteti kot pravilno ravnanje. V tem primeru bodo to zaznali kot kršitev in najverjetneje organizatorju ne bodo izdali pozitivnega mnenja, prav tako pa lahko predlagajo tudi prekrškovni postopek pri pristojnem organu ministrstva za notranje zadeve. Je pa treba, poudarja Šoltes, vsako nepravilnost presojati v kontekstu, v katerem je bila storjena, torej bi tudi oni pri presoji upoštevali okoliščine razpisa volitev. (STA)

ŠPETER - Stališče občinskega sveta

Dvojezična šola še vedno brez konkretnih zagotovil

Nižješolci še v zasilnih prostorih - Izraz »promiskuiteta« brez negativnega prizvoka?

ŠPETER – Dvojezična nižja srednja šola v Špetru bo še naprej ostala v zasilnih prostorih na sedežu gorske skupnosti. Strukturnih posegov, ki naj bi jih tudi s prispevkom Dežele Furlanije-Juljske krajine izvedli za namestitev dijakov dvojezične šole v prostore italijanske večstopenske šole Dante Alighieri (tam naj bi ostali, dokler ne bo obnovljeno staro poslopje dvojezične šole, a je poldrugo leto po selitvi vse še na mrtvi točki, op.a.), očitno ne bodo izvedli tako hitro. Špetrski župan Manzini se je sicer konec avgusta na sestanku na tržaški prefekturi obvezal, da bo v kratkem času poskrbel za njihovo načrtovanje, kaže pa, da bodo morali dijaki dvojezične šole (in njihovi profesorji) vztrajati na gorski skupnosti vsaj do konca šolskega leta, če ne še dlje.

To izhaja iz zadnje seje občinskega sveta v Špetru, kjer je bilo spet v ospredju vprašanje dvojezične šole. Večina se je morala sicer sprijazniti z dejstvom, da bo morala poskrbeti za to, da se bodo lahko dijaki dvojezične nižje srednje šole preselili v prazne učilnice na italijanski šoli (občinska uprava je temu nasprotovala, a je bila po omenjenem srečanju na prefekturi, ki so se ga med drugim udeležili tržaški prefekt in vladni komisar za FJK Giacchetti, deželni odbornik Molinaro in deželna šolska ravnateljica Beltramejeva, prisiljena to sprejeti), a se ji z deli očitno nikomur preveč ne muči. Občinski svet je namreč soglasno odobril resolucijo, s katerim pozivajo občinsko upravo, naj v čim krajšem možnem času poskrbi, da bo selitev možna.

V prvotnem besedilu resolucije, ki jo je pripravila opozicija, je bil sicer kot rok za dokončanje potrebnih del omenjen 31. december 2011, a je župan povedal, da je zadeva neizvedljiva, tako da je sam načelnik opozicijske občanske liste Bordon predlagal, naj se v besedilu datum zamenja z bolj splošnim »v čim krajšem možnem času«. Sklep so odobrili tudi večinski svetniki, kljub vsemu pa za dvojezično šolo to pravzaprav ni dobra novica, saj se lahko tako vse zavleče tudi čez naslednje šolsko leto, kar je navsezadnje priznal tudi sam Manzini, ki je dejal, da ne more zagotoviti, da bodo dela zaključena pred začetkom naslednjega šolskega leta. Ob posegih, ki so potrebni za namestitev v poslopje italijanske šole več kot sto ljudi, namenjajo namreč urediti tudi učilnice v pokletnih prostorih in sanitarije za prizadete, saj imajo za vse to na razpolago 170.000 evrov.

Stavba gorske skupnosti v Špetru ostaja še naprej začasni sedež dvojezične nižje srednje šole

NM

S političnega vidika pa je bil najpomembnejši trenutek občinskega sveta izvajanje svetnice Michele Iussa, ki je v imenu večine izrazila solidarnost kolegu Sturamu zaradi kritik, ki jih je bil deležen, ker je na junijski seji govoril o »nevarnosti promiskuitete« v dokumentu, s katerim je večina zavrnila selitev dvojezične nižje srednje šole v italijansko. »Izraz promiskuiteta nima nobenega negativnega prizvoka,« je poudarila Iussa in dodala, da je glavni problem pravzaprav v tem, da dvojezično šolo obiskujejo v glavnem otroci, ki niso iz Nadiških dolin, to pa zato, ker lahko zaradi finančne pomoči Zavoda za slovensko izobraževanje nudi več, nikakor pa ne zaradi tega, ker se tam otroci učijo slovensko, saj bi to predpostavljalo njihovo pripadnost slovenskemu narodu.

Iussa je tudi pripomnila, da v naši deželi kar 32,1% šolskih poslopij ne izpolnjuje varnostnih predpisov, a se je samo v primeru dvojezične šole dvignilo toliko prahu, tako da »obstaja legitimen sum, da obstajajo šolarji A-lige (to naj bi bili po njenem tisti, ki obiskujejo dvojezično šolo, op.a.) in B-lige.« Večinska svetnica je zaključila z mislijo, da je treba s pomočjo zakonov ločiti pravice od privilegijev, rešitev pa je po njenem v tem, da se na novo premisli kulturni, politični in zakonski okvir. Namig na zaščitni zakon za slovensko manjšino je bil pri tem več kot očitno. (NM)

ZAGREB - Domnevna korupcija

Prva obtožnica proti Sanaderju pravnomočna

ZAGREB - Obtožni svet zagrebškega sodišča je včeraj potrdil prvo obtožnico proti bivšemu hrvaškemu premierju Ivu Sanaderju v primeru domnevnega sprejemanja nezakonite provizije od Hypo Alpe Adria Banke sredi 90. let. Obravnava je potekala za zaprtimi vrati. Urad za boj proti korupciji in organiziranemu kriminalu (Uskok) pa Sanaderja bremeni tudi za vojno dobičkarstvo. Kot so pojasnili, je Sanader kot pomočnik zunanjega ministra Mateja Graniča od Hypo banke prejel okoli pol milijona evrov provizije za posredovanje pri odobritvi posojila hrvaški vladi za nakup in opremljanje diplomatskih predstavništev v času vojne na Hrvaškem.

Uskok bremeni Sanaderja, da je zlorabil položaj in pooblastila od jeseni 1994 do marca 1995, ko se je v Zagrebu in v Avstriji pogajal s predstavniki Hypo banke o posojilu v vrednosti 140 milijonov takratnih avstrijskih šilingov (20 milijonov evrov). Tožilstvo zahteva, naj bivši premier vrne provizijo. Sanader je po izročitvi iz Avstrije preiskovalcem v zagrebškem priporu zanimal vse obtožbe.

Preiskavo v primeru domnevne provizije od Hypo banke so sprožili marca letos, potem ko je avstrijsko državno tožilstvo v Celovcu izročilo Hrvaški dokumente, na podlagi katerih je bilo možno sklepati, da se je Sanader zmenil za sporno provizijo z bivšima direktorjema Hypo banke, Wolfgangom Kultererjem in Günterjem Striedingerjem. Proti omenjeni dvojici poteka preiskava v Avstriji zaradi domnevnih zlorab položaja in pooblastil v koroški banki.

Uskok je proti Sanaderju sredi septembra vložil tožbo tudi v primeru domnevnega prejetja desetih milijonov evrov podkupnine od madžarske naftne družbe Mol.

Sabor je včeraj potrdil odločitev mandatno-imunitetne komisije, ki je neodvisnem poslancu Sanaderju odvzela poslansko imuniteto v omenjenih dveh primerih. Sabor namreč mora odločiti o odvzemu mandata poslancem v vsakem posameznem primeru. Proti Sanaderju potekajo še štiri preiskave zaradi suma korupcije ter zlorabe položaja in pooblastil.

ŠOLSTVO - Srečanje

Kmalu razpis za osebje Urada za slovenske šole

TRST - Vse je nared za pripravo razpisa, na podlagi katerega bi Uradu za slovenske šole pri Deželnem šolskem uradu za Furlanijo Julijsko krajino dodelili potrebno osebje. To je deželna šolska ravnateljica Daniela Beltrame na včerajšnjem srečanju v Trstu potrdila deželnemu tajniku Slovenske kulturno-gospodarske zveze Liviu Semoliču, ki je skupaj z Beltramejevo opravil analizo nekaterih odprtih vprašanj o slovenski šoli v Italiji.

Med vprašanji je bil tudi omenjeni problem osebja Urada za slovenske šole, za kar je v zaščitnem zakonu za Slovence v Italiji predvidena vsota okoli štiristo tisoč evrov. V zadnjih tednih so iz Rima pricurljale vesti, da je že vse nared za pripravo razpisa, kar je deželna šolska ravnateljica tudi potrdila in dodala, da je prav njen urad zadolžen za oblikovanje razpisa.

Na srečanju je bil govor tudi o reformi šolskega sistema z uvedbo večstopenskih šol, pri čemer je Semolič izrazil mnenje, da se je o tem potrebno trezno soočiti tudi glede na dejstvo, da obstajajo točno določeni uradni postopki (občine glede tega posredujejo svoje predloge pokrajinam, ki potem oblikujejo predloge, ki jih posredujejo deželam). Predpogoj za konstruktiven dialog pa je po Semoličevem mnenju dokončna zagotovitev ločenih seznamov osebja slovenskih šol, tudi neučnega, ter možnost, da bi v nekaterih sicer redkih primerih, kjer sama večstopenska šola ne bi dosegla zadostnega števila učencev za pridobitev avtonomije (to velja še posebej za dvojezično šolo v Špetru), lahko ne upoštevali veljavnih predpisov in šoli kljub temu zagotovili avtonomijo.

V zvezi s tem je Semolič Beltramejevo tudi opozoril na problem Večstopenske šole v Gorici, kjer ne razpolagajo s podravnateljcem, ki bi bil delno oproščen pouka, saj imajo 39 razredov namesto potrebnih 40. Pri tem je deželna šolska ravnateljica zagotovila, da bo stvar resno vzela v poštev in bo na vse načine skušala zadostiti tej potrebi.

Beltramejeva je tudi poudarila, da je treba čim več pozornosti posvetiti vprašanju ravnateljskih mest oz. konkretnega nadomeščanja ravnateljev, ki gredo oz. bodo odšli v pokoj, ter točno preveriti stanje tudi glede na dejstvo, da poteka novi razpis za dodelitev ravnateljskih mest in bi moralo ministrstvo za šolstvo zagotoviti nekaj več mest prav za slovenske šole.

Tako Semolič kot Beltramejeva sta se na koncu strinjala, da je treba nadaljevati po poti konstruktivnega dialoga med slovensko manjšino in pristojnimi šolskimi oblastmi, saj je slovenska šola dragocen sestavni del šolskega sistema FJK.

ITALIJA - SLOVENIJA

Pismo predsednika SKGZ novi italijanski veleposlanici v Ljubljani

TRST - Predsednik Slovenske kulturno-gospodarske zveze Rudi Pavšič je novi veleposlanici Republike Italije v Ljubljani Rosselli Franchini Sherifis v pismu izrazil najboljše želje za uspešno delo na mestu najvišje predstavnice italijanske diplomacije v Republiki Sloveniji.

Pavšič v pismu Franchinijevi piše, da so odnosi med Slovenijo in Italijo ubrali pot nenehnega utrjevanja, zlasti po vstopu Slovenije v Evropsko unijo. »Ta odlična raven odnosov je imela kot naravno posledico velik dogodek v Trstu julija 2010, ko so se srečali trije predsedniki Josipović, Napolitano in Türk v čudovitem okviru Trga Zedinjenja Italije v izjemni režiji dirigenta Mutija,« piše Pavšič.

V zvezi s tem je novi italijanski veleposlanici zagotovil, da je to imelo in še vedno uživa popolno podporo slovenske manjšine v Italiji in zlasti SKGZ. Omenil je tudi pomembno okrepitev odnosov med našo in italijansko manjšino v Sloveniji in na Hrvaškem kot dokaz velikih sprememb, ki so se zgodile na tem območju, ki so ga v preteklosti zaznamovali veliki spori in tragedije, ki so vplivali na vse tukaj živeče skupnosti.

V zaključku pisma je predsednik SKGZ izrazil pričakovanje, da bodo lahko računali nanjo, kot na odlično posrednico v odnosih med državama in ji tudi zaželel prijetno bivanje v Ljubljani.

ŠOLSTVO - Italija vrednot včeraj predstavila osnutek deželnega zakona

Spodbuditi želijo razpravo

Dežela naj ima polno pristojnost glede osebja - Za učenje jezikov sosednjih držav in manjšinskih jezikov

TRST - Dežela Furlanija Juljska krajina naj prevzame popolno pristojnost nad šolskim osebjem ter naj poskrbi za širitev in posodobitev vzgojno-izobraževalne ponudbe, npr. tudi z obveznim poučevanjem jezikov sosednjih držav v obmejnih krajih. To predlagajo pri stranki Italija vrednot, kjer bodo v kratkem v deželnem svetu vložili zakonski osnutek o preoblikovanju deželnega šolskega sistema. Osnutek so predstavili novinarjem včeraj dopoldne v prostorih deželnega sveta načelnik svetniške skupine Alessandro Corazza in njegov kolega Enio Agnola, državni poslanec Carlo Monai in pokrajinska svetnica v Vidmu Paola Schiratti.

Osnutek zadeva določila za dostop do znanja, pravico do študija, novo ureditev sistema izobraževanja in poklicnega usposabljanja ter razvoj izobraževalnega sistema v FJK ob ugotovitvi, da se učenci in dijaki iz naše dežele na podlagi izsledkov državnih in mednarodnih raziskav, kot so npr. Pisa, Mathesis in Invalsi, uvrščajo v mednarodno nadpovprečje ter ob razpletu dogodkov na področju italijanskega šolstva v zadnjih štirih letih, kjer so vladni zakonski ukrepi privledli do znižanja števila učnih ur, osebja in so-

prisotnosti v šolah ter do prehoda poklicnega izobraževanja (ki ravno tako velja za obvezno šolanje) pod izključno pristojnost dežel, uvedbe višje šolskega zakonodaje, ki gredo oz. bodo odšli v pokoj, ter točno preveriti stanje tudi glede na dejstvo, da poteka novi razpis za dodelitev ravnateljskih mest in bi moralo ministrstvo za šolstvo zagotoviti nekaj več mest prav za slovenske šole.

Tako Semolič kot Beltramejeva sta se na koncu strinjala, da je treba nadaljevati po poti konstruktivnega dialoga med slovensko manjšino in pristojnimi šolskimi oblastmi, saj je slovenska šola dragocen sestavni del šolskega sistema FJK.

tev zadostnega števila učnih in neučnih moči za zagotovitev soprisotnosti ter podaljšanega bivanja in celodnevne pouka, dalje za zagotovitev podpornega pouka za prizadete, ohranitev šol na goratih območjih itd., glede srednjih šol pa prav tako zagotovitev zadostnega števila osebja in potrebnih učnih ur, dalje pa tudi ovrednotenje učenja drugega tujega jezika v vseh šolah ter obvezno učenje jezika sosednje države v šolah, ki se nahajajo v obmejnih občinah. Pri tem naj omenimo, da je v zakonu prisotno tudi zavzemanje za podporno poučevanju manjšinskih jezikov in izobraževanju učiteljev v tem smislu, prav tako pa je predvidena tudi ustanovitev stalne komisije za poučevanje jezikov zgodovinskih manjšin (slovenske, furlanske in nemške).

Po vložitvi osnutka bo šestdeset dni časa, da se o njem začne razpravljati v komisiji, če pa do tega ne bo prišlo, lahko zahtevajo neposredno razpravo v deželnem parlamentu, opozarjajo pri Italiji vrednot, kjer so vsekakor na razpolago za sodelovanje in soočenje tudi večinskih strank, v kratkem pa mislijo prirediti vrsto srečanj na deželnem ozemlju: prvo naj bi potekalo konec oktobra v Vidmu. (iž)

GIBANJA - Po projekciji zavoda Istat za september

Delni učinek zvišanja davka IVA že pošteno segrel inflacijo

V medletni primerjavi je prišla na 3,1 odstotka (v Trstu 3,2%) - Od danes dražji plin

TRST - Čeprav je učinek zvišanja 20-odstotne stopnje davka na dodano vrednost (IVA) le delen, se inflacija v Italiji nevarno segreva. Po oceni zavoda Istat je septembra v medletni primerjavi dosegla 3,1-odstotno stopnjo, najvišjo po oktobru 2008, medtem ko se je v mesečni primerjavi dvignila za desetinko odstotka. Poznavalci opozarjajo, da se bo glavna učinka zvišanja davka IVA poznala pri oktobrski inflaciji, h kateri bo krepko prispevala tudi podražitve plina, katerega cena je od danes višja za 5,5 odstotka.

Najbolj so se septembra v medletni primerjavi povečali stroški za prevoz (+6,7%), sledijo stanovanje (+5,2%) in alkoholne pijače (+3,9%), medtem ko se je znižal le indeks poglavlja komunikacije (-1,6%). Cene so bolj zrasle pri dobrinah (+3,3%) kot pri storitvah (+2,7%), in to še posebej pri živilskih dobrinah, ki so se glede na lanski september podražile za 2,3 odstotka. Daleč na prvem mestu pa ostajajo energenti z 11,7-odstotno podražitvijo. V mesečni primerjavi, torej glede na avgust, so septembra največjo rast doživeli stroški za hotelske in gostinske storitve, za izobraževanje in obleko, znižali pa so se stroški za prevoz in komunikacije.

V Trstu je medletna inflacijska stopnja še nekoliko višja kot v državam povprečju, saj je dosegla 3,2 odstotka, v mesečni primerjavi pa so se življenjski stroški zvišali za 0,1 odstotka. Glede na avgust so septembra najbolj zrasli indeksi poglavlja obleke in obutev (+1,2%), izobraževanje (+1,0%), prehrana in ostale dobrine in storitve (oba +0,7%), medtem ko so se znižali indeksi poglavlja prevoz (-1,4%), rekreacija, prireditve in kultura (-0,5%) in komunikacije (-0,4%), indeks alkoholnih pijač in tobakov izdelkov pa je ostal nespremenjen. V primerjavi z lanskim septembrom je na prvem mestu po rasti indeks prevoza (+6,5%), sledijo pa stanovanje (+5,8%), hoteli in restavracije (+4,0%), živila (+3,5%), alkohol in tobak (+3,4%), edini indeks, ki se je znižal, pa se nanaša na komunikacije (-2,6%).

Spričo teh podatkov ni neutemeljen alarm organizacij potrošnikov in tudi organizacij trgovcev, ki napovedujejo, da se bo segrevanje inflacije nadaljevalo. Že z današnjo podražitvijo plina naj bi gospodinjstva po njihovih izračunih v povprečju plačala 61 evrov več na leto, učinek zvišanja davka na dodano vrednost pa naj bi družine stal 255 evrov več na leto. Tolažimo se lahko le z zagotovilom pristojne agencije, da bodo tarife elektrike vsaj za naslednje tri mesece ostale na zdajšnji ravni.

PODJETNIŠTVO - ZKB gostila 4. srečanje partnerstva FIN LLAB

Vzpostavljajo živi laboratorij za zagon in razvoj majhnih podjetij

Posnetek s torkovega srečanja v dvorani ZKB na Opčinah

AVTOCESTE - Autovie Venete

Višji davek IVA podražil tudi cestnine

PALMANOVA - Zaradi nedavnega zvišanja davka na dodano vrednost IVA oziroma njene 20-odstotne stopnje na 21 odstotkov, so se rahlo podražile tudi cestnine. Avtocestna družba Autovie Venete, ki upravlja avtocesto A4 Trst-Benetke in njene odseke proti Vidmu oziroma Trbižu in proti Pordenonu, je sporočila, da so se cestnine zvišale za osebna vozila (razred A) za največ deset centov, medtem ko so podražitve za tovorna vozila tudi višje. Zvišanje davka na dodano vrednost za odstotek je pri novem izračunu zneskov cestnine nujno zaokroženo, zato je lahko višje, enako ali nižje od odstotka zvišanja davka, so sporočili iz koncesijske družbe.

Popolno preglednico sprememb cestninskih zneskov je družba objavila na svoji spletni strani www.autovie.it, za primer pa naj navedemo gla-

vne cestninske odseke. Za vožnjo po avtocesti A4 od **Trsta do Benetk** in seveda v obratni smeri je za osebna vozila potrebno plačati 8,40 evra (doslej 8,30), za razred B (dostavna vozila) se je cestnina podražila od 8,50 na 8,60 evra, za razred 3 (triosni tovornjaki) od 17,40 na 17,50 evra, za razred 5 (pet- ali večosni priklonjaki) pa od 20,30 na 20,50 evra.

Iz Vidma do Benetk se je cestnina za razred A (osebna vozila) podražila od 7,60 na 7,70 evra, za razred 5 pa od 18,60 na 18,70 evra. Od Trsta do Portugruara ostaja cestnina za razred A na dosedanji ravni 4,60 evra, za razred 5 pa se je zvišala od 11,10 na 11,20 evra. Za vožnjo od Trsta do Trbiža se cestnina za osebna vozila prav tako ni spremenila, medtem ko za tovorna vozila razreda 5 namesto dosedanjih 30,30 evra znaša 30,50 evra.

TRST - Zadruga kraška banka (ZKB) je pretekli torek gostila 4. Srečanje partnerstva FIN LLAB, katerega koordinator je Univerzitetni razvojni center in inkubator Primorske (UIP).

Na podlagi posvetovanj in raziskav med inovativnimi majhnimi in srednje velikimi podjetji (MSP) je UIP zaznal veliko ovir pri pridobivanju finančnih sredstev za zagon in razvoj podjetja. Iz te ugotovitve se je v okviru evropskega projekta MedLab porodila pobuda o vzpostavitvi partnerstva za oblikovanje živega laboratorija, ki bi reagiral na vse večje potrebe in pričakovanja inovativnih MSP na področju finančnih, bančnih in zavarovalniških produktov. Koncept metode živega laboratorija spodbuja k ustvarjanju inovativnih rešitev tako, da v sam proces nastajanja teh rešitev vključuje različne interesne skupine.

Pobudo za vzpostavitev partnerstva v finančnem živem laboratoriju obalno kraške regije je UIP poimenoval FIN LLAB in jo predstavil številnim akterjem s tega področja. S podpisom pisma o nameri so marca letos k sodelovanju pri vzpostavitvi živega laboratorija pristopili: Univerza na Primorskem, ZKB - Zadruga kraška banka, Banka Koper d.d., Adriatic Slovenica Zavarovalna družba d.d., Mestna občina Koper, KLUB 7

d.o.o., Trgo ABC d.o.o., NLB Leasing Koper d.o.o. in Univerzitetni razvojni center in inkubator Primorske d.o.o.

V imenu ZKB je zbrane uvodoma nagovoril direktor Aleksander Podobnik, ki je orisal delovanje banke in združenstva. Poudaril je pomembno vlogo ZKB pri gospodarskem in družbenem razvoju ozemlja.

Osrednja tema 4. Srečanja partnerstva FIN LLAB je bila predstavitev treh osnovnih prototipov, P1 Garancijski sistem (o tem je govorila predstavnica konzorcija CONFIDI Trieste Debora Stegel), P2 Regionalni finančni sklad in P3 Vlaganje v znanje, o vsebini katerih so govorili tudi strokovnjaki z omenjenih področij.

Partnerji FIN LLAB so na srečanju skupaj z predstavniki inovativnih majhnih in srednje velikih podjetij ter z nekaterimi novimi člani razpravljali o možnostih nadgradnje predstavljenih prototipov in iskali načine za njihovo realizacijo. Vse to z namenom, da bi inovativnim majhnim in srednjim podjetjem olajšali razvoj in s tem prispevali h gospodarski rasti v regiji.

Partnerstvo je do sedaj doseglo lepe rezultate, v prihodnje pa si bo prizadevalo za njihovo implementacijo, je zapisano v tiskovnem sporočilu ZKB.

EVRO

1,3503 \$

-0,8

EVROPSKA CENTRALNA BANKA
30. septembra 2011

valute	evro (povprečni tečaj)	30.9.	29.9.
ameriški dolar	1,3503	1,3615	
japonski jen	103,79	104,46	
kitajski juan	8,6207	8,7103	
ruski rubel	43,3500	43,5445	
indijska rupija	66,1190	66,6680	
danska krona	7,4422	7,4422	
britanski funt	0,86665	0,87175	
švedska krona	9,2580	9,2116	
norveška krona	7,8880	7,8430	
češka krona	24,754	24,563	
švicarski frank	1,2170	1,2207	
madžarski forint	292,55	291,85	
poljski zlot	4,4050	4,4377	
kanadski dolar	1,4105	1,4049	
avstralski dolar	1,3874	1,3864	
bolgarski lev	1,9558	1,9558	
romunski lev	4,3575	4,3310	
litovski litas	3,4528	3,4528	
latviski lats	0,7093	0,7093	
braziljski real	2,5067	2,4994	
islandska krona	290,00	290,00	
turška lira	2,5100	2,5249	
hrvaška kuna	7,4995	7,4930	

EVROTRŽNE OBRETNOSTNE MERE
30. septembra 2011

	1 mesec	3 meseci	6 mesecev	12 mesecev
LIBOR (USD)	0,23889	0,36856	0,54839	-
LIBOR (EUR)	-	-	-	-
LIBOR (CHF)	0,00333	0,01833	0,06500	-
EURIBOR (EUR)	1,357	1,544	1,746	-

ZLATO

(999,99 ‰) za kg

38.883,48 €

+158,17

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE
30. septembra 2011

vrednostni papir	zaključni tečaj v €	spr. v %
BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA		
GORENJE	5,86	-1,35
INTEREUROPA	1,10	-8,33
KRKA	51,39	+1,78
LUKA KOPER	9,39	-0,63
MERCATOR	163,00	+1,88
PETROL	156,65	+0,10
TELEKOM SLOVENIJE	61,50	+0,00

BORZNA KOTACIJA - DELNICE		
ABANKA	17,00	-
AERODROM LJUBLJANA	12,50	+5,04
DELO PRODAJA	21,00	-
ETOL	50,00	-
ISKRA AVTOELEKTRIKA	16,70	-
ISTRABENZ	2,21	-
NOVA KRE. BANKA MARIBOR	4,50	-1,96
MLINOTEST	3,80	-
KOMPAS MTS	7,50	-
NIKA	16,50	-
PIVOVARNA LAŠKO	10,51	+0,05
POZAVAROVALNICA SAVA	5,21	-1,70
PROBANKA	10,24	-
SALUS, LJUBLJANA	288,00	-
SAVA	23,56	-5,95
TERME ČATEŽ	179,00	-
ŽITO	82,00	-
ZAVAROVALNICA TRIGLAV	12,42	-0,04

MILANSKI BORZNI TRG
30. septembra 2011

delnica	zaključni tečaj v €	spr. v %
AZA	0,936	-0,95
ALLIANZ	70,45	-2,69
ATLANTIA	10,82	-0,55
BANCO POPOLARE	1,25	+1,46
BCA MPS	0,419	-1,78
BCA POP MILANO	1,87	+13,82
EDISON	0,946	+3,22
ENEL	3,32	-0,60
ENI	13,22	-0,30
FIAT	4,09	-2,94
FINMECCANICA	5,225	-2,88
GENERALI	11,94	-1,16
IFIL	-	-
INTESA SAN PAOLO	1,19	-2,86
LOTTOMATICA	11,77	-2,00
LUXOTTICA	19,16	-3,09
MEDIASET	2,37	-0,75
MEDIOBANCA	5,91	-2,71
PARMALAT	1,585	-1,86
PIRELLI e C	5,37	+0,09
PRYSMIAN	9,92	-3,97
SAIPEM	26,56	-3,03
SNAM RETE GAS	3,46	-0,12
STMICROELECTRONICS	4,91	-1,64
TELECOM ITALIA	0,819	-2,73
TENARIS	9,52	-0,05
TERNA	2,78	+0,00
TISCALI	0,047	-0,21
UBI BANCA	2,80	-1,48
UNICREDIT	0,80	-1,71

SOD NAFTE

(159 litrov)

79,45 \$

3,27

IZBRANI BORZNI INDEKSI
30. septembra 2011

indeks	zaključni tečaj	sprememba %
SLOVENIJA		
SBITOP, Ljubljana	618,65	+0,88
TRG JV EVROPE		
CROBEX, Zagreb	1.854,41	+0,02
BIRS	936,15	+0,73
FIRS, Banjaluka	1.934,33	+0,47
Belex 15, Beograd	552,70	-1,13
SRX, Beograd	-	-
BIFX, Sarajevo	931,76	-0,18
NEX 20, Podgorica	-	-
MBI 10, Skopje	2.164,01	-0,36

DRUGI TRGI		
Dow Jones, New York	11.021,01	-1,19
Nasdaq 100	2.161,42	-1,65
S&P 500, New York	1.144,88	-1,34
MSCI World, New York	1.122,44	+0,65
DAX 30, Frankfurt	5.502,02	-2,44
FTSE 100, London	5.128,48	-1,32
CAC 40, Pariz	2.981,96	-1,51
ATX, Dunaj	1.932,00	-3,35
PX, Praga	933,9	-0,79
EUROSTOXX 50	2.179,66	-1,48
Nikkei, Tokio	8.700,29	-0,01
STI, Singapur	2.675,16	-1,22
Hang Seng, Hongkong	17.592,41	-2,32
Composite, Šanghaj	2.359,22	-0,26
Sensex, Mubaj	16.453,76	-1,46

REFERENDUM - Včeraj so jih izročili kasacijskemu sodišču

Milijon dvesto tisoč podpisov za odpravo volilnega zakona

Tudi Napolitano za nov volilni zakon in oster do Lige: Padanski narod ne obstaja

RIM - Odbor za referendum o volilnem zakonu je včeraj kasacijskemu sodišču izročil 200 zavojev z 1.210.466 podpisi za ukinitve nekaterih določil sedanjega vsedržavnega volilnega zakona, znanega kot »Porcellum«. Predstavniki Demokratske stranke, Italije vrednot, Levice ekologije in svobode, Liberalne stranke, Ljudskega gibanja in Referendumskega omrežja, ki sestavljajo odbor, so ocenili, da nabirka toliko podpisov v dveh mesecih pomeni pravi »ljudski čudež«, ki daleč presega minimalno mejo 500 tisoč podpisov. »To je drugi najboljši rezultat v absolutnem smislu v zgodovini referendumov,« je dejal predsednik odbora Andrea Morrone.

Podpise bo zdaj do 10. decembra preveril centralni urad za referendume pri vrhovnem sodišču, nakar bi moralo še ustavno sodišče razsoditi, ali je referendumsko vprašanje v skladu z ustavo. Če bo šlo vse po načrtih in ne bo predčasnih volitev, bi morali referendum razpisati spomladi prihodnjega leta. Če bo referendum prodril, bo spet v veljavi prejšnji volilni zakon, znan kot »Mattarellum«.

Potrebo po novem državnem volilnem zakonu je poudaril tudi predsednik republike Giorgio Napolitano, ko se je včeraj v Neaplju udeležil nekaterih slovesnosti v sklopu praznovanja 150. obletnice združitve Italije. Sedanji volilni zakon je po njegovi oceni z odpravo preferenčnih glasov pretrgal odnos odgovornosti med volivci in izvoljenimi predstavniki.

Sicer je Napolitano včeraj govoril tudi o absurdnosti odcepitve in podčrtal, da padski narod ne obstaja. »V okviru ustave in veljavne zakonodaje ni možnosti za odcepitev po demokratični poti. Sicer pa ne obstaja noben padski narod. Ni dovolj kričati na kakem travniku, da bi spremenili zgodovinski tok. Odcepitev bi bila absurda, saj bi Lombardo-Veneto ne mogel konkurirati z ZDA, Kitajsko, Rusijo in drugimi današnjimi svetovnimi silami«. Tako je naglasil predsednik Napolitano. Ni prvič, da se državni poglavar spušča v polemiko s Severno ligo, a tokrat je bil posebno oster. Odločen je bil tudi odgovor Calderolija: »Napolitano je moder, a pozablja na pravico narodov do samoodločanja«.

Cerkev noče nove stranke a želi katolike v politiki

RIM - »Nobenega namena nimamo, da bi oblikovali novo stranko«. Tako je tajnik škofovske konference msgr Mariano Crociata odrezal z ugibanji, ali namerava Cerkev po obsodbi moralne krize v italijanski politiki promovirati nastanek nove katoliške stranke. »CEI ne oblikuje in niti ne sesuva vlad,« je dejal Crociata, podčrtal pa je potrebo po »aktivni in soodgovorni prisotnosti katoličanov v politiki«. Crociata je tudi povedal, da se je predsednik CEI kardinal Bagnasco, preden je prebral svoje poročilo, posvetoval s papežem.

Na procesu za umor Kercher včeraj beseda tožilkema

PERUGIA - V Perugi se končuje prizivni proces zaradi umora študentke Meredith Kercher. Včeraj sta imela besedo tožilca Giuliano Mignini in Manuela Comodi. Sodnike sta pozvala, naj obsodita Amanda Knox in Raffaele Sollecita, sicer bosta pobegnili v tujino. »Ali je Rudy Guede lahko edini morilec? Ne, v pravljice ne verjamemo,« je dejal tožilec in spodbil vse poskuse branilcev, naj bi vso krivdo zvrnili na enega samega storilca.

DELO - Podatki Istat

Brezposelnost padla na 7,8%

RIM - Stopnja brezposelnosti v Italiji se zmanjšuje. V drugem četrtletju se je na letni ravni znižala z 8,3 na 7,8 odstotka, medtem ko se je stopnja zaposlenosti avgusta na letni ravni zvišala za 0,3 odstotne točke na 57 odstotkov, je sporočil italijanski statistični urad Istat.

Kljub pozitivnim informacijam s trga dela statistiki opozarjajo, da vse bolj narašča delež dolgotrajno brezposelnih. Takšnih, ki zaposlitev iščejo več kot leto dni, je že slabih 53 odstotkov, kar je največ v zadnjih 18 letih. Poleg tega opažajo, da se povečuje delež zaposlenih za določen čas ali za polovični delovni čas, medtem ko delež zaposlenih za nedoločeno čas upada. Povečuje se tudi delež neaktivne populacije, ki se je v drugem četrtletju na letni ravni zvišal za 0,4 odstotne točke na 37,9 odstotka. Kot glavne razloge za to statistiki navajajo odločitve ljudi, da ne bodo iskali dela, študij in družinske razloge pri ženskah.

Stopnja brezposelnosti mladih ostaja visoka. V drugem trimesečju je znašala 27,4 odstotka, kar je sicer za pol odstotne točke manj kot v četrtletju prej.

GOSPODARSKA KRIZA - Marcegaglia postavila vladi ultimativni predlog

Recept podjetnikov v 5 točkah

Mlačne reakcije v vladi - DS v glavnem soglaša - Deljena mnenja med sindikati - Cgil proti krčenju pokojnin

RIM - Predsednica Confindustrie Emma Marcegaglia je včeraj predstavila manifest podjetnikov za razvoj v petih točkah in postavila ultimati vladi: nujni so takojšnji in pogumni ukrepi, sicer bodo podjetniki prekinili vsak dialog z vlado. Govorila je v imenu Confindustrie in štirih drugih zvez: bank ABI, malih podjetij Rete imprese Italia, združug Alleanza cooperative in zavarovalnic Ania.

Prva prioriteta je davčna reforma, sledijo pokojnine, infrastrukture, privatizacije in liberalizacije. Davčna reforma naj olajša breme podjetij in odvisnih delavcev, v zameno pa so podjetniki pripravljeni sprejeti zmerno obdavčitev premoženj. Podjetniki predlagajo, naj se stroški za vaje izvajajo iz osnove za davek Irap, nadalje želijo davčne olajšave za investicije v inovacije in razvoj ter spodbude za gospodarsko rast. Proti utajam predlagajo elektronsko plačevanje vseh zneskov preko 500 evrov.

Glede pokojnin zahtevajo, naj bi upokojitvena starost za vse bila 65 let, omejili naj bi upokojitve na osnovi delovne dobe in ukinili vse posebne režime. Privatizacije: Vse nepremičninsko premoženje državnih in lokalnih ustanov (ne pa deležev v javnih podjetjih kot so Eni, Enel, Finmeccanica) naj bi prodali in z izkupičkom financirali javna dela. Liberalizacija mora biti popolna na vseh področjih: prevozi, gospodarske dejavnosti, storitve, poklici. Poleg tega naj bi z informatizacijo javnih služb in sodstva izboljšali njihovo storilnost. Zadnja točka zadeva infrastrukture in energetiko: promovirali naj bi soudeležbo zasebnega kapitala v javnih delih evropskega in nacionalnega dometa in paketih manjših del, pa tudi spodbujali energetske učinkovitost in nove tehnološke standarde s fiskalnimi spodbudami vsaj do leta 2020.

Prvi odziv vlade je bil mlačen. Minister Sacconi je bil dokaj skeptičen glede fiskalnih

ukrepov, zlasti premoženjskega davka. Kolikor se čudno sliši, so ga podjetniki pripravljeni plačati, a vlada tega denarja noče. Vsekakor je minister ocenil, da predlogi zaslužijo pozornost. Ironičen je bil njegov kolega Brunetta, češ da je vse predlagane ukrepe v javni upravi vlada že izvedla ali pa so v teku.

Pozitivni so odzivi Demokratske stranke. Odgovorni za gospodarstvo Stefano Fassina pravi, da so predlogi v veliki meri sprejemljivi, tajnik Bersani pa je pripravljen na usklajevanje s predlogi DS, ki gredo v isto smer, še zlasti glede davčne reforme.

Bolj deljena so mnenja sindikatov. Susanna Camusso (Cgil) je odločno proti krčenju pokojnin in privatizaciji javnih storitev: »S tem bi račun za krizo plačali delavci in to za nas ni sprejemljivo«. Raffaele Bonanni (Cisl) pa v glavnem sprejema predloge podjetnikov in predlaga skupno politično in socialno fronto.

ITALIJANSKO DOGAJANJE V ZRCALU TUJIH MEDIJEV

Financieele Dagblad: Italijani kot posamezniki so bogati, a svojega denarja ne vlagajo v gospodarstvo

SERGIJ PREMUR

Zakaj je prav bogata Italija črna ovca med državami evroobmočja? Na vprašanje odgovarja nizozemski *Financieele Dagblad*, ki izhaja iz ugotovitve, da so Italijani kot posamezniki bogatejši od Angležev in Francozov, celo od Nemcev in Američanov. Lani je skupno premoženje italijanskih državljanov znašalo skoraj 10 tisoč milijard evrov. Kljub temu pa je italijansko gospodarstvo na psu. Vzrokov je več: Italijani znajo varčevati, obenem pa ne plačujejo tudi podjetja za kredite za investicije in zasebniki za nakup nepremičnin. Od skupnih 10 tisoč milijard premoženja, 58 odstotkov odpade na nepremičnine, 37 odstotkov na borzne in druge finančne investicije, samo 5 odstotkov pa je namenjenih investicijam v proizvodnjo.

Italija je torej bogata, denar pa ne vloga v gospodarsko rast, pač pa v nepremičnine in v finančne proizvode. Podobno velja tudi za podjetnike, ki dobiček raje namenjajo v nakup nepremičnin kot pa reinvesticijo v samo podjetje. Povprečni italijanski podjetnik namreč vloži v svoje podjetje samo 12 odstotkov svojih finančnih razpoložljivosti (v Franciji 30 odstotkov, v Nemčiji 34

odstotkov), medtem ko preostalih 88 odstotkov investicij sloni na kreditih. »Podjetniki so osebno vedno bogatejši, njihova podjetja pa ostajajo revna in majhna« piše nizozemski finančni dnevnik. Med razlogi za tako stanje *Financieele Dagblad* postavlja na prvo mesto italijansko nagnjenje k »investicijam v opeke«, ker ne pomeni posebnega tveganja, potem nezanimanje za zahtevnejše delovanje na mednarodnih tržiščih, še posebej pa vpliva davčni sistem, ki obremenjuje podjetja na podlagi dobička, medtem ko je davčno breme na nepremičnine manjše. Neposredni davki znašajo 14 odstotkov italijanskega bruto prihodka, prav toliko predstavlja posredna davčna obremenitev, obdavčitev premoženj pa znaša samo 0,2 odstotka bruto državnega prihodka. Prav zaradi tega se bogatejšim ne izplača nameniti svoje premoženje v proizvodjalne investicije ter raje vlagajo v nepremičnine in državne obveznice, ne pa v podjetniške pobude, ker jih sicer davčna uprava takoj »stisne«.

Po oceni finančnega časopisa iz Amsterdama je srž italijanskega zastojanja prav v davčni politiki, ki ne stimulira investicij v proizvodnjo. Še posebej zaskrbnjuječe je dejstvo, da podjetnik, kot je Berlusconi, ni v vlogi premiera storil ničesar, da bi italijansko gospodarstvo predramil in ga premaknil z

mrtve točke. To se pač dogaja, ko »die zijn gulp de hele dag open heeft staan« to se pravi, ko človek preživlja svoje dneve z odpetimi hlačami.

Ameriška revija *Foreign Policy*, ki velja za enega najuglednejših komentatorjev na področju mednarodne politike, tokrat objavlja daljšo oceno liderjev pomembnejših držav. Eni so boljši, drugi slabši, nekateri imajo bolj ali manj pomembne politične in osebne napake, za dnu soda pa so tisti, ki jih revija iz Washingtona ima za najslabše: kralj Savdske Arabije Abdulah, ruski predsednik Medvedjev in – seveda Berlusconi. Italijanski premier sicer ne zatira ljudstva in kljub številnim procesom ne podpira terorizma, vendar je med svetovnimi liderji tisti, ki povzroča največ zadrege doma in po svetu. Obogatel je z dvomljivimi posli, vpleten je v vrsto bednih škandalov, izkazal se je z izjavami, ki so rasistične, nediplomatske ali neprimerne za prvega ministra. Italijo je potegnil na rob gospodarskega propada, ki ne ogroža samo državo, pač pa celotno območje evra in s tem mednarodni gospodarski sistem. *FP* navaja zadnje spolne podvige priletnega premiera in nekatere njegove nedostojne izjave, zbrane med telefonskimi prisluhi, ko je med drugim dejal, da je Italija »a shitty country«. »Koliko časa bi vzdržal predsednik

ZDA, ko bi izjavil, da je Amerika država iz dreka?« piše *Foreign Policy*. Človeka z Berlusconijevimi presedani bi v številnih državah že zdavnaj odpihnilo, ugotavlja *FP*.

Nemški *Tagesschau*, glavni televizijski dnevnik prve televizijske mreže, je posvetil reportažo vodji italijanske opozicije Pier Luigi Bersaniju, ki je »skromen, brez osebnih škandalov, zmeren in torej predstavlja pravo nasprotje prvega ministra Berlusconi«. Medtem ko je premier eden od vzrokov italijanske krize, se postavlja vprašanje, če bo Bersani sposoben zbrati okrog sebe množice opozicije. Moč Berlusconija pravzaprav sloni na šibosti opozicije, saj zgleda, da Demokratska stranka nima pravih ciljev, je notranje razklana in brez pravega vodstva, tajniku Bersaniju pa manjka karizma voditelja, ugotavlja *Tagesschau*. Bersani ni niti vodja ljudstva nezadovoljnih, ki se po oceni nemškega tv dnevnika pripravljajo na vročo jesen, in kljub nastopom v srjaci z zavihanimi rokavi ni tribun, ki bi lahko vodil množice. Je pač preprost in objektivni politik, ki kritizira Berlusconija zaradi politike, ne pa zaradi nemoralnega zadržanja. Berlusconi je problem, pravi Bersani, ker je uresničil svojstveno desničarsko politiko: napad na državno ureditev, napad na davčni sistem, napad na

vsa pravila v imenu nebrzdane politike. Bersani pa je politik, ki ni nikoli prešel iz ene stranke v drugo: »Ostajam zvest svojim mladostnim idealom,« pravi tajnik s kančkom ironije, poroča *Tagesschau* in komentira, da tajnik z mladostniškimi ideali praznuje svoj 60. življenjski jubilej natanko na dan, ko Berlusconi praznuje svojih 75 let.

Zaenkrat si še ne natikajo lažne brade in lasulje in se niti ne predstavljajo pod lažnim imenom. Italijanski parlamentarci pa so vsakomur postali previdnejši v javnosti in bolj diskretni kot sicer, piše francoski *Libération*. V času gospodarske krize je Italija tudi v krizi moralnega značaja, kar je privedlo do pomanjkanja zaupanja v politiko, tako da so poslanci in senatorji tarča posmehovanja. Poklic parlamentarca je postal rizičen, piše pariški levičarski časopis. Pripadniki politične kaste, ki so bolj ali manj svobodno izvoljeni in so vsekakor daleč od vsakdana navadnih ljudi, so z ravni nedotakljivih zdrknili na raven simbola vseh ostopnosti, od korupcije do nezakrivnosti. Nekatere dobesedno psujejo po cesti, in to mimo pripadnosti tej ali oni politični opciji, tako da se nekateri že potvarjajo v javnosti in se predstavljajo kot upokojenci, svojim otrokom pa priporočajo, naj sošolcem ne povedo, da je njihov oče – parlamentarec ...

OPČINE - Razprava o prostorsko-urbanističnem načrtu

V mestu več prebivalcev, na Krasu več servisov

Občinski odbornik Omero obljubil prozorno in demokratično soočenje

Levosredinska uprava si je z novim prostorskim (ali regulacijskim) načrtom zadala zelo visoke cilje. Več razvoja z manj cementa, oživitve mestnega jedra ter demografska rast. Danes šteje tržaška občina okoli 205 tisoč prebivalcev, s časom naj bi se ta številka povzpela na 240 tisoč. To so ambiciozni načrti, brez večjih ambicij pa očitno ne prideš nikamor, kot je na četrtkovem srečanju na Opčinah dejal občinski odbornik Fabio Omero, ki odgovarja za imenujmo jo politično plat urbanističnega načrta, ki je v še komaj prvi fazi nastajanja.

V dvorani Zadrugne kraške banke se je na pobudo Združenja za zaščito Opčin zbralo precej ljudi, ki so bili morda razočarani nad potekom srečanja. Na njem naj bi v glavnem govorili o urbanistični prihodnosti Krasa, v resnici pa je bila razprava vsebinsko še kar razpršena. Kras in Kraševci v tržaški občini bodo gotovo imeli še priložnosti za takšna snidenja, saj Omero obljublja sestanke po vseh vaseh, če bo potrebno tudi od hiše do hiše, je dejal.

Župan Roberto Cosolini in njegovi ne bodo torej ponovili hude napake prejšnje uprave, ki je nastajanje regulacijskega načrta skrila pred javnostjo. Župan Roberto Dipiazza ni nikoli obrazložil razloge, zakaj je skril načrt, takšno početje pa je bilo politično in volilno usodno za desno sredino. Poleg Omera sta za govorniško mizo sedela univerzitetni profesor Livio Poldini in naravovarstvenik Roberto Giurastante, ki je prikazal posnetke o ekološkem propadanju nekaterih predelov Krasa. Razpravo je vodil Dario Vremec, ki je znan predvsem kot eden glavnih pobudnikov kraške občine.

Omero je prepričan, da se Trst lahko razvija brez novega cementa in brez omejevanja (beri uničenja) zelenih površin. Občina se bo potrudila za oživitve mestnega jedra, kjer prebiva vse manj ljudi, ter predmestij, ki se razvijajo prepočasi. Glavna pozornost naj bi bila namenjena obnovi propadajočih in praznih stavb. To naj bi pomagalo tudi gradbenemu sektorju, da se na nek način izmaže iz krize.

Govorniki na srečanju v konferenčni dvorani Zadrugne kraške banke na Opčinah

KROMA

Glede Krasa je bil občinski odbornik, ki pripada Demokratiški stranki, precej redkobeseden. Megalomanski stanovanjsko-špekulativni projekti pri Banih in na Padričah so poniknili s propadom regulacijskega načrta župana Dipiazze. O tem se na srečo ne govori več, zato je na Krasu najbrž pričakovati manjše in smiselne urbanistične ukrepe, ki bi zakolčili danes že itak zasičena naselja. Seveda z glavnim namenom, da se ustvarijo boljši bivanjski pogoji (od raznoraznih servisov do parkirišč) za prebivalce.

Na srečanju je, čeprav izven konteksta, tekla beseda tudi o openskem tramvaju. Omero je namreč povedal, da bodo načrtovani stroški za vzdrževanje proge prihodnje leto znašali kar 1,4 milijona evrov. Gre za finančna sredstva javnih uprav, tudi Občine Trst. Glede tramvaja, ki pomeni pomembno, a zelo drago znamenitost, bi morali razmisliti o mednarodni zaščiti in torej tudi o mednarodni finančni pomoči. »Tramvaj bi si zaslužil zaščito Unesca,« je dejal nekdo iz občinstva. Kdo ve, morda res.

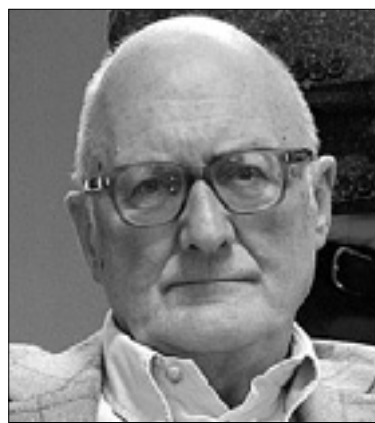
S.T.

OPČINE - Poudarki s četrtkovega srečanja

Poldini ni pozabil na Kolonkovec »Tudi na Krasu manj ekološkega čuta«

Zaslužni univerzitetni profesor Livio Poldini (**na sliki**) zelo dobro pozna Kras in Kraševce, bil je zraven, ko so tržaške občinske uprave načrtno razlašale oziroma uničevale kmetijske površine v vzhodnem predmestju, začenši s Kolonkovec. Uničevanje tamkajšnjih njiv in vrtov (na Kolonkovec se je zgodil naravni pokol, je dejal) je bila po njegovem zgodovinska napaka, ki jo Trst plačuje na lastni koži in jo bo še nekaj časa plačeval. »Ko sestavljate nov prostorsko-urbanistični načrt, ne pozabite na Kolonkovec,« je Poldini na Opčinah opozoril občinskega odbornika Fabia Omera.

Ugledni botanik in naravoslov-

vec je Opencem v četrtek zvečer postavil kar nekaj zanimivih vprašanj. Najprej se je vprašal koliko je

V torek seja deželnega Upi za obrambo pokrajin

Pokrajinska predsednica in predsednica deželnega združenja italijanskih pokrajin Upi Maria Teresa Bassa Poropat je sklicala sestanek deželnega vodstva Upi, ki bo v torek v Vidmu ob 11. uri. Na dnevnem redu seje bo razprava o zakonskem osnutku, s katerim namerava italijanska vlada s spremembo ustave ukiniti pokrajine, tudi v luči nedavnih besed deželnega predsednika Renza Tonda. Ta je povedal, da bodo o usodi pokrajin odločali občani na referendumu in pri tem pozabil, da je za to pristojna deželna uprava, saj gre za deželno s posebnim statutom, je povedala Bassa Poropat. Tondov predlog je izrazito demagoški, je še poudarila predsednica, po mnenju katere se je za to pot odločil, ker bi drugače prišlo do hudih razhajanj v desnosredinski koaliciji. Poleg tega predsedniki pokrajin že dalj časa zahtevajo srečanje s Tonom, ki pa se še ni odzval.

Urad za priseljevanje z novim urnikom

S ponedeljkom bodo okenca urada za priseljevanje na tržaški kvesturi v popoldanskih urah odprta ob ponedeljkih, torkih, četrkih in petkih od 14.30 do 17. ure (ob sredah popoldne zaprto). Dopoldanski urnik ostaja nespremenjen, okenca bodo odprta od ponedeljka do petka od 9. do 12. ure.

POKRAJINSKI SVET - Skupščina soglasno izrekla negativno mnenje

»Ne« termoelektrarni

Predsednik Vidali: Načrt za gradnjo industrijskega objekta tesno povezan s škedenjsko železarno

Pokrajinski svet je na četrtkovi seji po napovedih izrekel negativno mnenje o termoelektrarni, ki je namerava zgraditi skupina Severstal-Lucchini na območju škedenjske železarne. Seja pokrajinske skupščine se je zavlekla do poznega, do končnega glasovanja o ustreznem sklepu pa je prišlo 30 minut po polnoči. Nasprotovanje termoelektrarni so soglasno izrekli tako pokrajinski svetniki leve sredine kot desnosredinske opozicije. Vseh 24 svetnikov je namreč izdalo negativno mnenje o oeni o vplivu na okolje (VIA), ki ga je posredovalo vodstvo podjetja Lucchini.

Kot smo že poročali včeraj, sta bili na dnevnem redu četrtkovga zasedanja skupščine dve točki. Prva je bila dokaj tehnične narave in je zadevala v bistvu odobritev izsledkov preverjanja izvajanja programa in projektov v zvezi s proračunom 2011. Vprašanje je razčlenjeno predstavila pristojna pokrajinska odbornica Mariella De Francesco, po številnih posegih pa je pokrajinski svet sklep sprejel. Proti sta glasovala Ljudstvo svobode in Severna liga, medtem ko so se Lista Dipiazza, gi-

banje Drugi Trst in Giorgio Ret vzdržali.

V zvezi s termoelektrarno je nato o sklepu glede mnenja o oeni VIA, ki ga je od pokrajine zahtevala DJK, poročal pristojni pokrajinski odbornik Vittorio Zolli. Pred razpravo je seznanil skupščino z oceno pokrajinskih uradov. Velja tu spomniti, da namerava družba Lucchini zgraditi na območju železarne novo termoelektrarno z nazivno močjo 400 MW, ki bi proizvajala električno energijo s pomočjo metana. Tega bi nova družba Lucchini Energia črpala iz mreže družbe SNAM oz. iz plinskega terminala, ki ga namerava zgraditi družba Gas Natural v Žavljah. Termoelektrarno naj bi zgradili na območju med železarno in sežigalnico v Ul. Errera.

Po poglobljeni analizi dokumentacije družbe Lucchini, je povedal Zolli, so uradi ugotovili sledeče: družba Lucchini ni utemeljila nujne po gradnji termoelektrarne glede na povpraševanje po energiji; ocena vpliva na okolje vseh morebitnih novih obratov (termoelektrarne, uplinjevalnic, plinovoda) ni dovolj jasna; ocena o emisijah ni dovolj jasna; v primeru delovanja

brez utekočinjenega metana bi prišlo na osnovi vložnega gradiva do povečanja toplote za +7 stopinj; družba Lucchini ne nadežnje ni predstavila nobene študije o vplivu na morski ekosistem.

Po podrobnem pregledu pripomb pokrajinskih strokovnjakov so svetniki, kot rečeno, soglasno izrekli negativno mnenje glede ocene VIA. Na pobudo predsednika pokrajinskega sveta Maurizia Vidali in po soočenju z odbornikom Zollio so svetniki pred glasovanjem sklepa podpisali in sprejeli popravek (z izjemo Viviane Carboni iz vrst Ljudstva svobode, ki je bila odsotna). V njem je zapisano, da je načrt, ki ga je predstavila družba Lucchini, tesno gojen in vezan na železarno. Projekt je v tem smislu nezdružljiv z zaprtjem železarne leta 2015, do katerega bo prišlo v sodelovanju s pristojnimi lokalnimi in državnimi institucijami. Zahtevo po zaprtju železarne je nato včeraj v tiskovni noti poudaril tudi pokrajinski tajnik Demokratske stranke Matteo Puppi, po mnenju katerega je nujno odprte ustreznega omizja.

A.G.

POLITIKA - Občanska lista

»V Dolini res ni vse v najboljšem redu«

Predstavniki gibanja Cittadini per San Dorligo-Občani za Dolino so se sestali z županjo Fulvio Premolin in predstavnikami strank, ki sestavljajo občinsko večino, da bi se pogovorili o zahtevi gibanja po novi porazdelitvi zadolžitve znotraj občinskega odbora. Zahtevo je sprožila nedavna izključitev iz vrst te politične skupine odbornice Elisabette Sormani, ki je v večinski koaliciji le-to zastopala, dokler ni prišlo do neskladnosti med njenim delovanjem in statutarnimi določili gibanja. Dogovor koalicije - piše v sporočilu liste - predvideva, da bo vsak od sestavnih političnih subjektov imel predstavnika v odboru in da ne bo zunanjih odbornikov, čeprav bi jih občinski statut dovoljeval.

Z izključitvijo Sormanijeve, ki je bila edina izvoljena na občanski listi, gibanje nima več svojega predstavnika ne v odboru in ne v občinskem svetu. Zato bi odborniško me-

sto pripadalo enemu izmed svetnikov večine. Na srečanju pa predlog o porazdelitvi zadolžitve v luči novega političnega scenarija ni bil sprejet, ne s strani županje, ki meni, da »Sormanijeva ni nič slabša od kakega drugega odbornika«, ne s strani ostalih večinskih strank, in sicer DS, SSk in SKP-SIK, piše še v izjavi. Vse ostane torej nespremenjeno, razen dejstva, da si bo Sormanijeva pač morala poskušati novo politično mesto.

»Po mnenju županje, Demokratske stanke, Slovenske skupnosti in Komunistične prenovne je v dolinski občini vse v najlepšem redu. Drugačnega mnenja je prebivalstvo, ki se je ob prometni preureditvi Boljunca, po zamisli Sormanijeve in s podporo občinskega odbora, razdelilo med nasprotnike in zagovornike načrta. Odbornica se ni odzvala na javno soočanje, zato je težko verjeti, da je vse v najlepšem redu,« meni občanska lista.

OBČINA TRST - Smernice občinske uprave za manifestacije v mestu

Na Velikem trgu odslej le institucionalne prireditve

Uprava namerava »razpršiti« manifestacije po drugih mestnih predelih

Zadnje čase so v mestnem središču kot gobe po dežju zrastle številne poulične prireditve in manifestacije, ki so izzvale med občani in predvsem med trgovci celo vrsto kritičnih pripomb. Občani, stanujoči v ulicah in na trgih, na katerih so se manifestacije odvijale, so se pritoževali nad hrupom pozno v noč, trgovci nad konkurenco pouličnih prodajalcev, ki jim je odjedla del dobička.

Občinski odbor je na včerajšnji seji ugriznil v očitno kislo tržaško jabolko pouličnih prireditev in izdelal okvirne smernice za dodelitev koncesij za manifestacije na mestnih trgih in ulicah, ki jih je župan Roberto Cosolini predstavil na tiskovni konferenci.

Uvodoma je izpostavil temeljne cilje smernic. V prvi vrsti naj bi manifestacije ovrednotile mesto, njegovo kulturno živahnost in naj bi bile atrakcija za občane in turiste. Ob manifestacijah pa je treba zaščititi arhitektonske in zgodovinske vrednote trgov in ulic ter poiskati »ravnovesje med pouličnimi sejmskimi prireditvami in potrebo po promociji in ovrednotenju krajevnega trgovskega tkiva, ki predstavlja pomembno gospodarsko premoženje za vso mestno skupnost.« Obenem pa je treba dobiti primerno ravnovesje med pravico do razvedrila in pravico do miru in počitka občanov.

Cosolini je pojasnil bistvo te zadnje točke. Prireditve z nočnimi glasbenimi manifestacijami, koncerti ali plesno glasbo, bodo lahko trajale največ po štiri dni zaporedoma, ne pa cel teden ali več, kot se je dogajalo doslej; tako bo tam bivačim ljudem prizaneseno celotensko nočno norenje in jim bo omogočen pravični počitek.

Nova določila o manifestacijah na trgih in ulicah bodo stopila v veljavo prihodnje leto, je napovedal Cosolini. Na Velikem trgu in na bližnjem Trgu Verdi bodo odtlej dovoljene le »prireditve visokega institucionalnega značaja in veliki kulturni dogodki.« Lahko pa se bodo odvijale tudi časovno kratke manifestacije, kot so na primer prireditve športnih društev, start in prihod športnih tekmovanj in druge prireditve, za katere ni potrebna namestitve velikih prireditvenih struktur.

Na Borznem trgu bo dovoljena namestitve prireditvenih struktur, a le potem, ko bo preverjena kakovost posamezne pobude in ustreznost struktur (da ne bi poškodovale komaj prenovljenega tlaka).

Na drugih ulicah in trgih bo dovoljena izvedba sejmov, razstav in drugih manifestacij, prireditve pa ne bodo smele bistveno vplivati na življenjsko raven tamkajšnjega prebivalstva.

Cosolini je omenil tri »tradicionalne prireditve razstavnega in trgovskega značaja: Barcolano, Baviselo in Miklavžev sejem. V obdobju od Miklavža do božiča bo mogoče prirediti sejme, a za omejen čas (torej ne bodo več razvlečeni vse do božičnih praznikov). Na teh sejmih bo mogoče prodajati proizvode, ki so značilni za božični čas, tipično božično hrano, ne pa drugih predmetov (na primer torbic in obleke), da ne bi tako sejmji izvajali nelegalno konkurenco krajevnim trgovcem. Posamezne prireditve bodo trajale največ devet dni, tiste z večernimi glasbenimi programi pa štiri dni.

Koncesije za prireditve, vezane na volilne kampanje bodo naknadno urejene s posebnim pravilnikom.

Cosolini je omenil tudi nedavno zaključeni sejem Trg Evrope. Napovedal je, da bodo podobne prireditve v prihodnjih letih »romale« s strogega mestnega središča na druge ulice in trge ter izrecno nakazal kam: Na Galdonijev trg in Trg Stare mitnice, v Kavano in Trg Venezia, na trg v Rojanu. Na ta način naj bi ovrednotili tudi druge mestne predele, je ocenil tržaški župan Roberto Cosolini.

M.K.

Trg Evrope se bo po novem selil v druge mestne predele

KROMA

OBČINA TRST - Priznanje društvu Barcola-Grignano

Pokojni Molinari je veliko naredil za razvoj Barcolane

Tržaški župan Roberto Cosolini je včeraj izročil mestno priznanje jadralnemu društvu Barcola-Grignano, ki od začetka prireja Barcolano. V utemeljitvi priznanje je izrecno omenjena neprecenljiva vloga pokojnega Fulvia Molinaria, po zaslugi katerega je Barcolana presešla lokalne okvire in postala velika mednarodna in ne le športna prireditve. V imenu društva je priznanje iz županovih rok prejel predsednik Vincenzo Spina (foto KROMA).

Priznanje Molinariju pomeni po županovem mnenju tudi priznanje in zahvala vsem tistim, ki so v teh letih tako ali drugače prispevali in še prispevajo k naraščajočemu uspehu Barcolane. Kulturni krožek Istria se bo pokojnega Molinaria spomnil v sredo, 5. oktobra ob 17.30 na prireditvi v konferenčni dvorani zavarovalnice Generali (Trg Duca degli Abruzzi 1).

NASELJE SV. SERGIJA - Na Trgu Oberdan z nožem napadel 17-letnika

Karabinjerji našli pretepača Doma je imel nože, palico in verigo

Karabinjerji so izsledili in prijavi sodstvu 19-letnika, ki je pred dobrim tednom dni na Trgu Oberdan napadel 17-letnika in ga ranil z nožem. Gre za znanega mladega prestopnika iz Naselja sv. Sergija, ki ima za sabo dolg seznam kaznivih dejanj, med hišno preiskavo pa so karabinjerji nabrežinskega poveljstva zasegli noža in druge predmete, tipične za pretepače.

Na Trgu Oberdan je do nasilnega dogodka tedaj prišlo sredi popoldneva, okrog 17. ure, ko sta se mladeniča začela glasno prerekati. Starejši je nenadoma povlekel iz žepa nož in ranil 17-letnika (tujega državljana iz Trsta), povzročil mu je ureznine na obrazu in rokah. K sreči so bile rane površinske, v pediatrični bolnišnici Burlo Garofolo so ocenili, da bo mladoletnik okreval v 10 dneh. Napadalec je takoj po dogodku pobegnil, poškodovani pa je karabinjerjem povedal, da ga sploh ne pozna. Do kreganja je prišlo, ker je neznan prenapetež grobo »ocenil« 17-letnikovo prijateljico.

Karabinjerji nabrežinskega poveljstva so uvedli preiskavo, pogovorili so se z mladimi, ki redno obiskujejo Trg Oberdan. Na podlagi pričevanj so ugotovili, kdo je napadalec. 19-letni R. B. je po informacijah karabinjerjev brezposeln in zasvojen z drogo, v preteklosti pa je imel že težave s pravico zaradi tatvin, upiranja javnemu funkcionarju, razpečevanja in povzročanja telesnih poškodb. Pred časom je tudi že nekajkrat telesno napadel mladoletnike. Da bi se izmuznil preiskovalcem, si je po nasilnem dogodku odstrigel košat čop in si do gola obril glavo.

Med hišno preiskavo v Naselju sv. Sergija so karabinjerji zasegli več nevarnih predmetov - lesen pendrek, dva noža (z enim od teh je ranil 17-letnika) in železno verigo z visečim jeklenim prstanom. Našli so tudi manjšo količino hašiša in dolg čop, ki ga je R. B. za spomin shranil v najlonski vrečki. (af)

V preiskavo o pedofilih vpleten tudi Tržačan

Med 51 osumljenci v preiskavi o spletnih izmenjavah pornografskega gradiva s pedofilske vsebine je tudi dvojica iz dežele FJK. Poštna policija je izvedla hišni preiskavi v Trstu in Čenti, kjer sta dve osebi osumljeni posejavanja prepovedanih fotografij in videoposnetkov. Preiskava, ki jo vodi javno tožilstvo v Catanii, je zajela 32 italijanskih pokrajin. Osumljenci naj bi obiskovali spletno stran s strežnikom v Nemčiji.

Mreža ATHENA v Trstu

V mestu se od včeraj mudijo predstavnice ženskih združenj, včlanjenih v evropsko mrežo ATHENA, ki se posveča ženskim študijam. Srečanje spada v mednarodni projekt Ženska dediščina, ki ga financira Evropska komisija, pri njem pa ob Mednarodnem domu žensk iz Trsta sodelujejo sorodne ustanove iz Ljubljane, Sarajeva, Zagreba in Ženske v črnom iz Beograda. Danes ob 16. uri bodo v Mednarodnem domu žensk (Ul. Pisoni 3) predstavili rezultate sodelovanja, med katerimi je tudi knjiga, posvečena izoblikovanju ženskega pogleda na pedagogiko. Knjigo bo predstavila Sergia Adamo s tržaške univerze. Jutri se bodo udeležence podale v Gropado, kjer je ob 10.30 predvideno srečanje s Slovenkami s Krasa.

Popravek

V članek o vodniku Sprehodi po Opčinah se je vrnila napaka. Dijaki open-ske srednje šole so namreč intervjuvali arhitektko Moniko Milič (in ne Hrovatin, kot smo napačno zapisali). Za spodrsrljaj se opravičujemo.

OBČINA TRST

Na Krasu poletje do 30. novembra

Na Krasu bo poletje trajalo do konca novembra. Napoved nima veze s presenetljivo toplim vremenom, ki zaznamuje te dni, marveč z odločitvijo tržaške občinske uprave, da do 30. novembra podaljša trajanje poletnega delovnega časa občinskih uradov na Opčinah in Proseku. Občinska uprava bo tako najmanj prisotna na zahodnem Krasu, saj bo urad na Proseku še naprej odprt samo enkrat na teden. Ukrep je po besedah občinskega odbornika Emiliana Edera potreben, ker je v teku reorganizacija občinskih uradov. V okviru le-te bodo v prihodnje tudi spremenili delovni čas raznih uradov, okrepili pa bodo storitve na domu, na spletu in po telefonu.

Začasno bosta openski in proseški urad odprta z okrnjenim delovnim časom, ki je stopil v veljavo 6. junija, dolgo kraško »upravno poletje« pa naj bi se končalo 30. novembra (ostalih občinskih uradov ukrep ne zadeva). Občinska izpostava v Doberdobski ulici št. 20/3 obratuje ob ponedeljkih (8.30-12 in 12-14), torkih, četrtek in petkih (8.30-12), medtem ko je urad na Proseku odprt samo ob sredah med 8.30 in 12. uro ter med 14. uro in 16.30.

Pristojni odbornik Edera, ki bo prihodnji teden gost zahodno-kraškega rajonskega sveta, je povedal, da so obdobje s poletnim delovnim časom podaljšali zaradi okrnjenega števila osebja, zaradi bolezni in drugih vzrokov. »Ta položaj smo podedovali od prejšnje uprave. Z decembrom bo vse rešeno, v načrtu pa imamo potenciranje storitev na celotnem območju. Uporabnikom spleta bomo prišli na roko s spletnimi storitvami, uvedli bomo telefonske rezervacije, priletnim občanom in invalidom pa bomo namenili storitve na domu,« napoveduje odbornik. (af)

SVETI JAKOB - Predstavitev izsledkov projekta Za dobro počutje naših malčkov

Večina staršev je zadovoljna z vpisom otroka v slovenski vrtec

Projekt sta izvedla Sklad Libero in Zora Polojaz in Večstopenjska šola pri Sv. Jakobu

Večina (pretežno italijanskih) staršev je zadovoljna z izbiro, da so otroka vpisali v slovenski vrtec, o katerem imajo skoraj idilično vizijo zaradi drugačne in boljše učne metode ter zaradi manj številčnih razredov, zaradi česar se vzgojiteljice lahko posvetijo vsakemu otroku posebej. To so le nekateri od izsledkov, ki jih je prinesel projekt Za dobro počutje naših malčkov - Vloga otroškega vrtca s slovenskim učnim jezikom pri razvoju otroka v večkulturnem okolju in o katerih je bil govor včeraj popoldne v prostorih Večstopenjske šole pri Sv. Jakobu.

Projekt, izveden med šolskima letoma 2008/2009 in 2009/2010 v sodelovanju med Skladom Libero in Zora Polojaz in Večstopenjsko šolo pri Sv. Jakobu, je obsegal vrsto srečanj, na katerih so se starši pod vodstvom psihologinj prosto pogovarjali o tem, kako se njihovi otroci počutijo v vrtcu. Izsledke so na koncu objavili v nedavno izšli publikaciji, ki sta jo uredila ravnatelj šentjakobske šole Marijan Kravos in predsednica Sklada Libero in Zora Polojaz Vlasta Polojaz (oba sta tudi spregovorila na včerajšnjem srečanju), ki sta tudi prispevala zapisa, medtem ko so ostali avtorji Vera Oblak, Andrea Braun in Pavel Fonda.

Osrednji del publikacije pa predstavljajo izsledki, ki so prišli na dan na srečanjih skupine staršev, ki sta jih na včerajšnjem srečanju predstavili psihologinji Veronika Lokar in Suzana Pertot. Med njimi so npr. razlogi, zakaj so se neslovenski oz. italijanski starši odločili za vpis otroka v slovenski vrtec: nekateri so navedli padec meje in koristnost poznavanja jezika, drugi kulturno ozaveščenost, tretji pa stare starše slovenske narodnosti, njihova izbira pa je naletela na različne odzive, pozitivne, a tudi negativne. Ko se mora družina soočiti s slovenščino, je to za nekatere starše možnost, da se otrok osamosvoji, druge skrbí, da bi utegnili biti izločeni iz otrokove izkušnje, za tretje pa je to izziv, da se sami približajo jeziku, za nekatere starše pa so slovenske šole v mestu tudi manj toge in bolj fleksibilne od tistih na Krasu. V okviru skupine so razpravljali med drugim tudi o integraciji priseljencev in problematiki Otroškega vrtca Jakoba Ukmarja, ki že deset let deluje v začasnih prostorih.

Naj omenimo, da je bilo včerajšnje srečanje namenjeno prvenstveno staršem in šolnikom, medtem ko bo predstavitev za širšo javnost 18. novembra v Narodnem domu v Ul. Filzi. (iz)

Izsledke sta predstavili Veronika Lokar (levo) in Suzana Pertot

KROMA

SSG - Vabilo k vpisu abonmaja

Oktoberška ponudba

Za začetek, v petek, 7. oktobra, Pupkin Kabarett - Po društvih Ma me prou provociraste ...

Oktober bo abonmajska kampanja Slovenskega stalnega gledališča dosegla višek s številnimi ponudbami v gledališču in na okoliških odrih. V petek, 7. oktobra ob 21. uri bo gost SSGja priljubljeni Pupkin kabarett. V istem tednu se začne cel niz zabavnih večerov z naslovom Ma me prou provociraste ... po naših društvih na Tržaškem, Goriškem in v Ronkah. Gledališko sezono 2011-12 bosta predstavila igralka Minu Kjuder in igralec Adrijan Rustja, ki bosta na duhovit in seveda komunikativen način predstavila nova dela na repertoarju. Predstavitev Ma me prou provociraste ... bo doživela premierno uprizoritev v sredo, 5. oktobra ob 20.30 na Stadionu 1. maj v sodelovanju s SKD Slavko Škamperle, večeri se bodo po naših društvih vrstili do konca oktobra. V torek, 11. oktobra ob 18. uri vabijo najmlajše obiskovalce gledališča in starše na ogled otroške predstave Mali modri Huhu, ki je nadaljevanje zgodbe o modrem piščetu. Predstava bo v Mali dvorani SSG.

V sredo, 12. oktobra ob 20.30 bo v Ljudskem domu v Križu komedija Gledališča Koper Poslednji termina (I)tor, v kateri nastopata Boris Kobal in Gojmir Lešnjak-Gojc. Poslednji termina (I)tor bo novembra na sporedu tudi v gledališču France Prešeren v Boljuncu.

V četrtek, 13. oktobra ob 20.30 bodo ljubitelji zborovske-

ga petja imeli enkratno priložnost spoznati baskovski mladinski zbor Leioa kantika koralA. Znameniti mladinski zbor je od svoje ustanovitve v letu 2001 prepričal in navdušil številne poslušalce po vsej Evropi. Za nastop v Trstu je izbral predstavitev baskovske zborovske zakladnice. Koncert se bo odvijal v Veliki dvorani SSG.

V petek, 14. oktobra ob 20.30 v Veliki dvorani SSG bo enkratna ponovitev šarmantne produkcije SSG Zlati zmaj. Predstava za pet igralcev vodilnega nemškega dramatika Rolanda Schimmelpfenniga, ki je razvil izvirno, prepoznavno dramsko pisavo v skladu s utripom našega časa. O predstavi še najnovejša novica, da bo Društvo gledaliških kritikov in teatrologov Slovenije (DGKTS) letos že tretjič podelilo nagrado za najboljšo uprizoritev v minuli sezoni. Med nominiranci je tudi Zlati zmaj. Pred odhodom na Borštnikovo srečanje v Maribor ...

Oktoberško Vabilo k abonmaju se bo zaključilo s predstavo Mama Vesne Furlanič Valentinič, namenjeno gledališkim sladkoscem. Uprizoritev rekonstruira bolešno družinsko stanje predvsem skozi analitičen vpogled v hčerino zapleteno osebnostno strukturo. Izrazito dramsko-plesna eksperimentalna predstava v izvedbi Kulturno-umetniškega društva AC Zrakogled bo na sporedu v petek, 28. oktobra ob 20.30 v Mali dvorani SSG.

Opčine - Proseška ulica 3 (040 422478) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Trg Ospedale 8 (040 767391).

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televisa.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »L'alba del pianeta delle scimmie«.

ARISTON - 17.00, 18.45, 21.00 »A Dangerous Method«.

CINECITY - 15.30 »Kung fu Panda 2«; 15.30, 17.40 »I Puffi 3D«; 15.20, 17.30, 19.40 »I Puffi«; 19.50 »Crazy stupid love«; 22.15 »Super 8«; 21.50 »Niente da dichiarare?«; 17.35, 20.00, 22.05 »Ma come fa a far tutto?«; 15.35, 17.50, 20.05, 22.15 »L'alba del pianeta delle scimmie«; 15.30, 17.45, 20.00,

22.10 »Drive«; 15.00, 17.25, 19.50, 22.10 »Blood Story«; 15.25, 17.40, 20.05, 22.10 »Baciato dalla fortuna«.

FELLINI - 17.00, 20.20 »Terraferma«; 18.40, 22.00 »Ma come fa a far tutto?«; 15.30 »Kung fu Panda 2«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.30, 17.55, 19.20, 20.45, 22.15 »Carnage«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Drive«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Baciato dalla fortuna«.

KOPER - KOLOSEJ - 18.10, 20.10, 22.10, 0.10 »Johnny English 2«; 19.20 »Kavboji in vesoljci«; 17.00, 19.10, 21.20, 23.30 »Lahko noč, gospodična«; 16.30, 17.50 »Medvedek Pu«; 21.40, 0.00 »Ta nora ljubezen«; 16.00 »Zelena svetilka«.

KOPER - PLANET TUŠ 12.10, 16.50 »Smrkci 3D (sinhr.)«; 12.20, 17.00 »Smrkci (sinhr.)«; 20.15, 22.45 »Ta nora ljubezen«; 16.30 »Oskrbnik«; 11.20, 13.40, 14.40, 16.00, 18.20, 19.20, 20.40, 21.40, 23.00, 23.59 »Johnny English 2«; 12.00, 16.15, 18.45, 21.15, 23.45 »Prijetelja samo za seks«; 11.30, 13.10, 15.00, 16.40, 18.25 »Medvedek Pu (sinhr.)«; 12.30, 18.40, 20.50, 23.05 »Lahko noč, gospodična«; 19.10, 21.30, 23.50 »Noč morskih psov 3D«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 18.40, 20.30, 22.20 »Niente da dichiarare?«; Dvorana 2: 15.20, 17.00 »I Puffi 2D«; 15.20, 18.40 »I Puffi 3D«; Dvorana 3: 16.20, 18.15, 20.15, 22.15 »Blood story«; Dvorana 4: 17.10, 20.30, 22.15 »Sex and Zen 3D«; 16.20, 18.15, 20.15, 22.15 »La pelle che abito«.

SUPER - 16.15 »I pinguini di Mr. Popper«; 18.00, 20.00, 21.50 »Crazy stupid love«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 18.00, 20.10, 22.15 »Drive«; Dvorana 2: 17.30, 19.50 »I Puffi - 3D (dig.)«; 22.00 »La pelle che abito«; Dvorana 3: 17.30, 19.50, 22.00 »L'alba del pianeta delle scimmie«; Dvorana 4: 17.45, 19.50, 22.00 »Blood story«; Dvorana 5: 17.30, 20.00, 22.10 »Baciato dalla fortuna«.

Osmice

DRUŽINA SLAVEC je v Mačkoljah št. 133 odprla osmico. Tel. 040-231975. Prisrčno vabljeni!

FRANC IN TOMAŽ sta v Mavhinjah odprla osmico. Tel. št. 040-299442. Vljudno vabljeni!

OSMICA je odprta pri Škerku v Praprotnu. Tel. 040-200156.

OSMICO sta v Samatorci št. 50 odprla Cvetko in Zmaga Colja. Tel. št. 040-229224. Vabljeni!

STEVO ZAHAR je v Borštu št. 58 odprla osmico. Vljudno vabljeni. Tel. št.: 040-228451.

SiVince Tutto Super Enalotto 30. septembra 2011 št.5

14	24	48	77	79	85
Nagradni sklad	5.207.242,50 €				
Brez dobitnika s 6 točkami	-- €				
Brez dobitnikov s 5 točkami	-- €				
139 dobitnikov s 4 točkami	10.144,75 €				
5.625 dobitnikov s 3 točkami	675,04 €				

SZSO Trst

Slovenska zamejska skavtska organizacija - Trst

vabi na

DAN

ODPRTIH VRAT

danes, 1. oktobra,

od 15.00 do 18.00

v Marijanišču na Opčinah
szso@askavt.net

Čestitke

V Dolini je Peter družbo dobil, »sohorski« družini se je DAVID rodil. Mnogo veselja in srečnih dni vam želimo sosedom: 128 in 130.

V Dolini na Suhorje je novička prišla, da Peter bratca ima.

Mali

David

se je rodil

in mamico Eriko ter očka Sandija razveselil.

Z njimi se veselimo

in vso srečo želimo

nonoti Nadja, Silva, Sergio, stric Romano in Egidio

Dobrodošel

David

Staršema Eriki in Sandiju ter bratcu Petru želimo mnogo veselih dni in mirnih noči.

Tania, Sandi, Ivan, Giulia

Mami Eriki, očku Sandiju in bratcu Petru se je pridružil mali

David

Želimo mu obilo sreče

KRANCLERJI vsi!!!

Erika je povila Petru bratca

David

Oče Sandi in nono Sergio sta zadolžena za pevske naraščaj, nona Silva pa za varstvo.

Povečani družini želijo obilo sreče

Moški pevski zbor in KD
Valentin Vodnik

Kam po bencin

Danes bodo na Tržaškem obratovala naslednje črpalke:

AGIP: Istrska ulica, Sesljan - drž. c. 202 (km 27)

SHELL: Drevored Campi Elisi 1/1

Q8: Domjo (Strada della Rosandra), Ul. D'Alviano 14

TOTAL: Ul. Brigata Casale

ESSO: Pokrajinska cesta km 8+738

TAMAIL: Ul. F. Severo 2/3

ČRPALKE ODPRTE 24 UR NA 24

AGIP: Devin (jug) - avtocesta A4 VE-TS, Valmaura - hitra cesta SS 202 km 36

TOTAL: Devin (sever) - avtocesta A4 TS-VE

NOČNE ČRPALKE IN SELF SERVICE

TAMAIL: Ul. F. Severo 2/3, Miramarski drevored 233/1

AGIP: Istrska ulica 155, Naselje Sv. Sergija - Ul. Forti 2, Miramarski drev. 49, Ul. A. Valerio 1 (univerza), Katinara - Ul. Forlanini, Furlanska cesta 5; Devin drž. c. 14

ESSO: Ul. Flavia 120, Trg Foraggi 7, Trg Valmaura, Zgonik - Državna cesta 202, Ul. Carnaro - Državna cesta 202 km 3+0,67, Opčine - križišče, Kraška pokrajinska cesta km 8+738

ADRIA: Proseška postaja 35

SHELL: Ul. Locchi 3, Fernetiči

TOTAL: Ul. Brigata Casale, Sesljan RA km 27

V sodelovanju s FIGISC Trst.

Včeraj danes

Danes, SOBOTA, 1. oktobra 2011
JULIJA

Sonce vzide ob 7.03 in zatone ob 18.46
- Dolžina dneva 11.43 - Luna vzide ob 12.08 in zatone ob 21.10

Jutri, NEDELJA, 2. oktobra 2011
BOGUMIL

VREME VČERAJ: temperatura zraka 24,5 stopinje C, zračni tlak 1025,4 mb raste, vlaga 36-odstotna, veter 37 km na uro vzhodnik severo-vzhodnik, burja, nebo jasno, morje razgibano, temperatura morja 21,1 stopinje C.

Lekarne

Do sobote, 1. oktobra 2011

Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Capo di piazza Mons. Santin 2 (040 365840), Ul. Commerciale 21 (040 421121), Milje - Lungomare Venezia 3 (040 274998).

Opčine - Proseška ulica 3 (040 422478) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30
Capo di piazza Mons. Santin 2, Ul. Commerciale 21, Trg Ospedale 8, Milje - Lungomare Venezia 3.

Izleti

O.N.A.V. - Tržaška sekcija italijanskega združenja pokuševalcev vina organizira danes, 1. oktobra, celodnevni izlet v domovino Prosecca z obiskom kleti, kosilom in obiskom gradu Castelbrando. Info in prijave na www.onav.it, trieste@onav.it ali tel. št. 333-4219540 (Luciano), 340-6294863 (Elio).

50-LETNIKI KRASA POZORI! Odhod izleta na Koroško je v nedeljo, 2. oktobra: 6.30 Repen, 6.40 Prosek - Kržada, 6.50 Opčine (Dunajska cesta, pred picerijo). Prosimo začnost.

TRŽAŠKA KMETIJSKA ZADRUGA sporoča izletnikom, ki se bodo udeležili izleta v Costo Azzurro, Genova, Sanremo in Zahodno Obalo, urnike avtobusa za sredo, 5. oktobra: ob 6.00 pred Tržaško kmetijsko zadrugo, Ul. Travnik, 10 - Industrijska cona in ob 6.15 v industrijski coni na Proseku, med Lanzo in bencinsko črpalko.

ROMANJE V PADOVO V soboto, 8. oktobra, bomo poromali v Padovo. V baziliki sv. Antona bomo imeli sv. mašo, nato pa ogled vsega, kar spominja na svetnika. Šli bomo h kapucinom, kjer je živel in umrl svetnik Leopold Mandič. Po kosilu bomo obiskali še kraje v okolici Padove, ki spominjajo na sv. Antona: Camposampiero in Padova Arcella. Za vpis in vse ostale informacije pokličite čim prej tel. št. 347-9322123. **KMEČKA ŽVEZDA** prireja 9. oktobra tradicionalni jesenski izlet na Praznik koštanja v Bardu. Odhod avtobusa iz Boljunca, ki bo peljal po običajnem voznem redu, ob 7. uri. Podrobne informacije lahko dobite v uradih Kmečke zveze ali po tel. 040-362941.

DRUŠTVO PRIJATELJEV NANOS iz Sežane organizira izlet v Bosno, odhod 13. in povratek 16. oktobra, še nekaj prostih mest. Informacije na tel. št.: 00386-41634750 (Dušan) ali dusan.pavlica@iol.net.

Obvestila

ELIC-UMETNIŠKA ŠOLA SINTESI za otroke sporoča, da se začenja tečaj »Ročno izdelan strip in digitalna obdelava«, predvidoma ob torkih, Ul. Mazzini 30, 5. nadstropje. Info: 040-2602395, 338-3476253.

JOGA - SKD France Prešeren iz Boljunca sporoča, da se vadba joge vrši v društvenih prostorih gledališča ob sredah, od 18.30 do 20.00. Vabljeni.

JUS PROSEK obvešča upravičence, da lahko predložijo prošnje za sečnjo in pobiranje suhih drv na jursarkih površinah do 15. oktobra na sedežu odbora (Prosek 159). Za morebitna pojasnila lahko pokličete na tel. št. 040-251241, 349-6161023 in 040-2528069.

MLADINSKI KROŽEK DOLINA prireja tečaj kitare za malčke in manj mlade. Vpisovanje in ostale informacije na tel. št. 338-7438682.

PILATES - Skupina 35-55 SKD France Prešeren iz Boljunca sporoča, da vadb Pilatesa poteka v društvenih prostorih v občinskem gledališču po sledečem urniku: torek od 18. do 19. ure začetnice in lanske začetnice, od 19. do 21. ure izkušene telovadke; petek: od 18. do 20. ure izkušene telovadke. Vabljene.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE vabi kulturna društva, da se prijavijo na predstavitev gledališke sezone 2011/12 s krajšim skečem »Ma me prou provociraste...«. Igralca Minu Kjuder in Adrijan Rustja bosta v šaljivi obliki orisala novo sezono in omogočilo vpisne abonmaja. Info na tel. št. 040-632664 (kontaktna oseba Valentina Repini).

TELOVADBA ZA GOSPEV ZLATIH LETIH Skupina 35-55 SKD France Prešeren iz Boljunca vabi na telovadbo za razgibavanje in za zdravo hrbtenico ob torkih in petkih od 9. do 10. ure v društvenih prostorih.

UMETNIŠKA ŠOLA UNINT prireja tečaje likovne umetnosti prostega časa, ki se bodo odvijali ob torkih ter obvešča, da se začenja akademsko leto 2011/12 s tečaji likovno-umetnišne vzgoje »Gledati, razumeti in ustvarjati Umetnost« (risanje, slikanje, kompozicija, zgodovina umetnosti itd.), ki bodo ob torkih in sredah, Ul. Mazzini 30, 5. nadstropje. Info: 040-2602395, 333-4784293.

MEŠANI PEVSKI ZBOR SEŽANA vabi k sodelovanju člane in članice. Najbolj zaželeni so tenoristi in baritonisti, enako povabilo pa velja tudi za članice. Va-

je potekajo vsak torek ob 20. uri v Vrabčevi dvorani Glasbene šole v Sežani. Informacije: 00386-41-952966.

AŠD BREG sporoča, da bodo v občinskem športnem centru S. Klabjan v Dolini stekle še sledeče dejavnosti: rekreacija odrasli, od 3. oktobra, ob ponedeljkih in petkih ob 21.00; rekreacija odrasli, od 6. oktobra, ob torkih in četrkih ob 8.30; otroška telovadba od danes, 1. oktobra, ob sobotah, skupina starejših ob 9.30 in skupina mlajših ob 10.30. Pristrčno vabljeni!

BALETNO DRUŠTVO SEŽANA organizira baletne vaje (od 4. leta dalje), jazz balet (od 11. leta), balet in telovadbo za odrasle (brez omejitve). Novost letošnjega programa je balet z mammo (deklice, stare 3 leta osvaja prve baletne korake s svojimi mamicami). Vpis od danes, 1. oktobra, od 15. do 17. ure v garderobi Kosovelovega doma (Službeni vhod) v Sežani. Informacije: 00386-41-524 310 (Evgen Todor) in 00386-40-601 554 in 40-900091 (Maja Oblak).

SLOVENSKA ZAMEJSKA SKAVTSKA ORGANIZACIJA vabi na dan odprtih vrat, ki bo danes, 1. oktobra, ob 15. uri v Finžgarjevem domu na Opčinah. Toplo vabljeni.

ŠZ BOR-ŠŠ TRST obvešča, da se bo vadba za predšolske otroke začela danes, 1. oktobra, na stadionu 1. maja: od 9.30 do 10.30 za otroke od 1. do 3. leta in od 10.30 do 11.30 za otroke od 3. do 6. leta. Info: stadion 1. maj, Vrdejska cesta št. 7, od 15. do 18. ure, tel. 040-51377, urad.bor@gmail.com.

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽENCEV vabi v ponedeljek, 3. oktobra, v Peterlinovo dvorano, Donizettijeva 3, na prvo srečanje v sezoni 2011/12. Na večeru o »zamuženem italijanskem Nurnbergu« bo predaval inž. Peter Merku. V iskanju razlogov za različno ravnanje nasprotnih strani pri procesih proti vojnim kriminalcem iz 2. svetovne vojne je inž. Merku preučil veliko tozadevne literature, ki je izšla predvsem v zadnjem desetletju, ter strnil svoje informativne ugotovitve v obliki predavanja. Začetek ob 20.30.

KK ADRIA - telovadba za odrasle vsak ponedeljek in četrtek od 20. do 21. ure v ŠKC v Lonjerju. Prvo srečanje v ponedeljek, 3. oktobra. Informacije na tel. št. 040-910339 (Pierina).

MAČKOLJE - Spomin na tragične vojne dogodke ob 68. obletnici požiga vasi in usmrtitve številnih vaščanov 2. in 3. oktobra 1943: počastili bomo žrtve tistih dni s sv. mašo, ki bo v ponedeljek, 3. oktobra, v Mačkoljah ob 18. uri.

SHINKAI KARATE CLUB sporoča, da se bodo redni treningi v lonjerski telovadnici začeli v ponedeljek, 3. oktobra: ob ponedeljkih in četrkih od 17. do 18. ure začetniki, od 18. do 19. ure otroci/barvani pasovi, od 19. do 20. ure odrasli. Info: 349-0861971. Več na www.shinkaikarate.it.

TEČAJI TAI CHI pri Skladu Mitja Čuk ob ponedeljkih in petkih: prvo srečanje v ponedeljek, 3. oktobra, ob 19. uri v Večnamenskem središču na Repentabski 66, Opčine. Informacije na tel. 040-212289, info@skladmc.org.

Š.Z. BOR obvešča, da se bo telovadba za odrasle začela v ponedeljek, 3. oktobra: ponedeljek in petek od 9. do 10. in od 10. do 11. ure, torek in četrtek od 17.30 do 18.30. Informacije: urad.bor@gmail.com ali tel. št. 040-251377 od 15. do 19. ure.

JOGA V ŠKC V LONJERJU se bo pričela v torek, 4. oktobra, ob 19. uri. Informacije na tel. št. 333-5062494 v večernih urah (Dorica).

KLEKLJARSKA SEKCIJA SKD Lipa iz Bazovice vabi vse svoje stare in nove klekljarice na sestanek v torek, 4. oktobra, ob 19.30 v prostorih Bazovskega doma.

MLADINSKI DOM BOLJUNEC priredi v torek, 4. oktobra, ob 20.00 srečanje z vaditeljico telovadbe v bazenu (Jasna). Srečanje je odprto vsem, ki jih zanima izvedeti kako poteka vadba v bazenu in zakaj je rekreacija v segreti morski vodi priporočljiva za dobro počutje našega telesa. Toplo vabljeni.

ŽENSKA TELOVADBA V REPNU: Klasična telovadba bo potekala dvakrat tedensko: ob sredah 20.00-21.00 in petkih 17.30-18.30. Prvo srečanje bo v telovadnici v Repnu v sredo, 5. oktobra, ob 20. uri. Potrebni sta blazina za telovadbo in mala brisača. Prijave in informacije na tel. št. 00386-31687290 (Tanja). Število mest je omejeno zaradi strokovnega pristopa in opazovanja posameznika.

PREDSMUČARSKA TELOVADBA SPDT - Smučarski odsek SPDT obvešča, da se v sredo, 5. oktobra, začnajo treningi za pridobitev kondicije za smučarsko sezono, namenjeni odraslim, v telovadnici šole Codermatz v Ul. Pindemonte 11 v Trstu, z začetkom ob 20.30. Informacije in prijave na tel. št. 335-6123484.

SLOVENSKI FILATELISTIČNI KLUB L. KOŠIR vabi slovenske filateliste na mesečno srečanje, ki bo v sredo, 5. oktobra, ob 19. uri v Gregorčičevi dvorani v Ul. Sv. Franciška, 20.

TELOVADBA V BAZENU - v organizaciji MD Boljuncec se bo pričela v sredo, 5. oktobra. Odhod društvenega kombija ob 8.45 iz trga v Boljuncu (avtobusna postaja), sledi postaja v Borštu, na trgu v Ricmanjih, Log, Pulje in Domjo avtobusna postaja pri trgovini jestvin. Informacije na tel. št.: 335-8045700.

ZALOŽNIŠTVO TRŽAŠKEGA TISKA, Mladika in Tržaška knjigarna vabijo na kavo s knjigo. V sredo, 5. oktobra, ob 10. uri bodo v Tržaški knjigarni na obisku pesniki Primož Čučnik, Jure Jakob in Lucija Stupica, ki so med avtorji nove dvojezične pesniške antologije Loro tornano la sera (ZTT). Z njimi se bo pogovarjal prevajalec in urednik knjige Miha Obset.

ŠC.M. KLEIN - »Tečaj za nosečnice v bazenu« se bo začel 6. oktobra od 10.00 do 11.30. Informativno srečanje 5. oktobra ob 18.30 na sedežu v Ul. Cicerone 8; »Acquafitness«, primeren tečaj za vse starosti. Urniki: torek 19.30-20.10 in 20.15-20.55; četrtek 19.30-20.10 in 20.15-20.55. Prvo srečanje bo 6. oktobra; »Tečaj za dojenčke v bazenu« od 1. do 18. meseca ob petkih od 10.00 do 10.45 in sobotah od 10.00 do 10.45 ter od 10.45 do 11.30, od 18. meseca do 4. leta ob sobotah v dvojni izmeni od 17.00 do 17.45 in od 17.45 do 18.30. Začeli se bodo 14. oz. 15. oktobra. Prijave in informacije na tel. 328-4559414, info@melanieklein.org, www.melanieklein.org.

KARAIBSKI IN LATINOAMERIŠKI SKUPINSKI PLES - v organizaciji MD Boljuncec bo prišel v četrtek, 6. oktobra, ob 20.30. Tečaj je namenjen vsem ljubiteljem plesa ne glede na starostno dobo. Na prvem srečanju bomo preizkusili kako to gre. Prijave na tel. 329-2126570 Roberta ali na naslov mdboljuncec@gmail.com.

KRD DOM BRIŠČIKI vabi na začetni in nadaljevalni tečaj vazenja, ki bo vsak četrtek z gospo Marico Pahor. Prvo srečanje bo v četrtek, 6. oktobra, ob 16. uri.

DRUŠTVO PRIJATELJEV NANOS organizira v prostorih bara v Razdrtem v petek, 7. oktobra, ob 18. uri potpisno predavanje »Po svileni poti skozi Osrednjo Azijo«, ki ga je pripravila Ksenija Čermelj, mag. etnologije in kulturne antropologije. Ob 20. uri se bo odvijal tradicionalen »Nočni pohod pred polno luno na Nanos«, izpred bara. Pohod je v vsakem vremenu, potrebno se je primerno opremiti. Odvijal se bo vsak petek, ki je najbližji polni luni po potopisnem predavanju.

SPDT prireja tečaj nordijske hoje. Srečanja bodo potekala ob petkih: 7. in 14. oktobra, od 16. do 18. ure, zbirališče pri spomeniku na Proseku ob 15.45. Informacije in prijave na tel. 040-220155 (Livio).

KROŽEK AUŠER ZA KRAŠKO OBMOČJE vabi svoje člane na družabno popoldne v soboto, 8. oktobra, s pričetkom ob 16. uri. Srečanje se bo odvijalo v prostorih Dopolavoro ferrovario v Nabrežini.

SKD BARKOVLJE, Ul. Bonafata 6, prireja pohod »Zoro Starec« 8. oktobra. Po barkovljanskih klancih bo pohodnike vodila prof. Marinka Pertot. Start izpred društva ob 14.30. Hoje bo okrog 3 ure. Priporočamo primerno obutev. Po pohodu bo v društvu »paštašuta« za katero se je treba najaviti na tel. št. 040-411635, 040-415797.

JOGA PRI SKD I. GRUDEN: vodi Dična Slavec, začetek 10. oktobra. Urnik: torek in četrtek, 9.00-10.30 in 10.30-12.00; ponedeljek in sredo, 18.30-20.00. Info 040-299632 ali 339-5281729 (Vera Tuta).

KRD DOM BRIŠČIKI obvešča, da poteka vadba pilatesa za redne in nove člane pod vodstvom prof. Mateje Šajna. Jutranja vadba za zrela in zlata leta: ob ponedeljkih in ali ob sredah ob 9.30; Večerna vadba za zdravo hrbtenico: ponedeljek ob 18.30, četrtek ob 19.15 in ob 20.15. Za vpis in pojasnila: 040-327327, 340 4835610 (Anica), 00386-40285930 (Mateja).

KRUT - za sprostitev in dobro počutje vabi na tečaj »Ustvarjanje mandale«. Prvo srečanje bo v torek, 11. oktobra, ob 16. uri na društvenem sedežu. Dodatna pojasnila in prijave na Krutu, Ul. Cicerone 8/B, tel. 040-360072.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV obvešča, da bodo 11. oktobra uradi zaprti. **GLASBENA KAMBRCA** - SKD Barkovlje sprejema vpise v glasbeno delavnico oz. v tečaj solopetja za otroke in najstnike do nedelje, 9. oktobra. Dejavnosti bodo potekale ob sredah, četrkih ali petkih popoldne (po možnem dogovoru). Začetek 12. oktobra. Informacije na tel. št.: 339-6543410.

PRIMORCI BEREMO 2011 - do 20. novembra bodo v Narodni in študijski knjižnici na razpolago knjige za letošnjo izvedbo pobude. Podrobnejše informacije prejmete v knjižnici (ponedeljek-petek, 9.00-17.00, tel. 040-635629, bibslo@spin.it).

SK DEVIN prireja do 4. decembra tečaje smučanja na plastični stezi v Nabrežini pod vodstvom društvenih učiteljev. Možnost najema opreme. Informacije in vpisovanja: info@skdevin.it, 040-2908195, 348-1334086 (Erika).

Prireditve

65. OBLETNICA POSTAVITVE SPOMENIKA PADLIM V TREBČAH: VZPI-ANPI sekcija Trebče in vaške organizacije vabijo na osrednjo proslavo pred spomenikom padlim, ki bo v nedeljo, 2. oktobra, ob 15. uri. Sledi koncert TPPZ Pinko Tomažič in odprtje razstave otrok trebenskega vrtca in osnovne šole »Naše pravice in dolžnosti. Naša ustava«, ki bosta v Ljudskem domu. **SDD JAKA ŠTOKA** vabi na srečanje z Jožetom Pirjevcem, avtorjem knjige »Tito in tovariši«, ki bo v nedeljo, 2. oktobra, ob 18. uri v Kulturnem domu Prosek Kontovel.

RAZSTAVA v osmici družine Fabec v Mavhinjah. V obratovalnem času osmice do 16. oktobra so na ogled fotografije zgodovinarke Mirte Čok in naravoslovne ilustracije (akvareli) akad. slikarke Katerine Kalc. Vabljeni.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV vabi na svečano podelitev nagrad in priznanj Natečaja za nagrado Ignacij Ota, ki bo v nedeljo, 16. oktobra, ob 18. uri v Občinskem gledališču France Prešeren v Boljuncu v okviru počastitve 80-letnice rojstva in 10-letnice smrti skladatelja Ignacija Ote, ki jo pripravljajo društvo SKD Valentin Vodnik, skladateljeva družina in prijatelji.

Mali oglasi

37-LETNIK z voznikiškima dovoljenjema C in D, nujno išče katerokoli zaposlitev. Tel. 349-5830782.

IŠČEM DELO - z lastno kosilnico oz. motorno žago kosim travo ter obrezujem tako drevesa kot tudi živo mejo. Tel. št.: 333-2892869.

26-LETNICA išče delo v devinsko-nabrežinski občini kot hišna pomočnica ter pomaga pri učenju angleščine. Tel. št.: 340-6314234.

37-LETNI FANT z večletnimi izkušnjami v tovarni kot skladiščnik išče resno zaposlitev. Tel. št.: 040-200882 ali 328-1740877.

GOSPA srednjih let z dolgoletnimi izkušnjami išče enkrat-tedensko delo kot hišna pomočnica. Klicati na tel. št. 327-9969360 (v večernih urah).

IŠČEM v najem enosobno stanovanje na Opčinah v mirni okolici. Tel. št.: 335-6158792.

PODARIM televizijo z dekoderjem, znamke toshiba, 28". Tel. 040-44631.

PRODAM domač, neškropljen krompir. Tel. št.: 040-212633.

PRODAM drva za kurjavo po ugodni ceni. Tel. št.: 040-214412.

PRODAM AVTO fiat 500. Cena po dogovoru. Tel. št. 040-910148 ali 040-226847.

PRODAM DIATONIČNO HARMONIKO CFB, cena 1.200 evrov. Tel. št. 335-5387249.

PRODAM kraško skrinjo z oreha. Tel. št.: 339-7396098.

PRODAM na novo prebarvan 50 special, letnik '80, nov motor, cena 1.500,00 evrov. Tel. št.: 338-4966680.

PRODAM posode rostfrei z 10 cm izolacije, izpuštnim ventilom in odprtino z vratci (valvola di scarico e boccaporto), zmogljivosti 8 in 10 tisoč litrov. Tel. 347-1423651.

Poslovni oglasi

CONTACT CENTER TRIESTE IŠČE za takojšnjo vključitev operaterje z izrazito komunikativnostjo, ciljno usmerjenostjo, poznavanjem PC-ja.

Prijave: 040.0648.649

od ponedeljka do sobote 8.00-21.00

TPK SIRENA IŠČE upravitelja društvenega bara.

Tel. 040-422696 ob ponedeljkih in petkih od 18.00 do 20.00 ure.

V SREDIŠČU OPČIN

dajem v najem poslovne prostore.
Tel.: 348-8136866

STANOVANJE v Sežani prodam. Tel. št.: 00386(0)41 345277.

V BARKOVLJAH prodam štirisobno hišo na 1000 kv. m. zemljišča. Tel. št. 333-6194326.

V PREBENEKU prodam zazidljivo zemljišče s projektom. Tel. št.: 335-6322701.

V VIŽOVLJAH, blizu železniške postaje, dajemo v najem opremljeno mansardo s pogledom na morje. Tel. št.: 040-299820.

Prispevki

V spomin na Franca Kocijančiča daruje sestrlična Marica (Samatorca 4) 20,00 evrov za ŠKD Cerovlje Mavhinje. Prijatelji, ki so nazdravili 40-letnici poroke Neve in Lucianota ter Alenke in Pinota darujejo 135,00 evrov za SKD Škamperle in 135,00 evrov za SKD Barkovlje.

V spomin na Rudija Škabarja in Iva Grgiča darujeta Vesna in Igor Grilanc 40,00 evrov za združenje AS.T.R.A. Namesto cvetja na grob Rudija Škabarja in Iva Grgiča darujeta Meri in Ivan Škabar 30,00 evrov za združenje AS.T.R.A.

V spomin na Alojzijo in Stanka Puriča darujeta Meri in Ivan Škabar 30,00 evrov za Sklad Mitja Čuk.

V spomin na Rudita in Ivota darujejo Vanka, Nives in Lojzko 50,00 evrov za Sklad Mitja Čuk in 50,00 evrov za združenje AS.T.R.A.

Namesto cvetja na grob Rudija Škabarja daruje Carlo Cerniava 50,00 evrov in Marica 20,00 evrov za združenje AS.T.R.A.

Namesto cvetja na grob Ivota Gregorčiča daruje Marica 20,00 evrov za združenje AS.T.R.A.

Čau, zlata Jana!
Iskreno sožalje Janu in družini.
Eva in Ivan

Ob prerani izgubi drage Jane Umek sočustvujemo s svojci

prijatelji Vesna, Livio, Danijel, Andrej, Armita, Božič, Tanja, Mateja, Branko, Martina in Ivana

Draga Nadja in Janez, tudi nam je hudo.
Anja, Mitja, Gerdi, Inko

Draga Jana, ostala boš za vedno v naših srcih.

Družine Adamič, Colja in Soldatich

Ob prezgodnji izgubi Jane Umek sočustvujejo z družino

člani socialne zadruge Cooperativa Duemilauno Agenzia Sociale

Jamarji ŠD Grmada

izražajo iskreno sožalje družini Umek ob izgubi drage Jane.

Ob izgubi drage Jane izreka Maji, Noelu in družini iskreno sožalje osebje jasli K. Štrekelj-Sesljan

TREBČE - Proslavljanje 65. obletnice postavitve vaškega spomenika

Opozorilo iz Trebč: »Brez spomina ni kulture«

Zanimiva okrogla miza privabila številno občinstvo - Jutri ob 15. uri osrednja proslava

Azra Nuhefendić, Eva Ciuk, Jože Pirjevec in Ervin Hladnik-Milharčič med četrtkovo debato

KROMA

Vaška sekcija partizanskega združenja VZPI-ANPI in ostale trebenske organizacije so z okroglo mizo o vlogi zgodovinskega spomina v četrtek v Ljudskem domu v Trebčah uvedli proslavljanje 65. obletnice postavitve spomenika na trebenskem trgu. Novinarica Eva Ciuk, ki je okroglo mizo vodila, je zanjo izbrala izzivalen naslov Kam z zgodovinskim spominom?, saj se večkrat sliši, da nas zgodovina uči, da bi se tako napake ne ponavljale v prihodnosti. Na vprašanja novinarke so odgovarjali Azra Nuhefendić, bosanska pisateljica in novinarica, ki od leta 1995 živi in dela v Trstu, zgodovinar Jože Pirjevec in novinar ljubljanskega Dnevnika Ervin Hladnik-Milharčič.

Pirjevec je mnenja, da je človek edina živalska vrsta, ki se spominja in za katero je spomin nuja. »Potrebno je, da naše spomenike ohranimo, jih gojimo in počastimo, kajti fašizem je še vedno nevarnost,« je dejal zgodovinar in pojasnil, da so v Trstu postavljeni zgolj fašistični spomeniki, okrog mesta - na Krasu - pa stojijo spomeniki v spomin na titovce in partizane.

»Kaj naj sklepamo o narodu, ki grobnico svojih herojev "skriva" v parlamentu?,« se je spraševal Hladnik-Milharčič o slovenskem narodu. Prišel pa je do sklepa, da so Slovenci narod, ki ne mara junakov, na slednje pozabi ali jih razstavi na prafaktorje in jih kratko malo izbriše. Na žrtve in junake je treba biti ponosni. Slovenski novinar pa zagotavlja, da ne obstaja le en spomin, a jih je več in eden drugega skuša zadušiti.

Pirjevec je Milharčičevo misel pojasnil tako, da obstaja v Sloveniji tako spomin na Narodnoosvobodilni boj kot na domobrance. »Narodnih izdajalcev se pa lahko spominjamo le s pieteto, prav gotovo ne s hvaležnostjo,« je pripomnil.

Priznani zgodovinar je številnim poslušalcem obrazložil različno pojmovanje junakov v Italiji in Sloveniji. Slovenci svojih padlih ne sakralizirajo, Italijani pa izražajo patriotizem z religioznimi termini: imajo jih za mučenike, postavljajo jim relikvije in oltarje. Iz tega izhaja, da vsak narod oblikuje spominjanje na svoj način. »Mi se spominjamo bolj zadržano, ne ritualno, a bolj občuteno, ker so naši padli bili preprosti ljudje in je občinstvo povezano z njimi.«

Azra Nuhefendić je spregovorila o nekdanji vojni v bivši Jugoslaviji, ki jo je doživela na lastni koži. Bosanska novinarica meni, da so spomeniki zelo pomembni in vsaka država želi svoje, zato poruši tiste, ki so prej stali na določenem ozemlju. V Srbiji so po vojni nosili naokrog ostanke pomembnega svetnika, da bi na ta način utrdili identiteto nove Republike Srbije. Tako je bilo tudi v novi Bosni in Hercegovini. »Brez spomina ni kulture,« je še povedala.

Na četrtkovi okrogli mizi so govniki spregovorili še o ideologijah, ki se spreobrnejo v nacionalizem in nato v živalskost, to pa se lahko zgodi tako s fašizmom kot s komunizmom. Razpravljali so o zadnji vojni v Bosni in Hercegovini, o kateri se je vnela debata med novinarico Nuhefendić in zgodovinarjem Pirjevcem. Nazadnje pa je Ciukova vprašala goste, ali je danes mogoče biti antifašist. Okrogla miza je s te-

mi temami želela odgovoriti na vprašanje, ali se lahko od zgodovinskih napak česa naučimo, da jih ne bomo ponovili. Nuhefendićeva je svoj poseg sklenila z mislijo, da moramo najprej popraviti nas same in reagirati, ko je treba, da bi grozljiva dejanja in napake preprečili. Pirjevec si je na vprašanje odgovoril z anekdoto: »Zgodovina je magistra vitae za tistega, ki jo pozna. Malo ljudi pa jo pozna. Samo če rastemo, lahko stva-

ri spremenimo«. Hladnik-Milharčič se je iz lastnih izkušenj naučil, da je treba biti pametni, a včasih ni lahko. Dejal pa je, da zgodovina priča, da se fašizem da poraziti.

O zgodovinskem spominu sta svoje misli izpostavila še Stanka Hrovatin, pokrajinska predsednica VZPI-ANPI, ki je dejala, da predstavlja udeležba na proslavah le polovico: da bi junake pravilno počastili, se moramo provokacijam tudi zoperstaviti. Občinstvo je s kratkim posegom nagovoril še Marko Bidovec, sorodnik bazoviškega junaka Ferda Bidovca in pojasnil, da je izpeljal to, kar ni Jugoslavija storila v 45 letih, Slovenija pa v 17 letih. »Dal sem idejo za film Streli v Bazovici in sem zanj prispeval tudi lastna sredstva, da bi tako počastili naše junake.«

Osrednja proslava ob 65. obletnici spomenika padlim bo v nedeljo ob 15. uri. Slavna govornika bosta Stanka Hrovatin in Roberto Birs, svoje misli pa bodo podali tudi učenci domače osnovne šole Pinko Tomažič, ki so med poukom spoznavali vrednote, na katere spominja spomenik. Nastopila bosta TPPZ Pinko Tomažič in dekleta SPD Krasje ter Godba na pihala Viktor Parma iz Trebč. Dogajanje se bo nato izpred spomenika preselilo v bližnji Ljudski dom, kjer bodo odprli razstavo Naše pravice in dolžnosti. Naša ustava osnovnošolcev, ki so ilustrirali člene ustave. Svečanost bo sklenil celovečerni koncert partizanskega pevskega zbora.

Andreja Farneti

Obnovljeno stopnišče Scala dei Giganti

Stopnišču Scala dei Giganti, ki kraljuje nad predorom Sandrinelli pri Goldonijem trgu, so povrnili prvotni sijaj. Včeraj popoldne sta obnovljeno stopnišče predstavila občanom tržaški župan Roberto Cosolini in občinska odbornica za javna dela Elena Marchigiani ob navzočnosti odbornika Emiliana Edere in občinskega svetnika Franca Bandellija. Dela so se začela oktobra lani, izvajalec pa je bilo podjetje Riccesi. Skupni stroški so znašali 300.000 evrov, denar je v celoti odštela Občina Trst. Podjetje je očistilo stene in stopnice, »oživilo« mlako z vodomatom in slapiči, okrasilo ograje, obudilo rastline in zamenjalo droge javne razsvetljave.

ISTRA - Sedemdesetletniki z območja od Štivanja do Bazovice

Veselo snidenje v Rovinjskem zalivu

Ob zvoku harmonike so pluli do Limskega kanala, nakar so si ogledali očarljivi Motovun in večerjali v Višnjaju

Prejšnjo soboto smo se sedemdesetletniki z območja od Štivanja do Bazovice podali na celodnevni izlet v hrvaško Istro, da bi skupaj praznovali pomemben jubilej, saj nas prijateljstvo veže že od otroških let. Z avtobusom smo se pripeljali v Rovinj in se vkrkali na ladjo Marija. Prepluli smo ves Rovinjski zaliv in si ogledali po njem posejane očarljive otočke. Nazadnje smo pripluli v Limski fjord, v katerem smo okusili odlično ribiško pojedino na krovu ladje same. Med plovbo sta nas spremljali glasba harmonike in petje. Sledil je še ogled katedrale sv. Evfemije in starega mestnega dela Rovinja.

Nato smo se z avtobusom odpeljali v znamenito srednjeveško mestce Motovun, ki na vrhu strme vzpetine kraljuje nad dolino reke Mirne. Tu se je vršil praznik tartufov: razstavljeni so bili tako beli kot črni dragoceni gomolji, nabrani v okoliških gozdovih. Ogled zanimi-

vega mesteca Motovun je bila prava poslastica našega enodnevnega izleta. Tu je živel in delal izumitelj ladijskega vijaka in oče pogozditve Istre in Krasa, Jožef Ressel, ki je pri

nas žal prepogosto pozabljen.

Za izčrpno razlago izletnih točk je poskrbela prijazna vodička, ki nam je obširno opisala zgodovinske in naravne zanimivosti. Praz-

NŠK prejela od Dežele prispevek 98 tisoč evrov

Dežela FJK je včeraj podelila skupno 695 tisoč evrov za krepitev in razvoj deželne knjižničarske mreže. V tem smislu je 475 tisoč evrov namenila knjižničarskim sistemom in 177 tisoč evrov t.i. knjižnicam deželnega interesa. Med temi je tudi Narodna in študijska knjižnica v Trstu, ki je v tem okviru prejela 9 tisoč evrov.

Tito in tovariši jutri na Proseku

Ne zgodi se prav pogosto, da bi zgodovinska knjiga na slovenskem knjižnem trgu postala uspešnica, kot se danes dogaja delu Tito in tovariši tržaškega zgodovinarja Jožeta Pirjevca, ki je že od junija na vrhu lestvice najbolj prodanih knjig za odrasle. Pravkar je v tisku njen četrti natis.

Zadnji Pirjevčev trud je v slovenski javnosti naletel na izjemen odmev, saj gre za interpretacijo Titovega lika in dela, ki prinaša kar nekaj novih dokumentov in trideset let po njegovi smrti podaja bolj zaokrožen pogled na vlogo, ki jo je bivši jugoslovanski predsednik odigral v domačem in svetovnem merilu. Jutri ob 18. uri bo Jože Pirjevec govoril o knjigi in o svojem pogledu na Titovo osebnost, ki je v marsičem zaznamovala tudi življenje naše skupnosti, na srečanju v Kulturnem domu Prosek Kontovel v priredbi SDD Jaka Štoka. Lani je ob približno istem času domačine nagovoril pisatelj Boris Pahor in s svojim posegom sprožil med prisotnimi marsikatero razmišljanje o usodi slovenstva. Letošnje srečanje s prof. Pirjevcem bo lahko priložnost, da se kritično soočimo s svojimi predstavami o Titu in njegovi vlogi.

Dva koncerta v pivnici Bunker

V nabrežinski pivnici Bunker se ta vikend zaključuje Oktoberfest, v sklopu katerega so upravitelji priredili tudi nekatere koncerte. Danes bo na vrsti skupina Blue Krass, jutri pa Kraški muzikanti.

prej do novice

www.primorski.eu

novanje se je zaključilo z večerjo v Višnjaju. Preživeli smo nepozaben enodnevni izlet, zato smo si obljubili, da se bomo naslednje leto spet srečali v tako prijetni družbi. (Z.S.)

GLEDALIŠČE - Boris Pahor gost festivala v Lancianu

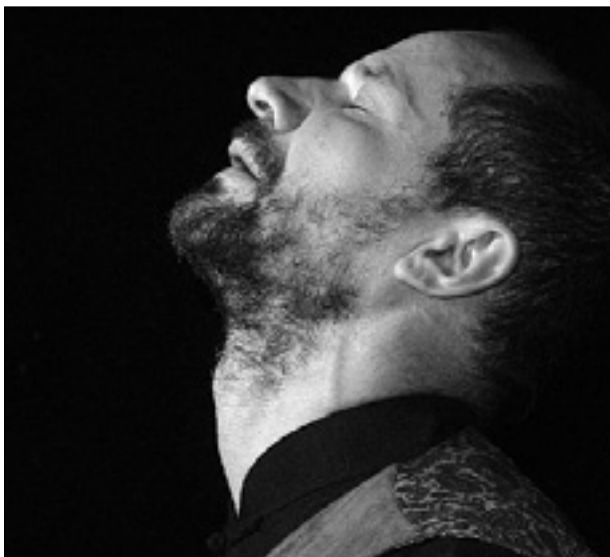
V Abrucih bodo jutri uprizorili Rože za gobavca

Novelo o Lojzetu Bratužu bo uprizoril vnuk istrskega optanta

Življenje je večkrat nepredvidljivo, kot bi njegove niti vlekel spreten, nevden režiser. In tako se lahko zgodi, da sin istrskega optanta in vnuk nekdanjega pi-ranskega župana nastopi v igri sloven-skega pisatelja iz Trsta. Da v opuščeni cerkvi sredi Abrucev uprizori zgodbo slovenskega pevovodje, ki so mu fašisti dali piti strojno olje ...

Tisti pevovodja je Lojze Bratuž, ka-teremu je pisatelj Boris Pahor posvetil novelo Rože za gobavca, v njeni dram-ski predelavi pa bo jutri zvečer nastopil Daniele Ruzzier. V sklopu mednarod-nega Festivala harmonije (Festival dell'Armonia) bo namreč v cerkvi sv. Lu-cije v Lancianu (Chieti) na sporedu bral-na predstava Fiori per un lebbroso. Istoi-menska novela je v italijanščini izšla v zbirki Il rogo nel porto, režiser Ulderico Manani pa se je že pred leti odločil za njeno dramsko predelavo. Nastala je tako bralna predstava, ki jo je v Trstu najprej uprizorila pokojna Lidija Ko-zlovič, sedaj pa bo v njej nastopil Daniele Ruzzier. V Lancianu so ob predstavi or-

Igralec
Daniele Ruzzier

ganizirali tudi tri javna srečanja s tržaškim pisateljem; v ponedeljek zjutraj bo Pahor o svojem življenju in delu spre-govoril z dijaki tamkajšnjih višjih šol.

»Ponosen sem, da sem lahko na

naš festival povabil pisatelja, ki je pre-živel vse 20. stoletje in nam zna posre-dovati tako pomembne vrednote,« nam je včeraj pojasnil Ruzzier, ki je z Berlin-čanko Gaby Bultmann tudi umetniški vodja festivala. »Pahor s humanostjo opisuje tragedije, ki so bile v preteklih desetletjih zelo razširjene, posledice ti-ste tragične usode pa so žal večkrat pad-le celo na sinove sinov ...«

V takem položaju se je znašel tu-di Ruzzier. »Tudi moja družina je veli-ko pretrpela, ker ni mogla živeti v svo-jem rojstnem kraju; moj dedek je bil pi-ranski župan, moj oče se je rodil v Pi-ranu, a se je po drugi svetovni vojni mor-al preseliti v Italijo. Ko sem profesorju Pahorju povedal, da je moja babica no-sila priimek Cergol, mi je dejal: torej ste vi tudi Slovenec! Ne vem, kaj sem ...vem le, da se ne počutim dobro v tej državi, ki ne pozna svoje preteklosti in nanjo gleda zgolj retorično. K sreči je Borisu Pahorju uspelo vsaj delno približati javnosti tiste vidike zgodovine, ki ostajajo večini nepoznani.« (pd)

TOMIZZEV DUH

Cro-Slo antipodi

MILAN RAKOVAC

Ne, ne, brez skrbi, nikarkršnih incidentov v Piranskem zalivu ne bo več, ne glede na to če bo slo-premier desničar Janša (a bo, bo!), a cro-premier "levičar" Milanović (celo bo!). Zakaj vedno pišem "le-vičar" a ne levičar; zato ker levice ni več nikjer na svetu!

Ma che peca cio mio che proba-bilmente no ghe sara piu tanti cro-slo baccini, perche el bel mu-lo Pahor e la mula Kosor no i vin-cera le prossime elezioni. Ma če se ben sve dricati al'europa, ča će re-ći – che sara sara (by Doris Day); ti mali (slo und cro) će slušati te ve-likie (tudeške i francieže), ma, in-tanto, sada i vaši i naši moraju za-brati nove govieerne i nove parla-miente.

Piše STA: "Politolog Višeslav Raos pa ocenjuje, da Slovenija za-radi svoje verodostojnosti ne bi več smela delati težav Hrvaški. Kot je dodal, sta državi izčrpali teme, okrog katerih sta se spopadali. Grubiša je še opozoril, da krepitev desnice v Sloveniji ob obstoječih razmerah v BiH in Srbiji lahko vpliva na parlamentarne volitve na Hrvaškem, ker 'se nacionalizmi medsebojno razumej'. Raos prav ta-ko pričakuje, da bo HDZ zaostрила predvolilno retoriko, da bi prepri-čila zapravljanje glasov na desnici, 'nacionalistične izlete' pa bo lahko imela tudi levosrednja opozicijska koalicija, ki se bo na ta način izogibala ocenam, da je 'anacio-nalna'. Sicer pa, dodaja Raos, če bo Janša prišel na oblast, kar je vprašljivo zaradi bremena korupcijske afere s Patrio, se bo moral na obla-sti ukvarjati s pomembnejšimi za-drevami, kot je 'Velika Slovenija'." O ne, Janša sploh ni "vprašljiv", ne gle-de na Patrijo, dragi moj Raos, i ju-što tako la Kosor ne bo padla zaradi korupcijskega skandala! HDZ u anketama ima tek nekih 20%, a SDP oko 37%; ali zbog katastrofalnog stanja hrvatskog gospodarstva. Ka-ko to? Tako je danes v svetu, piu la-dri : piu popolari! ZATO Janša si-gurno pobjeđuje... Za me je vero pi-kantno jušto to, da čemo na izbo-re skupa, kako 1991. Kada smo se skupa osamostalili!

Piše Dnevnik: Na Hrvaškem bodo parlamentarne volitve pred-vidoma 4. decembra, ta datum pa kot možnega omenjajo tudi za predčasne parlamentarne volitve v Sloveniji ... Ljubljana - Politična analitika Samo Uhan in Matevž Tomšič se strinjata, da imajo stran-ke dovolj časa za pripravo na pred-časne volitve, saj neuradna pred-volilna kampanja že poteka. Uhan pred predčasnimi volitvami napo-veduje politični kanibalizem na le-vici, Tomšič pa po volitvah pričau-kuje 'spremembe na oblasti'.

Tomšič dopuša možnost, da se na političnem prizorišču do vo-litev pojavi kakšna nova politična skupina z novimi obrazi ... Glede predvolilne kampanje desnice Uhan meni, da bodo ponudili že vi-den program, ki so ga sicer volivci tudi ocenili na prejšnjih volitvah ... Ob tem ima desnica zelo discipli-nirane volivce, ki so neomajni ne glede na vsebino in vprašanja... 'Dejstvo je, da je sedaj t. i. levica precej razbita, skregana med sabo. Ampak to ne pomeni, da ne vodi kampanje in da ta ni negativna,' je dejal in ob tem spomnil 'na vse iz-jave v smislu, kaj nas čaka, če zma-ga Janša'."

OK, analitiki su da analiziraju i objektiviziraju, ma me par da se zna jako dobro da će desnica dobiti izbore u Sloveniji, a "ljevac" u Hrvatskoj. Ča de će to ča kamhio-jati mrež Slovenijon i Hrvatskon? No way! Vse bo kot prej, ossia; ni-česar ne bo! I do sad je bilo velikih diferenc; ter domislite se "livega" tandema Kučan-Drnovšek, a na-sproti njih ordninarna desnica Tuđmanova; ma sve vlade od 1991. do sada nisu bile kapace riješiti slo-cro problem granica, anci - sve vla-de i sve vlasti i u Zagrebu i u Lju-bljani samo su dolivale benzin na oganj Piranskega zaliva. Ma Pahor i Kosor su to vrgli ad acta! I tle spre-memb ne bo, fala nebu! Samo: Me strah da ne bo niti popravljanja go-spodarskih problemov - poveri noi tutti quanti! I tako, lipi moji, ni-mamo se čemu veseliti, ni Slovien-ci ni Hrvati; mal me la sento, e bru-ta me la vedo...

FILM - Od danes do 8. oktobra

V Pordenonu začetek 30. dnevov nemega filma

S predvajanjem Novega Babilona, ki velja za pravi mejnik ruske avantgarde, se bodo dan-es ob 20.30 začeli 30. dnevi nemega filma. V občinskem gledališču Verdi v Pordenonu bo film, ki sta ga leta 1929 posnela Grigorij Kozint-sev in Leonid Trauberg, v živo spremljal orkester Mittlerropa FVG. Glas-bena kulisa filma bo na-mreč izvirna partitura slovitega Dmitrija Šošta-koviča, ki jo je za to pri-ložnost priredil dirigent deželnega orkestra Mark Fitz-Gerald.

Orkester bo prota-gonist tudi zaključnega dogodka, saj bo 8. oktobra spremljal projekcijo znane melodrame Veter (1928) Victorja Sjöströma. Današnji večer pa bo ob 19. uri obogatilo tudi odprtje razstave Grande cinema Italia, ki je posvečena nekaterim zgodovin-skim protagonistom italijanske kine-matografije.

V sklop pordenonskega festiva-la nemega filma, ki ga vodi angleški zgodovinar David Robinson, si bo mo-goče do prihodnje sobote ogledati šte-vilne filme. Razdeljeni so v več sklopov, enega izmed teh so ob 150. obletnici združitve Italije posvetili nekaterim redkim in pred kratkim odkritim fil-mom, v katerih nastopajo dive itali-janskega nemega filma Francesca Ber-tini, Pina Menichelli, Eleonora Duse.

Sladokusci bodo najbrž posebno veseli fragmenta filma z Greto Garbo, ki velja za izgubljenega. Zdi se namreč, da se ni ohranila nobena kopija filma

The Devine Woman (Božanska žen-ska, 1928); v Moskvi so leta 1992 od-krili devetminutni posnetek filma, ki so ga leto kasneje tudi predstavili na pordenonskem festivalu. V zadnjih mesecih pa so v Stockholmu našli še krajši fragment, ki ga bodo premierno predstavili v Pordenonu, v katerem bo mogoče občudovati doslej nepoznani poljub med Greto Garbo in njenim so-narodnjakom Larsom Hansnom.

Dnevi nemega filma se bodo tu-di letos za nekaj ur preselili v Sacile, kjer bo v nedeljo, 9. oktobra, poseben do-godek. V gledališču Zancanaro bodo predvajali Cirkus (1928) Charlesa Cha-plina; v živo ga bo spremljal orkester sv. Marka iz Pordenona, ki bo izvedel partituro, ki jo je Chaplin sam napisal leta 1968. Film in koncert bosta v Por-denonu na sporedu 5. oktobra.

CHAMBER MUSIC - 10. klavirski festival

Tretji koncert niza oblikoval Simon Trpčevski

Simon Trpčevski je že vrsto let prisoten na mednarodni glasbeni sceni

Mednarodni domet 10. klavirske-ga festivala je razviden tudi iz imen pro-tagonistov: društvo Chamber Music nam je doslej predstavilo kitajsko in av-strijskega pianista, tretji koncert pa je v tržaški dvorani De Sabata oblikoval ma-kedonski pianist Simon Trpčevski, solist, ki že nekaj let nastopa na uglednem med-narodnem nivoju.

Program je odprl s štirimi Chopi-novimi Nokturni, morda pa izbira ni bi-la najbolj posrečena, kajti umetnik ni na-šel prave koncentracije, intimnega raz-položenja, ki bi izvedbi vdahnilo poezi-jo. Bolj zanimiva je bila suita, ki jo je spi-sal makedonski skladatelj Pande Shahov: Songs and Whispers-Pesmi in šepetanje - nam je pianist najprej orisal v kratki predstavitvi; s sonarodnjakom sta si ob 200-letnici Chopinovega rojstva zamislila poklon, ki bi istočasno odražal ljubezen do poljskega skladatelja in do svoje do-movine. Kot je Chopin uglasbil veliko

ljudskih tem, tako v mazurkah kot v po-lonezah, je Shahov svojo suito sestavil iz makedonskih ljudskih pesmi, ki nam jih je Trpčevski najprej zapel ob klavirski spremljavi, nato pa podal v predelavi, ki je pesmi odela v bolj prosto, sicer pa zlah-ka dojemljivo obliko. Dva vezna elementa sta se eksplicitno sklicevala na Chopina, najbolj posrečeni pa so bili bolj živahni motivi tipičnih makedonskih ritmov. Izvedba je požela veliko aplavzov, drugi del svojega nastopa pa je Trpčevski od-prl z Lisztom: najprej prelepi samospev, ki ga je Liszt uglasbil na Petrarcov sonet Pace non trovo, nato virtuosno opisne Igre vodnjakov v vili D'Este iz zbirske Ro-marske leta. Pianist se je izkazal z neo-porečno tehniko, našel pa je tudi pri-meren interpretativni pristop in dobro razpoloženje je zdržalo tudi v dveh Chopinovih skladbah, ki sta zaključili program: Fantazija-Impromptu op.66 v cis-molu in Scherzo št.1 op.20 v h-mo-

lu sta potrdila spretnost izvajalca, a tu-di nekoliko neurejen miselni tok, ki je ob-časno zameglil jasnino interpretacijske-ga hotenja. Vsekakor je samozavestna in briljantna igra navdušila občinstvo, ki je z dolgimi aplavzi iztržilo dva dodatka, Chopinov Valček in Preludij.

Katja Kralj

Vocal Six

Vokalna skupina Perpetuum Jazzi-le bo po lanskem solo nastopu na koncertih, poimenovanih Vokal Xtravaganza, letos spet gostila so-rodno zasedbo iz tujine. To bo mo-ški sekstet Vocal Six s Švedske, ki bo na slovenskih odrih nastopil prvič. Koncerti 1., 2. in 3. oktobra v Gal-lusovi dvorani Cankarjevega doma so že nekaj tednov razprodani. (STA)

EKSPRESIONIZEM - Razstava v vili Manin

Na ogled dela iz muzeja Brücke Museum v Berlinu

Razstava, ki bo na ogled vse do 4. marca 2012, sodi v širše zasnovani projekt Geografije Evrope

V vili Manin v Passarianu si lahko prvič v Italiji ogledamo izbor slik in del na papirnati podlagi iz berlinskega Brücke Museum, ki nas vodijo po sledovih gibanja Die Brücke. Na njihovih predpostavkah, ki temeljijo na subjektivnosti pogleda in izražanju čustev, se je razvil ekspresionizem, ki je tako tudi Nemčijo vpel v napredne tokove evropske avantgarde.

Razstava, ki bo na ogled vse do 4. marca 2012, sodi v širše zasnovani projekt Geografije Evrope, ki si ga je zamislil Marco Goldin in je tokrat skupaj s kustosinjo Magdaleno M. Moeller izbral sto reprezentativnih eksponatov. Med osnovnimi cilji, ki si jih je gibanje Die Brücke zastavilo, so pristnost v neposrednem prikazu motiva, spontan ustvarjalni nagib daleč od ustaljenih akademskih smernic in togih družbenih norm tistega obdobja. Junija leta 1905 so študentje arhitekture v Dresdnu ustanovili gibanje, ki je na sugestijo Schmidt-Rottluffa zadobilo ime Most, saj je prelom obnem pomenil vzpostavljane vezi med umetniki s sodobnimi nazori, istočasno pa tudi povezavo z določeno germansko tradicijo, ki se opira predvsem na srednji vek in Carnacha. Fritz Bleyl, Ernst Ludwig Kirchner, Erik Heckel in Karl Schmidt-Rottluff so začetniki tega pomembnega gibanja. Ob njihovi avtorsko prepoznavni stilni specifičnosti smemo prepoznati skupne iztočnice v poenostavljenju oblik, v ojačevanju obrisov ter po uporabi kričečih barv z močnimi kontrasti.

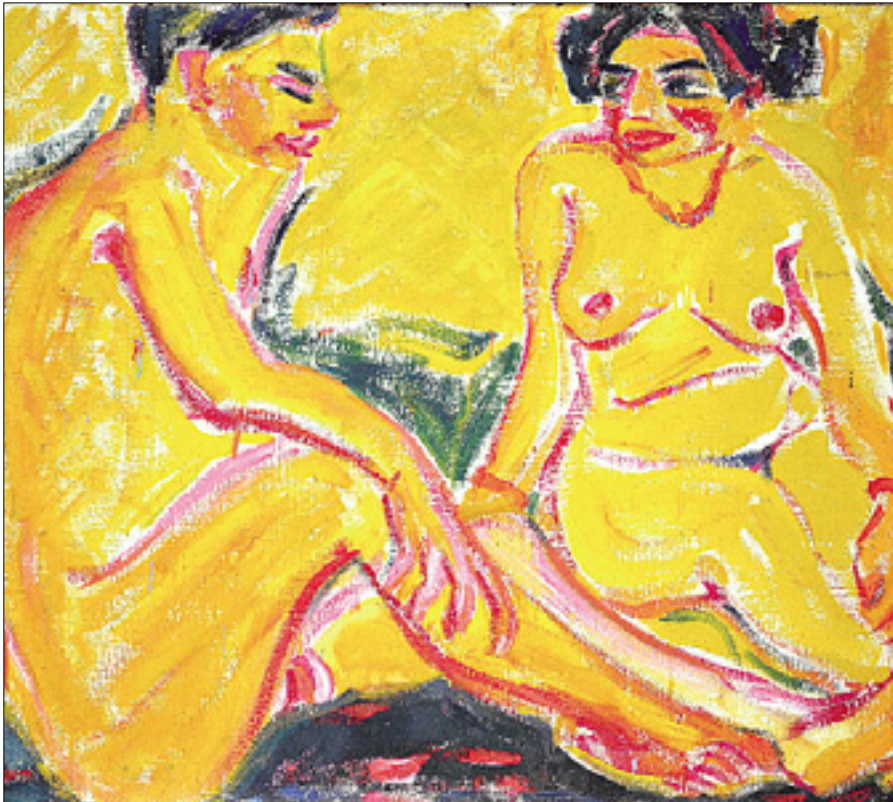
BENETKE - Glasbeni bienale

Alessandro Baricco in Mauro Magatti različno o odzivih na izzive našega časa

Med revolucijami časa, ki briše meje in z njimi atomizira izkušnje, je človek resnično pred velikimi spremembami? Spremenili so se kompas ali mapa teritorija? Če je vse to izziv sodobnega časa, ga moramo sprejeti ali zavrniti? Na ta vprašanja je skušalo odgovoriti srečanje, ki je v okviru beneškega glasbenega bienala razčlenilo vrnemo temo letošnjega festivala, ki obravnava družbene in miselne mutacije sodobnega človeka. Pisatelj Alessandro Baricco in sociolog Mauro Magatti sta bila protagonisti konfrontacije kot zagovornika različnih stališč in načinov tolmačenja splošne krize. Umetniški vodja festivala Luca Francesconi je moderiral pogovor, v katerem je Baricco bolj optimistično napovedoval iskanje novega sistema vrednot znotraj današnje, razširjene površnosti, Magatti pa je spodbudil h kritičnemu pogledu z distance, saj je tovrstna analiza kriznega stanja velika priložnost, da bi se končno prebudili iz apatije zahodnega sveta, ki se je po tridesetletju vsestranskega prevladovanja prebudil poln dolgov, otežen, ostareel in razdrobljen.

Vsak od govornikov je izhajal iz lastnih spisov, kar je že v osnovi omejilo možnosti dialoga zaradi različnih

Levo delo Ernsta Ludwiga Kirchnerja, desno pa Ericha Heckla

Najpogostejše so upodabljali pokrajine, portrete ali mestne prizore, ki odsevajo njihov polemični pogled na družbo. Poleg likovnih del omenjenih ustanoviteljev gibanja so na ogled slike mojstrov, ki so pristopili kasneje, kot so Emil Nolde, Max Pechstein in Otto Müller. Umetniki so se zbirali v delavski četrti v Dresdnu, skupaj so debatirali, ustvarjali, prebirali Nietscheja. Niso pa posebej poglobili specifičnih smernic, ker so verjeli v moč svobode izraza in so v tem duhu zasledovali svojo prepoznavnost. Med vsemi izstopa Kirchner zaradi intenzivnosti izraznega naboja in značilnih, odločno poudarjenih stiliziranih, pogostoma oglatih oblik, ki spominjajo na lesorez. To je tehnika, ki so jo ekspresionisti radi uporabljali prav zato, ker dovoljuje že po svoji naravi deformacijo oblik in z njo preispeva k izraznosti. Deformacija pa obenem prispeva k posredovanju dramatičnosti, ki so jo umetniki začutili v takratni napeti družbeni situaciji v nelahkih predvojni časih.

Pri nekaterih umetnikih je opazen likovni razvoj, ki prehaja od bolj lomljenih oblik in kričečih barv v bolj lirično izpovedno paletu svetlejših barv. Tako se je npr. Heckel v tem smislu zgledoval po predstavnikih skupine Modrega jezdeca. Pechenstein se opira na primitivno umetnost, zato je kromatizem bolj izrazit, mehke poteze pa dajejo njegovi likovni

interpretaciji določeno umirjenost v primerjavi z drugimi ekspresionisti. Müllerjevi akti in pejsaži pa delujejo bolj melanholično, ker se opirajo na ublaženost disonanc. V portretih in krajinah Schmidt-Rottluffa so opazni vplivi impresionizma. Umetnika, pri katerih so prvine ekspresionizma še najbolj očitne, sta Kirchner in Nolde z močnimi kontrasti, vehemennimi potezami, ki vzpostavljajo napetosti in so obenem nositelji izjemne vitalnosti in ustvarjalne moči.

Razstava v vili Manin ponuja edinstveno priložnost, da поблиže spoznamo in občutimo poglede predstavnikov tega nemškega avantgardnega gibanja, ki so navdihovali naslednje generacije in nagovarjajo tudi sodobnega človeka s svojo močno izraznostjo.

Ob razstavi je izšel barvni katalog v založbi Linea d'ombra s strokovnimi zapisi obeh kuratorjev Magdalene M. Moeller in Marca Goldina, bogatim ikonografskim gradivom in razčlenjeno obravnavo posameznih del poleg biografij umetnikov, ki jih je uredila Silvia Zancanella. Do prvega novembra si lahko razstavo ogledamo vsak dan med 9. in 19. uro. Potem pa bo ostal urnik nespremenjen ob sobotah in nedeljah, od ponedeljka do petka pa bo možnost ogleda med 9. in 18. uro.

Jasna Merku

Udeleženci soočanja o današnjem kriznem obdobju

F.ORG.

konceptualnih izhodišč: v knjigi »Barbari. Esej o mutaciji« Baricco pojasnjuje, da je negotovost, ki jo človek odraža s stalnim alarmizmom na najrazličnejših področjih, ali znak prihajajoče apokalipse ali pa mutacij, ki so se v raznih obdobjih zgodovine pojavile v prehajalnih obdobjih (na primer med razsvetljenstvom in romantiko) in v katerih se lestvica vrednot in življenjskih nazorov preusmeri. Občutek

mejne, mutacijske situacije pa je po mnenju sociologa, avtorja knjige »Namišljena svoboda. Iluzije tehnonihilističnega kapitalizma«, odraz paradoksov masovne svobode, ki ni prinesla zemeljskega raja, saj je totalna svoboda neobvladljiva, najstniško naivna in iluzorna sredi mreže pogojev, ki nam jih postavlja družba in politika.

Brezno svobode na eni strani, izguba smisla na drugi sta bila pola kon-

frontacije, ki ni prišla do soglasnih sklepov, saj je Magatti pravilno opozoril, da nismo še razvili kritičnega odnosa do kompleksnega časa, v katerem živimo. Nelahko je bilo tudi obravnavanje položaja generacije mladih »mutantov«, ki si danes priborijo pravico do življenjskega smisla bolj s sprejemanjem neskončne vrste podatkov, ki jih tehnološki svet ponuja, kot s trdom in žrtvovanjem, ki sta zaznamovala uveljavljeni sistem vrednot njihovih staršev. Tako koncept žrtvovanja kot tudi ohranitev zgodovinskega spomina bosta po mnenju Baricca kmalu postala privilegij elitne manjšine, ki si lahko privoščijo luksuz časa in torej vertikalnega poglobljanja lastne dediščine. Iskanje izgubljenega spomina skupnega kulturnega, etičnega in zgodovinskega zaklada, hkrati kriza mutacijske dobe bosta snov sklepnega poglavja zadnjega bienala v mandatu Francesconija, ki se bo danes zvečer zaključil z inteligentno provokacijo »obrednega vodnega spreveda-Cultura in memoriam« do otoka svetega Mihaela, kjer bodo udeleženci prisostvovali pogrebu kulture. V upanju, da bo glasbeno-simbolični dogodek le eksorcizem.

Rossana Paliaga

PORTOROŽ - FSF

Badjurovo nagrado prejel Ljubo Struna

S podelitvijo Badjurove nagrade za življenjsko delo filmskemu ustvarjalcu Ljubu Struni in premiero celovečernega filma Izlet režiserja Nejca Gazvode se je v četrtek zvečer v Portorožu začel 14. festival slovenskega filma. Filmski festival se bo zaključil v soboto s podelitvijo nagrad vesna. »Za slovenski film je danes nedvomno velik praznik, še posebej to velja zato, ker imamo v teh težkih časih letos na festivalu rekordno, kar 130, število prijavljenih filmov,« je ob odprtju festivala povedala direktorica 14. festivala slovenskega filma Marija Mardonović.

Kot je pojasnila, si bodo obiskovalci letošnjega festivala od tega lahko ogledali 67 filmov. Med prikazanimi filmi jih bo 53 v tekmovalnem programu, med njimi sedem celovečercer, kar je skoraj enkrat več kot lani, je dodala.

Badjurovo nagrado za življenjsko delo je letos prejel filmski ustvarjalec Ljubo Struna. Kot je v obrazložitvi nagrade povedala predsednica komisije, režiserka Maja Weiss, je bila komisija glede odločitve enotna.

»Struni se nagrada podeli za njegov izjemni ustvarjalni prispevek tako na področju domače filmske produkcije kot tudi pri številnih mednarodnih koprodukcijskih projektih. Danes 81-letni Struna je vse svoje življenje posvetil filmu. Začetek njegove profesionalne filmske poti sovpadal z začetki slovenske povojne kinematografije. Njegovo delovanje v okviru domače filmske produkcije je bilo vsestransko, saj je nastopal v vlogah organizatorja, pomočnika direktorja, direktorja filma, fotografa, asistenta kamere, snemalca in številnih drugih,« je zapisano v obrazložitvi nagrade.

»Osebnost se je podpisal pod 39 domačih celovečernih igranih filmov, 35 tujih celovečernih filmov ter 207 dokumentarcev in kratkih igranih filmov.

Kot direktor filma je sodeloval s številnimi največjimi režiserji. Zaradi odličnega, vedno strogo profesionalnega dela pri filmu, obvladovanja več tujih jezikov ter njegovih osebnostnih kvalitete so ga k sodelovanju povabili tudi mnogi tuji režiserji, med temi kar štirikrat Wolfgang Petersen in dvakrat Gillo Pontecorvo. Struna se je uveljavil kot eden pionirjev, tistih posameznikov, ki so slovenskemu filmu odprli vrata mednarodnih koprodukcij,« so zapisali v obrazložitvi nagrade.

Struna pa je za STA povedal, da oceno filma vselej podajo gledalci potem, ko si film ogledajo. »Res je, da so pogosto v ospredju predvsem režiserji in je ostala filmska ekipa pogosto nevidna, vendar je nujno potrebna.

Velikokrat se je izkazalo, kako pomembna je ekipa, ki je nevidna, za kamero. V tem vidim tudi velik pomen nagrade, ki sem jo prejel. Podelili so jo ne-režiserju, ne-umetniku. Menim, da je sporočilo te nagrade, da so okoli režiserja še ostali, zelo pomembni faktorji, ki ustvarjajo film,« je pojasnil in dodal, da je film »magija, ki te zajame«.

Direktor slovenskega filmskega centra Jožko Rutar pa je na odprtju festivala občinstvo nagovoril v nekoliko poetičnem duhu. »Upam, da se boste potopili v arheologijo slovenskega filma, upam, da se ob tem ogledu ne boste želeli kam prepisati ali se odseliti, kot so to storile Aleksandrinke, ter da si ne boste nadeli mrkega obraza sfinge in da ne boste izvedli plesa smrti. Zato vam želim, da skupaj zmagamo, zasakamo zgodovino in ob tem pademo v pozitivno stanje šoka ter zvečer, ko pridemo domov, stisnemo k sebi svojo drago in ji na uho zašepetamo 'lahko noč gospodična' in si rečemo 'fajn nam je bilo'«.

JEMEN - Med operacijo z brezpilotnimi letali

Enota ameriške vojske ubila verskega skrajneža al Avlakija

Bil je ameriški državlján, veljal pa je za trobilo teroristične mreže Al kaide

SANA - Jemenski obrambni minister Mohamed Naser Ahmed je včeraj sporočil, da so ubili skrajnega islamskega klerika, v ZDA rojenega Anvarja al Avlakija. Minister ni pojasnil, v kakšnih okoliščinah je al Avlaki umrl, tamkajšnja plemena pa so sporočila, da je bil ubit v napadu brezpilotnih letal v provinci Marib.

Po besedah plemenskih virov je bilo brezpilotno letalo, ki je včeraj zjutraj izvedlo napad na vozili v provinci Marib, oporišču teroristične mreže Al Kaide v Jemnu, ameriško. Dodali so še, da ameriška letala zadnjih nekaj dni nadzirajo provinco.

Po kasnejših navedbah neimenovanega ameriškega vira je operacijo, med katero so z brezpilotnimi letali napadli konvoj dveh vozil, vodila protiteroristična enota ameriške vojske, ki je maja ubila tudi voditelja Al Kaide Osamo bin Ladna v Pakistanu.

Včerajšnji uboj al Avlakija velja za največji ameriški uspeh v boju proti Al Kaidi po majske uboju bin Ladna. Kljub temu pa je napad nanj za številne sporen, saj je bil al Avlaki ameriški državlján, ki ni bil ob-

ANVAR AL AVLAKI

ANSA

tožen nobenega zločina. Organizacije za človekove pravice in svoboščine so namreč pod vprašaj postavile pravico oblasti, da brez sojenja ubijejo ameriškega državljana.

Po mnenju ameriške administracije je al Avlaki sicer predstavljal eno najhujših groženj ZDA. Tako je na primer na video posnetku novembra lani pozval k napadom in umorom Američanov "brez oklevanja" in brez predhodnih posvetovanj. Ameriški predsednik Barack Obama je aprila lani odobril njegovo likvidacijo in ga tako kot prvega Američana uvrstil na seznam ameriške obveščevalne

službe Cia za tiste, ki jih ZDA hočejo dobiti žive ali mrtve.

Oblasti v Sani so bile sicer pod velikim pritiskom Washingtona, naj ukrepajo proti nekaterim skrajnežem, med drugim proti al Avlakiju. Slednji je več let veljal za trobilo Al Kaide, njegove pridige v angleškem jeziku, v katerih je pozival k napadom na ZDA, pa so krožile med skrajneži po vsem zahodnem svetu. Posnetke pridig so našli tudi med lastnino številnih islamistov, ki so jih aretirali v ZDA in v Evropi zaradi načrtovanja terorističnih napadov.

Po navedbah ameriških virov naj bi se v operativne vode in organizacijo napadov podal med skrivanjem z drugimi pripadniki Al Kaide v jemenskih gorah. Med drugim naj bi sodeloval tudi pri pripravah mladega Nigerijca Omarja Faruka Abdulmutalaba, ki je na božič leta 2009 poskušal razstreliti ameriško letalo na poti iz Amsterdama v Detroit.

Al Avlaki naj bi sicer bil v stikih tudi z vojaškim psihiatrom Nidalom Hasanom, ki je novembra leta 2009 v ameriškem opo-

rišču v Fort Hoodu v Teksasu ubil 13 ljudi. Poleg tega je Američan pakistanskega rodu, ki je 1. maja skušal razstreliti bombo na Times Squareu v New Yorku, preiskovalcem povedal, da ga je navdihnil prav al Avlaki.

Po kasnejših navedbah jemenskega ministrstva za obrambo naj bi bil v včerajšnjem napadu ubit tudi Američan pakistanskega porekla Samir Han, avtor spletne revije v angleškem jeziku teroristične mreže Al Kaide "Navdih". V njej je pisal o načinih izvedbe napadov v ZDA. Po navedbah jemenskih in ameriških oblasti naj bi bila v napadu sicer ubita še dva skrajneža, a ju še niso identificirali.

Na uboj al Avlakija se je že odzval britanski zunanji minister William Hague. Poudaril je, da je uboj al Avlakija "še en pomemben udarec za Al Kaido". "Z načrtovanim napadom na Detroit in s sumljivimi paketi na tovornih letalih je pokazal namen in spodobnost za množične napade, medtem ko je bila njegova morilska ideologija odgovorna za inspiracijo terorističnih napadov v veliki Britaniji in ZDA," je poudaril Hague. (STA)

Protivladni protestniki tudi včeraj na ulicah sirskih mest

DAMASK - Protivladni protestniki so se tudi včeraj podali na ulice v več sirskih mestih in zahtevali odhod tamkajšnje oblasti. Vlade sile so se na demonstracije odzvale tudi z orožjem, pri tem pa je bilo ubitih najmanj enajst ljudi, več protestnikov pa ranjenih. Včerajšnji protesti, ki so se začeli po tradicionalni petkovi molitvi, so potekali v mestih Kamešli, Hasaka, Deir al Zur, Idlib in Kafar Zita. V slednjem je bilo ubitih najmanj enajst ljudi - pet civilistov in šest pripadnikov sirskih varnostnih sil, so sporočili sirski aktivisti. Demonstracije, ki so se začele sredi marca, so potekale tudi v Moadamiji blizu Damaska, kjer so vladne sile pri poskusu zatrtja protestov začele streljati na protestnike in več protestnikov ranile.

Japonska vlada preklcala evakuacijo okoli Fukušime

TOKIO - Japonske oblasti so včeraj preklcale varnostna priporočila o evakuaciji za pet območij v pasu od 20 do 30 kilometrov okoli poškodovane jedrske elektrarne Fukušima, ki so jih izdale po marčevski nesreči. Kot so ocenili v Tokiu, je stopnja sevanja na območju sprejemljiva in prebivalci se lahko vrnejo na domove. Japonski minister za okolje, pristojen za odpravljanje posledic jedrske nesreče, Goši Hosono, je včerajšnje odločitev označil za "velik napredek". Vlada v Tokiu je priporočila o evakuaciji prebivalcev na omenjenem območju okoli jedrske elektrarne izdala 22. aprila, nanašala pa so se na mesto Hirono, dele mest Minamisoma in Tamura, na Naraho in vas Kavuiči. Vsa območja ležijo v provinci Fukušima.

V Srbiji prepovedali parado ponosa

BEograd - Srbske oblasti so včeraj prepovedale vse javne shode, napovedane za ta konec tedna, ki pomenijo povečano varnostno tveganje, poročajo srbski mediji, ki se sklicujejo na notranje ministrstvo. Prepoved se tako nanaša tudi na parado ponosa, ki bi morala v nedeljo potekati v Beogradu. Odločitev o prepovedi javnih shodov se nanaša tako na gejevsko parado ponosa, ki je bila napovedana za nedeljo, kot tudi na shode nasprotnikov parade, ki so prav tako napovedali proteste, poročajo tuje tiskovne agencije. (STA)

FRANCIJA - Grški premier Papandreu včeraj v Parizu

Sarkozy bo v prizadevanjih za rešitev Grčije in evra kmalu obiskal Nemčijo

PARIZ - Francoski predsednik Nicolas Sarkozy je včeraj po pogovorih z grškim premierom Georgeom Papandreujem v Parizu napovedal, da bo v okviru prizadevanj za rešitev evra v prihodnjih dneh obiskal Nemčijo. Ocenil je še, da so Atene odločene izpolniti zaveze za zmanjšanje svojega proračunskega primanjkljaja in dolga.

Papandreu pa je v izjavi za medije po srečanju ponovil, da se Grki za nujne spremembe tudi žrtvujejo. "Grčijo želimo spremeniti, tako da bo konkurenčna, socialno pravična in pregledna država," je dejal. "Neuspeh Grčije bi pomenil neuspeh Evrope," je ob tem posvaril Sarkozy. "Iz moralnih in gospodarskih razlogov ne smemo pustiti, da Grčija pade," je še poudaril in napovedal obisk v Nemčiji. Namen obiska, katerega datuma Sarkozy včeraj ni razkril, naj bi bil pospešitev že sprejetih ukrepov za rešitev skupne evropske valute.

Nemčijo je sicer že v torek obiskal premier globoko zadolžene Grčije, ki čaka na naslednjo tranšo posojila za izhod iz dolžniške krize. Papandreu se je v Berlinu sešel z nemško kanclerko Angelo Merkel, katere država se boji, da bi kot gospodarsko najmočnejša članica območja evra v primeru plačilne nesposobnosti Grčije morala prevzeti precejšen del finančnega bremena. Francija in Nemčija sta močno zainteresirani, da bi Grčija splavala iz hude dolžniške krize, ki bi lahko ogrozila stabilnost območje evra. Tako francoske kot nemške banke, ki so močno izpostavljene grškemu dolgu, pa se v primeru bankrota Grčije bojijo, da bi morale odpisati dolgovne in bi s tem utrpeli hude izgube. (STA)

Francoski predsednik Nicolas Sarkozy in grški premier Geoge Papandreu

ANSA

EVRO - Zapleta se na Slovaškem

Krepitev EFSF podprli tudi avstrijski poslanci

DUNAJ/BERLIN - Avstrijski poslanci so na včerajšnji izredni seji potrdili krepitev začasnega mehanizma za stabilnost evra (EFSF). Za krepitev jih je glasovalo 117, proti pa 53. Krepitev EFSF so po četrtkovem sprejemu v spodnjem domu včeraj izglasovali še v zgornjem domu nemškega parlamenta. Na Slovaškem medtem še vedno ni jasno, kdaj bo odločeno o tem vprašanju.

Mehanizem EFSF bo imel po novem 779,8 milijarde evrov kapitala in za 440 milijard evrov efektivne zmognosti posojil. Avstrija bo - če bodo spremembe podprle vse članice območja z evrom - vanj prispevala 21,6 milijarde evrov, potem ko je po prvem načrtu njen delež znašal skoraj dvakrat manj.

Avstrija je sicer včeraj postala 14. država članica evroobmočja, ki je potrdila krepitev mehanizma. To so doslej storile Belgija, Ciper, Estonija, Francija, Grčija, Irsko, Italija, Luksemburg, Portugalska, Španija in Finska in Nemčija, v torek pa tudi Slovenija.

Nemški predstavniki spodnjega doma so predlogu, da Nemčija v EFSF prispeva 211 in ne "le" 123 milijard evrov, zeleno luč prižgali že v četrtek, včeraj pa so to storili še predstavniki zgornjega doma.

O krepitvi EFSF morajo glasovati le še na Malti, Nizozemskem in Slovaškem. Zapletlo bi se lahko v slednji, saj tam predlog še nima prave poslanske pod-

pore, prav tako še vedno ni znano, kdaj bo tamkajšnji parlament o tem sploh odločal. Potem ko je Evropska komisija slovaške stranke pozvala, naj se pomenijo in podprejo krepitev mehanizma, ter jih opomnila, da je imela Slovaška od evra do zdaj velike koristi, je tiskovni predstavnik tamkajšnje vlade Rado Bato sporočil, da bodo koalicijski voditelji na to temo razpravljali na torkovem srečanju. "Premierka Iveta Radičova pričakuje, da bodo na sestanku določili tudi datum glasovanja," je dejal Bato.

Radičova je pozneje ob robu srečanja vzhodnega partnerstva v Varšavi napovedala, da bo slovaški parlament o spremembah mehanizma glasoval med 11. in 14. oktobrom. "Z gotovostjo lahko rečem, da bo to vprašanje na dnevnem redu ... pred začetkom vrha EU v Bruslju," je poudarila. Premierka je sicer ta teden v domovini že pozvala, da morajo poslanci o usodi krepitve mehanizma odločiti pred vrhom EU oz. pred 17. oktobrom, v parlamentu pa so obravnavo tega vprašanja v sredo napovedali za 25. oktober, torej za čas po vrhu. Predsednica slovaške vlade je krepitvi EFSF uradno naklonjena, vendar pa potrditve ne more izpeljati brez koalicijske evroskeptične stranke Svoboda in solidarnost, ki je proti tvornim rešitvam, saj je prepričana, da je to metanje denarja skozi okno, ker da bo Grčija gotovo bankrotirala. (STA)

POLJSKA - Vrh EU in vzhodnega partnerstva

Zaskrbljenost zaradi Ukrajine in Belorusije

VARŠAVA - Voditelji EU so včeraj na srečanju s kolegi iz članic vzhodnega partnerstva v Varšavi izrazili zaskrbljenost zaradi sojenja nekdanji ukrajinski premierki Juliji Timošenko ter zaradi zatiranja opozicije v Belorusiji. "To je resna zadeva," je v zvezi s sojenjem Timošenkovi ob zaključku srečanja dejal predsednik Evropskega sveta Herman Van Rompuy. Dodal je, da zavračajo "vsakršno morebitno selektivno uporabo kazenskega zakonika proti članom nekdanje administracije".

Premier predsedujoče EU, Poljske, Donald Tusk, pa je na novinarsko vprašanje, ali zadeva škoduje prizadevanjem Ukrajine za zblizanje z EU, odgovoril: "Slabo ravnanje z opozicijo in kršenje standardov lahko vplivata na pogovore." Ukrajina želi namreč do naslednjega vrha z unijo decembra z EU skleniti pogajanja o prostotrgovinskem sporazumu. Nekdanji premierki Timošenkovi sodijo zaradi obtožb o zlorabi oblasti, sama pa je sojenje označila za politični linč, s katerim želijo onemogočiti njeno nadaljnjo politično kariero.

Še bolj zaskrbljena je EU zaradi slabšanja položaja človekovih pravic v Belorusiji. Evropski voditelji so opozorili na zmanjševanje svobode medijev ter na kršitve načel pravne države, obenem pa so poz-

vali k takojšnji izpustitvi vseh političnih zapornikov. Predstavniki Belorusije se sicer včeraj niso udeležili vrha v Varšavi, v Minsku pa so sporočili, da je bila država žrtev nezaslišane diskriminacije s strani EU.

EU je sicer pripravljena okrepiti sodelovanje z Belorusijo, vendar je to "pogojeno z napredkom beloruskih oblasti na področju demokracije, pravne države in človekovih pravic", piše v zaključni izjavi. Beloruski predsednik Aleksander Lukašenko, ki velja za zadnjega evropskega diktatorja, ima prepoved vstopa v EU, zunanji minister Sergej Martinov pa je vabilo na srečanje zavrnil. Državo je prvi dan zasedanja zastopal njen veleposlanik na Poljskem, včeraj pa ni bilo nikogar.

Vrha EU - vzhodno partnerstvo se sicer poleg voditeljev članic unije - med njimi je tudi slovenski premier, ki opravlja tekoče posle, Borut Pahor - udeležujejo voditelji petih nekdanjih republik Sovjetske zveze - Armenije, Azerbajdžana, Gruzije, Moldavije in Ukrajine. Dvodnevno srečanje je bilo namenjeno krepitvi odnosov med sedemindvajsetico in njenimi vzhodnimi sosedami. Vzhodno partnerstvo je bilo ustanovljeno leta 2009 v Pragi na pobudo Švedske in Poljske kot nekakšna protiutež okrepljenemu sodelovanju z državami z južnih obal Sredozemlja. (STA)

GORICA - Z dokumentom nad ustanovitev zveze goratih občin v Brdih

Šest briških županov proti goriški nadvladi

Deželno vlado pozivajo, naj med ponedeljkovim zasedanjem črta sporni člen

Župani briških občin s podpredsednico pokrajine Maro Černic

BUMBACA

Šest briških županov odločno nasprotuje predlogu o ustanovitvi zveze goratih občin v Brdih, o katerem bodo v deželnem svetu Furlanije-Juljske krajine odločali v ponedeljek, 3. oktobra. Zato so župani poslali dokument predsedniku deželne vlade Renuz Tondinu in deželnemu odborniku Andreju Garlattiju, v katerem so pojasnili vzroke svojega nasprotovanja združevanju briških občin.

Župani iz Krmina Luciano Patat, iz Števerjana Franka Padovan, iz Koprivnega Antonio Roversi in iz Šlovenca Ezio Clocchiatti ter podžupana iz Dolenj Enzo Giardini in Moša Edi Kocina so včeraj skupaj s pokrajinsko podpredsednico Maro Černic in načelnikom pokrajinske svetniške skupine Demokratske stranke Alessandro Zanello razložili, zakaj nočejo nove briške medobčinske zveze. »Osnutek deželnega zakona, kakršnega smo obravnavali na zasedanju sveta avtonomij, ni vseboval člena o ustanovitvi zveze goratih občin v Brdih, saj je bilo predvideno, da bi pristojnosti nadzora briške gorske skupnosti prevzela goriška pokrajina,« je pojasnila Černičeva, medtem ko so briški župani opozorili, da si je edino goriška občina prizadevala za ustanovitev medobčinske zveze v Brdih. »Goriški občinski odbornik Guido Pettarin je napovedoval, da bo vložil amandma k osnutku zakona, ki

ga je obravnaval svet avtonomij. Tega sicer ni storil, vendar amandma se je spet pojavil in bil sprejet na zasedanju deželne odbora, očitno na zahtevo goriške občine,« je povedal župan iz Koprivnega Roversi in pojasnil, zakaj so se briški župani po temeljitem razmisleku soglasno izrekli proti ustanavljanju nove zveze občin. »Pokrajina ima tehnične službe, razpolaga z osebjem, je pristojna za okolje, ceste, šolska poslopja in še za cel kup zadev, glede katerih pogosto sodelujemo s pokrajinskimi uradi. Spriču tako razvejane in organizirane ustanove z vsemi potrebnimi službami se nam ne zdi nikakor pametno ustanavljati novo medobčinsko zvezo, ki bi jo morali napolniti z novimi vsebinami, pri čemer bi morali povleči kar nekaj denarja iz svojih vedno bolj praznih občinskih blagajn,« je poudaril župan iz Šlovenca Clocchiatti, po drugi strani pa je števerjanska županja Franka Padovan opozorila na prisotnost in potrebe slovenske narodne skupnosti, ki ji pokrajina veskrozi dokazuje naklonjenost. Županja je pri tem izrazila dvom, da bi bili Slovenci deležni enake pozornosti v novi zvezi občin, ki ji zato odločno nasprotuje.

»Predlog o ustanovitvi zveze občin v Brdih je popolnoma nedemokratičen, saj nam novo medobčinsko ustanovo vsiljujejo z vrha, čeprav ji vsi nasprotu-

jemo. Edina, ki si prizadeva za njeno ustanovitev, je občina Gorica, ki pa ima z Brdi bore malo skupnega. V naših malih briških občinah se soočamo s specifičnimi vprašanji kmetijstva in okolja, ki so za nas zelo pomembna, za Gorico pa so povsem obrobne pomena,« je poudaril krminski župan Patat, Mara Černic pa je opozorila, da bi bila ustanovitev zveze goratih občin v Brdih v popolnem nasprotju z zahtevami državne vlade po uklinjanju vmesnih ustanov.

»V novi zvezi goratih občin v Brdih ne vidim nobene koristi. Še same briške občine so pristale na to, da bi pristojnosti nekdanje gorske skupnosti prevzela pokrajina, saj bi to bila zdaleč najboljša rešitev. Ne nazadnje je pokrajina že prevzela dediščino kraške gorske skupnosti,« je poudarila Černičeva in se skupaj z župani vprašala, zakaj bi morala prevladati volja Gorice, če podpirajo vse ostale občine popolnoma različno stališče. Zaradi tega omenjenih šest županov zahteva, naj med ponedeljkovim zasedanjem deželnega sveta črtajo zakonski člen, ki predvideva ustanovitev briške zveze goratih občin, in naj pristanejo na dogovarjanje z briškimi občinami glede njihovih dejanskih potreb, ki so popolnoma različne od potreb goratih občin v videnski in pordenonski pokrajini. (dr)

GORICA - Volitve Ločevanje pogubno

Svarilo Debole Serracchiani

Debora Serracchiani

KROMA

»Nikoli več pogubnih ločevanj iz leta 2007.« S temi besedami se je deželna tajnica Demokratske stranke (DS), Debora Serracchiani, odzvala na izbiro Giuseppeja Cingolanija za strankinega kandidata na primarnih volitvah za določitev levosredinskega županskega kandidata v Gorici. Tako pa odgovarja predvsem deželnemu svetniku lastne stranke Francu Brussi, ki je o Cingolaniju dejal, da »je napaka podpirati kandidata, ki združuje stranko, a bo na koncu poražen«. Tarča njegove kritike je bila Serracchianijeva, ki pravi:

»Kandidat je pomemben, a zmaga ne bo, če DS ne bo pokazala moči, enotnosti in sposobnosti združevanja. To so kvalitete, ki ne izhajajo iz improvizacije, temveč se gradijo z doprinosom vseh. Stranka je resna in verodostojna, če spoštuje svoje organe in pravila. To je do danes počenjala DS v Gorici, ki ji na teritoriju pripada avtonomija odločanja, kar je značilnost zvezne stranke. To se je že zgodilo v Trstu in Pordenonu. Vsi, začeni s temi, ki imajo v DS vodilne vloge na deželni ravni, naj pokorijo svoje parcialne vizije višjemu interesu Gorice, iz katere je treba odgnati desno sredino.«

GORICA - Ljudsko štetje

Slovenske pole v štirih rajonih

Prebivalci štirih goriških rajonov - Štandreža, Podgore, Pevme-Štavr-Oslavja in Placute-Svetogorske četrti - bodo popisne pole za 15. državno ljudsko štetje zavoda ISTAT prejeli na dom tako v slovenščini kot v italijanski, medtem ko bodo v ostalih šestih rajonih prejeli izključno italijansko različico, slovensko pa bodo lahko zaprosili na goriškem županstvu.

Pri razdeljevanju slovenskih in italijanskih popisnih pol bo zavod ISTAT upošteval določila zaščitnega zakona 38 iz leta 2001 in naknadno zornizacijo, ki jo je odobril občinski odbor bivšega župana Vittoria Brancatija. Na podlagi takratne razdelitve bodo slovensko in italijansko popisno pol prejeli v Štandrežu, Podgori, Pevmi-Štavr-Oslavju in Placuti-Svetogorski četrti. Pravico po izpolnitvi popisne pole v slovenščini imajo seveda tudi prebivalci ostalih šestih goriških rajonov, ki bodo slovenske pole lahko dvignili na županstvu; za morebitne

dvome bodo na voljo tudi dve popisovalki z znanjem slovenščine, ki bosta slovenske pole na zahtevo prosilcev dostavili tudi na dom.

Pripadniki slovenske narodne skupnosti bodo lahko svoje pravice uveljavili tudi na spletu, saj bo popisne pole v slovenščini mogoče izpolniti tudi preko domačega računalnika in povezave s svetovnim omrežjem. Za izpolnitev slovenskega obrazca na spletni strani bo potrebno geslo; družine ga bodo dobile na popisnih polah v italijanskem jeziku, ki jih bodo delili po domovih. Izpolnjevanje obrazca na spletu bo razmeroma enostavno, saj bodo odgovori med sabo avtomatično povezani, kar naj bi olajšalo vlaganje podatkov.

Spletna stran, na kateri bodo na voljo tako slovenski kot italijanski obrazci za izpolnjevanje popisnih pol, naj bi bila na razpolago od nedelje, 9. oktobra, ki je določena kot dan za ljudsko štetje.

GORICA-TRŽIČ - Zakonski osnutek svetniške trojice

Pri zahtevi po bolnišničnem podjetju se sklicujejo na zakon iz leta 1995

Pri zahtevi po ustanovitvi bolnišničnega podjetja med Gorico in Tržičem se sklicujejo na deželni zakon iz leta 1995. Deželni svetniki Severne lige Federico Razzini ter Ljudstva svobode Gaetano Valenti in Roberto Marin so včeraj pojasnili vsebino zakonskega osnutka, s katerim si prizadevajo za ustanovitev bolnišničnega podjetja tudi v goriški pokrajini. Osnutek so predstavili le nekaj dni potem, ko je predsednik deželne vlade Renzo Tondo razložil, katere ukrepe namerava sprejeti za znižanje stroškov politike in delovanje javnih ustanov. Na področju zdravstva je Tondo predlagal ustanovitev enotnega deželnega zdravstvenega podjetja in treh bolnišničnih podjetij, ki bi jih dobili v Trstu, Pordenonu in Vidmu. Goriška pokrajina bi edina ostala brez svojega podjetja, čemur so se trije deželni svetniki Severne lige in Ljudstva svobode takoj uprli in pripravili svoj protipredlog.

»Z deželnim zakonom iz leta 1995 so ustanovili zdravstveno podjetje v goriški pokrajini, ki je združevalo bolnišnici iz Gorice in Tržiča. Takrat so se dežel-

Gaetano Valenti

Federico Razzini

ni upravitelji odpovedali ustanovitvi še bolnišničnega podjetja na Goriškem, saj bi bilo nesmiselno vzdrževati dve podjetji za komaj 140.000 prebivalcev,« pojasnjuje Valenti in poudarja, da je danes odpadel razlog, zaradi katerega ne bi ustanovili bolnišničnega podjetja. »V trenutku, ko bi zdravstvenega podjetja ne bilo več, bi lahko ustanovili bolnišnično podjetje, v katerem bi sobivali bolnišnici iz Tržiča in Gorice, kar v bistvu določa zakon iz leta 1995,« poudarja Valenti in opozarja, da nudi goriško zdravstveno podjetje oskrbo tudi prebivalcem dela tržaške

GORICA

Rebalans, smerokazi, okusi, popis in še davki

Med četrtkovo sejo občinskega sveta v Gorici so kar tri ure posvetili svetniškemu vprašanju. Glavno besedo so imeli predstavniki opozicije. Z glasovi večine pa so izglasovali rebalans občinskega proračuna, ki je vreden enajst milijonov evrov. Občina je 4.446.000 evrov namenila izplačilu nekaterih posojil, predvidena so tudi razna javna dela za izboljšanje varnosti nekaterih javnih poslopij in za izboljšanje dostopnosti občinskih objektov.

Občinska svetnica Slovenske skupnosti Marilka Koršič je izpostavila, da so smerokazi v ulicah Terza Armata in Stuparich, ki ju je občina lani obnovila v okviru preureditve južnega vhoda v mesto, napačni in pomanjkljivi. »Na smerokazih ni nikjer omenbe Nove Gorice in Šempetra,« je poudarila, župan Ettore Romoli pa ji je odgovoril, da bo poveril pristojne tehnične službe, naj preverijo, ali bi lahko na smerokaze dodali Novo Gorico in Šempeter.

Občinski svetnik Demokratske stranke Aleš Waltritsch je vprašal, zakaj na občinski spletni strani v članku o ljudskem štetju zavoda ISTAT ni omenjena možnost izpolnitve slovenskih obrazcev. Odbornik Sergio Cosma je napovedal, da bodo prihodnji teden časnikarjem pojasnili celoten potek popisa, kar Waltritsch ni zadovoljilo, saj bi po njegovem mnenju občina v vseh svojih sporočilih morala dati na razpolago občanom vse elemente, ki so ji na voljo. Na pomanjkljivo vzdrževanje kostnice na Oslavju, v kateri pušča streha, je opozoril občinski svetnik SSK Silvan Primosis. Cosma mu je odgovoril, da je že obvestil prefekture, očitno pa njegovih opozoril še niso vzeli v poštev. Občinskega svetnika SSK Božidarja Tabaja je zanimalo, ali so upravitelji vseh stojnic na prazniku Okusi na meji poravnali občini davek na zasedbi javne površine. Župan mu je zagotovil, da so vsi plačali in da je občina skupno unovčila približno enajst tisoč evrov. Marko Marinčič, občinski svetnik Forum, je župana vprašal, koliko bo občino stal državni finančni manever in zakaj se mu ni uprli skupaj z drugimi italijanskimi prvimi občinami. Romoli je odgovoril, da so krčenja potrebna, koliko sredstev bo izgubila goriška občina, pa bo jasno decembra, ko bo dežela pripravila svoj finančni zakon. Marinčič je pri tem opozoril, da bo goriška občina kakorkoli prizadeta, zato pa bodo morali občinski upravitelji poskrbeti, da ne bodo najbolj oškodovani najšibkejši družbeni sloji. (dr)

ŠTEVERJAN - Danes ga bodo uradno predali namenu

Obnovljeni vaški trg res lahko pokažejo turistom

Lepši videz dobilo tudi območje ob županstvu, ki so mu obnovili streho in prepleskali stene

Števerjanski trg je med poletjem doživel korenito obnovo, po kateri je vaško središče veliko lepše in privlačnejše za vse številčnejše turiste, ki obiskujejo Brda. Danes bodo trg uradno predali namenu s slovesnostjo, ki se bo pričela ob 16. uri. Županja Franka Padovan je vabilo na praznovanje poslala številnim upraviteljem, svojo prisotnost pa je potrdilo preko štirideset gostov. Med udeleženci bodo podpredsednik dežele Luca Ciriani, senatorka Tamara Blažina in slovenska konzulka v Trstu Vlasta Valenčič Pelikan. Pokrajino bo zastopal predsednik Enrico Gherghetta, prišli bodo župani iz številnih občin.

Kulturni program bodo oblikovali mešani pevski zbor F.B. Sedej in otroci števerjanske osnovne šole Alojz Gradnik, po nagovoru županje bo trg blagoslovil nadškof Dino De Antoni, sledili bodo pozdravi gostov. Nato bodo v okviru praznovanja 60. letnice obnovitve občinske samostojnosti izročili priznanje bivšim županom oz. njihovim svojcem, predstavnikom civilne zaštite, lovskih družen in krajevnih društev. Po slovesnosti se bo praznik nadaljeval Pod borovci, kjer bo igral ansambel Modri Val.

Števerjanski upravitelji so se za obnovo trga pred cerkvijo sv. Florijana zgedovali po starih fotografijah. Na podlagi posnetkov so se odločili za podrtje nekaterih dreves ob spomeniku padlim v NOB in žrtvam nacifašističnega nasilja, ki je ravno tako doživel restavratorski poseg. Na ta način so ustvarili odprt prostor, na katerem so uredili razgledno točko, s katere se odpira lep razgled na slovenski del Brd, ki ob lepem vremenu sega do najvišjih vrhov v Julijskih Alpah. Razgledno točko so uresničili tudi na drugem koncu trga, ob Sedejevem domu, od koder se odpira pogled proti Gorici. Okrog trga so zgradili pločnik iz belega marmornja, prehode za pešce so označili z belimi marmornatimi kockami iz Carrare. Ce-

stišče so tlakovali s kockami iz peščenjaka in sivega nabrežinskega kamna. Ob spomeniku padlim so ovrednotili tudi nekdanji vodnjak, na katerega so namestili steklen pokrov, ki ga je poklonilo podjetje Imsa.

Za prenovitveni poseg so imeli na razpolago 700.000 evrov, ki jih je občini dodelila dežela; poleg vaškega trga je bila pred-

videna tudi prekvalifikacija območja ob županstvu, kjer so na novo asfaltirali cestišče in uredili parkirišče. Županstvo je dobilo nov vhod, ki je tlakovan s ploščicami, nasproti poslopja so uredili razgledno točko, kjer so namestili nekaj kamnitih klopi. Poseg je predvidel še obnovo strehe županstva in prepleskanje njegovih zunanijh sten.

Prenovljeni števerjanski trg je dobil tudi nove kamnite klopi

BUMBACA

ŠTANDREŽ - Na Jeremitišču se danes začne 6. kiparsko srečanje sKultura

Deset umetnikov s kladivi in dleti

Vittorio Balcone in Sisto Lombardo sta že uveljavljena kiparja - Ostalih osem nabira kiparsko znanje na raznih šolah v Sloveniji in Italiji

Z današnjim dnem in do 8. oktobra se bo Jeremitišče spremenilo v umetniško delavnico. Začenja namreč 6. kiparsko srečanje, ki ga pod pokroviteljstvo goriške občine in pokrajine ter občine Šempeter-Vrtojba prireja društvo Skultura 2001 iz Štandreža ob sodelovanju vaških društev.

Včeraj so pobudo predstavili na goriškem županstvu ob prisotnosti odbornice Silvane Romano, ki se ji je pridružil tudi župan Ettore Romoli. Oba mestna upravitelja sta izrekla pohvalo Štandrežcem za vztrajnost in za vneto, ki jo izkazujejo na raznih področjih in so dober zgled za širšo javnost. Romanova je tudi povedala, da je veliki leseni medved, ki so ga umetniki izklesali na rumitrskem kiparskem sim-

poziju iz leta 2009 in krasi park občinske palače, deležen velikega zanimanja ljudi, zlasti šolske mladine. Dogaja se, da je leseni medved, poleg debela sekvoje, pogosto prisoten v risbah otrok, ki obiskujejo občinski park. V imenu prirediteljev je pobudo orisal Marjan Brescia, predsednik štandreškega krajevnega sveta.

S kladivi, dleti in drugimi orodji se bo z lesom, kamnom in mozaikom spopadalo deset umetnikov, osem mladih in dva že uveljavljena kiparska mojstra. To sta Vittorio Balcone iz Gorice, priznan kipar, sicer avtor kipa bratoma Rusjan, ki stoji pred palačo goriške pokrajine, in Sisto Lombardo iz Bielle, avtor lesenega medveda v parku županstva. Lombardo bo tokrat za-

menjal orodje, saj bo z lesa presedlal na kamen. Ostali udeleženci umetniške kolonije prihajajo iz Slovenije in Italije in so: Valentina Agnesone, Giulia Crainich, Jure Fingušt, Aurora Folloni, Michele Petruz, Bojan Poklavec, Giada Salice in Nika Fingušt. Gre za mlade, ki si znanje kiparstva in klesanja nabirajo v raznih šolah za umetnost v Italiji in Sloveniji. Gre tudi navesti, da štiri dekleta prihajata iz priznane šole za mozaik v Spilimbergu in se bodo na Jeremitišču posvetila prav izdelavi velikega mozaika. Na koncu je Marjan Brescia še dodal, da prireditelji želijo, da bi pobuda, ki jo prirejajo vsaki dve leti, postala pravi trenutek srečevanja s »klesanjem« novih prijeteljskih vezi. (vip)

Včeraj so na Jeremitišču pripeljali kamnite bloke

BUMBACA

GORICA - V Ulici Orzoni

Avto sredi ulice pristal na strehi

Čeprav je avtomobil po trku z drugim vozilom pristal na strehi, se k sreči ni nihče poškodoval. Spektakularna prometna nesreča se je zgodila včeraj nekaj po osmi uri zjutraj na križišču med ulicama Orzoni in Mighetti v severnem delu Gorice. Po vsej verjetnosti zaradi izsiljene prednosti sta trčila avtomobil tipa Lancia muša in avtomobil znamke Ford, v katerih so se skupno pešale tri osebe, dva voznika in en potnik. Eno vozilo se je po trku prevrnilo na streho, takoj zatem pa je mimoidoči pešec klical na pomoč osebje službe 118. K sreči nihče od treh oseb, ki so se pešale v avtomobilih, ni potreboval zdravniške pomoči, tako da se je rešilno vozilo vrnilo v goriško bolnišnico prazno. Na križišče so prišli tudi mestni redarji, ki so opravili po zakonu predvidene meritve, in gasilci, ki so počistili madež olja na cestišču. Zaradi nesreče je bil promet nekaj časa oviran.

Prizorišče nesreče

BUMBACA

GORICA - Levica, ekologija in svoboda

Želijo lastnega kandidata na primarnih volitvah

Bianchini: »Ne sprejemamo očitkov ne navodil osebe, ki ni včlanjena v stranko«

»Laž je, da je pokrajinsko vodstvo stranke Levica, ekologija in svoboda (LES) vsililo nekoga na mesto goriškega koordinatorja, zato da bi preprečilo podporo strankinih članov Robertu Colliniju,« pravi Livio Bianchini, eden izmed najbolj zagrehtih članov LES v Gorici, ki zavrača izjave Ferdinanda De Sarna, do pred kratkim koordinatorja goriškega krožka stranke, ki ga je pokrajinsko vodstvo suspendiralo. »Na pokrajinsko vodstvo se je obrnila skupina goriških članov s prošnjo, naj poseže, v kolikor smo prepričani, da bi se tudi naša stranka morala predstaviti na primarnih volitvah s svojim kandidatom. V mislih in željah imamo Igorja

GORICA - Pisus

Štirje milijoni za javna dela

Razpisa tudi za trgovce in podjetnike

Goriška občina računa na evropski sklad Pisus (»Piani integrati di sviluppo urbano sostenibile« oz. Integrirani načrti za trajnostni razvoj urbanega okolja) za financiranje posega na grajskem obzidju ter za urbanistično prekvalifikacijo Trga Sv. Roka v Podturnu, Dvora S. Ilario in ulic Marconi in Colobini. Predvideni strošek znaša 4.190.000 evrov. Denar naj bi prišel ravno iz sklada 20 milijonov evrov, ki ga v okviru programskega obdobja 2007-2013 daje na razpolago dežela FJK.

»Sklad je posebej namenjen javnim delom, prednost pa imajo glavna mesta pokrajin, zato smo optimisti in pričakujemo dobro uvrstitev na razpisu,« pravi župan Ettore Romoli. Občinski odbornik Guido G. Pettarin pa poudarja, da je občina objavila dva razpisa za krajevne nosilce interesov, zlasti za trgovce in podjetnike, ki lahko s svojimi projekti črpajo denar iz istega sklada. Strošek, ki ga je občina predvidela za svoje posege, znaša 4.190.000 evrov, računajo pa, da bi lahko iz sklada dobili do 6.000.000 evrov. Z razliko med zneskoma bi lahko financirali zasebne pobude, povezane z občinskimi načrti. »Prednost bodo imele investicije, ki bodo ciljale na oživitve mestnih predelov. K temu lahko odločilno prispevajo ravno trgovci in podjetniki,« dodaja Pettarin. Občinska razpisa sta vsem na voljo na spletni strani občine (<http://www3.comune.gorizia.it>), njuna roka pa bosta zapadla 7. in 14. oktobra letos. Na podlagi izbora bo nato občina do 15. novembra oddala na deželo prošnjo s preliminarnimi načrti. Izid naj bi bil znan aprila 2012, do pomladi leta 2014 pa bi morala biti zaključena tudi financirana dela.

»Običajno ne verjamem v evropske projekte, ker je njihov domet omejen, tokrat pa je drugače. Preko razpisa Pisus bomo lahko spremenili mesto. Z denarjem, ki ga bomo vložili v obnovo grajskega obzidja, bomo odgovorili tudi na očitke, češ da hočemo vzpenjačo, a za grad ne poskrbimo. Prekvalifikaciji in zvočni izolaciji t.i. Bastione fiorito in izrednemu vzdrževalnemu posegu v grajskem parku smo namenili 3.023.000 evrov lastnega denarja. Sofinanciranje je tudi pogoj za prijavo na razpisu Pisus,« zaključuje župan.

GRADIŠČE - Razprava v opredeljeni levici

Kompleksnost sicer uspešnega povezovanja

»Postavlja se nuja in tudi pogoji so takšni, da se SIK in SKP pretopita v eno samo stranko«

Levičarski shod v Gradišču

BUMBACA

V Gradišču je po četrtkovem pokrajinskem kongresu Stranke italijanskih komunistov (SIK) potekala razprava, ki so se je udeležili tudi člani Stranke komunistične prenove (SKP) in simpatizerji opredeljene levice. Udeleženci so prišli tudi iz Tržaške, med prisotnimi so bili somišljeniki slovenske narodnosti.

Ottavio Romano, ki je bil član pokrajinskega tajništva SKP in je letos pristopil k SIK, je uvedel večer in na svojem izkustvu prikazal pozitivna in vprašljiva dogajanja znotraj levih gibanj, ki niso sledila Occhetovi razgraditvi italijanskega komunističnega gibanja. Do zaloma je prišlo leta 2008, ko ni prodrla v italijanski parlament nobena komunistična varianta. Sedaj se postavlja nuja in tudi pogoji so takšni, da se dve stranki pretopita v eno samo, kar naj bi se zgodilo že ob koncu oktobra, ko naj bi predlog o združitvi dveh strank izšel z državnega kongresa SIK. Še pred tem bodo potekali krajevni kongresi stranke.

Izbiri sta dve: ali komunistična misel, praksa in razlaga sveta izginejo iz italijanske družbene izkušnje v morju neizrečenosti, ali pa se opredeljeni levičarji uprejo likvidaciji in z novo stranko nastopijo ter ostali levici, pa tudi sredini ponudijo svoja predloge, je bilo poudarjeno v Gradišču. Članica osrednjega vodstva SIK Paola Pellegrini je nakazala dva dejavnika, ki govorita v prid drugi opciji. Članov in simpatizerjev v sedaj ločenih strankah ter v manjših skupinah ni tako malo, kot je mogoče sklepati iz televizijske neprisotnosti in saboterskega poročanja. Kaj rado se dogaja, da komunistov na razpredelnicah o opredeljenosti Italijanov enostavno ni ali so v postavki »drugi«, čeprav je njihov odstotek primerljiv z drugimi strankami (4%). Dru-

ga postavka se tiče sposobnosti branja in napovedovanja družbeno finančnih trendov, ki jih pričakujemo v naslednjem obdobju, vključno z vedno večjim krhanjem pravic ljudi, ki živijo od svojega dela, z obrambo velikih bančnih sistemov, s pogojevanjem odločitev v nasprotju s suverenostjo držav, kar si na primer privoščijo BCE v odnosu do Italije, ne da bi niti za trenutek kdo na vrhu liberističnega sistema nakazal, kaj šele priznal, da je napaka v samem ustroju sedanje finančno družbene ureditve. V Italiji široke plasti oblastvenega razreda ropajo vse po vrsti, kot bi slutile, da se bo sedanji potek stvari izpel.

O tem in o veliko drugem je spregovorilo visoko število prisotnih (deset na 25), ki so načeli tudi vidike, kakršnih si v novi stranki komunisti absolutno ne smejo več privoščiti. Eden takšnih je personalizem vodilnih ali pa premalo prostora za mlajše aktiviste; tudi ženske like gre ovrednotiti, je dejal udeleženec iz Trsta in se pri tem spomnil vloge Nilde Iotti. V zastopstvu slovenskega članstva in ne samo tega sta posegla Stojan Spetič in Aleksander Coradetti - Kokoravec. V smislu širšega dogajanja in ne striktno državnost italijanskega se je nekaj posegov dotaknilo tudi dogajanj v Sloveniji in tamkajšnjih silnic, ki jih je zaznamo-

Vsi so se strinjali, da so teoretična izhodišča za povezavo dokaj dovršena in da je kongresno gradivo pazljivo izdelano; tu pa tam bo potrebno kaj dodati. Sicer pa je dokaz novega vetra vsebina knjige z naslovom »Ricostruire il Partito comunista«, ki je bila predstavljena prav v Gradišču spomladi letos. Že dolgo ni bilo na razpolago tako kakovostnega branja sveta iz vika dialektičnega materializma. (ar)

NOVA GORICA - RENČE

Po več kot štirih letih od odcepitve sta občini dokončno ločeni

Po več kot štirih letih od odcepitve občine Renče-Vogrsko od mestne občine Nova Gorica sta obe lokalni skupnosti vendarle uspeli razdeliti premoženje. Delitveno bilanco so na četrtkovi seji potrdili novogoriški mestni svetniki, kot so to že predhodno storili njihovi kolegi v občini Renče-Vogrsko. Odslej bosta občini lažje poslovali, saj se tako odpravljajo zapleti zaradi neurejenih premoženjskih in ustanovitelskih pravic.

Delitveno razmerje med občinama je bilo določeno v naslednjih odstotnih deležih: mestna občina Nova Gorica 88,04 odstotkov, občina Renče-Vogrsko 11,96 odstotkov. Kot kriterij je bilo uporabljeno število prebivalcev, ki ga je uporabljalo ministrstvo za finance za izračun primerne porabe za leto 2007, in primerna poraba občin za leto 2007. V drugi polovici leta 2007 so se med občinama začeli razgovori o delitvi nepremičnega in premičnega premoženja, ustanovitelskih pravic in obveznosti, dolgoročnih terjatev in obveznosti, kapitalskih naložb in ureditvi drugih skupnih zadev. Razgovori so s posledki trajali vsa naslednja leta, vendar je do dokončno usklajenega predloga prišlo šele letos, ko so se med občinama pospešili razgovori in usklajevanja za pripravo delitvene bilance, ki razrešuje še vsa odprta vprašanja. Rezultat vseh usklajevanj je t.i. sklep III o delitvi premoženja med obema občinama, v katerem določata delitve vsega nepremičnega premoženja, ki se deli po teritorialnem principu - po nahajališču. Določata tudi, da premično premoženje, ki služi uporabi nepremičnine oz. izvajanju dejavnosti v njej, pripada občini, ki je lastnica nepremičnine. Javni zavodi so glede ustanovitelskih pravic razdeljeni v tri skupine: javni zavod, kjer je ustanovitelj občina Renče-Vogrsko, javni zavodi, kjer je ustanovitelj mestna občina Nova Gorica, in javni zavodi, kjer sta občini soustanoviteljici in si pravice in obveznosti delita po omenjenem ključu. Po dogovorjenem ključu si občini delita tudi kapitalske naložbe razen izjem, ki ostajajo v izključni lasti mestne občine Nova Gorica.

Občina Renče-Vogrsko je nastala 1. marca 2006 z odcepitvijo od novogoriške mestne občine. Svoj prvi proračun je dobila 26. marca 2007. Razteza se na površini 30 kvadratnih kilometrov, tvori jo šest naselij: Bukovica, Dombrava, Oševljek, Renče, Vogrsko in Volčja Draga. Že drugi mandat jo vodi župan Aleš Bucik. (km)

Usodni padec z mopedom

Alfredo Scarel, 54-letni moški po rodu iz Gradeža in z bivališčem v Manzanu, je večeraj umrl v prometni nesreči v kraju Case di Manzano. Ko se je peljal z mopedom tipa Piaggio beverly, je čelno trčil tovornjak Hyundai H1, ki ga je upravljal 49-letni Giampaolo Colle. Scarel je bil pri priči mrtev, voznika tovornjaka pa je takoj po trku obšla slabost, zaradi katere so ga prepeljali v čedajsko bolnišnico.

V Gradišču prijavi goljufa

Karabinjerji iz Gradišča so prijavi goljufa po rodu iz Kampanje, in sicer 45-letnega G.L. in 28-letnega M.S., ki imata za sabo vsaj 116 »podvigov«. V raznih trgovinah sta kupovala razne gospodinjske stroje, za plačilo katerih sta najemala posojila z uporabo ponarejenih dokumentov. Ko sta blago odpeljala, se je za njima izgubila vsaka sled.

Praznik goriških krvodajalcev

V Gorici bo jutri praznik krajevnih sekcij krvodajalcev. Ob 10. uri bo maša v cerkvi sv. Ignacija, ob 11. bo sledilo praznovanje na Travniku s podelitvijo priznanj zaslužnim krvodajalcem.

V FLI nočejo pokrajin

Pokrajinski svetnik Stefano Cosma in drugi predstavniki stranke FLI bodo danes med 10. in 13. uro pred vhomom in Korzu Verdi v Gorici zbiral podpise za ukinitev vseh pokrajin.

V Gorici psi in avtomobili

Na Trgu Sv. Antona v Gorici bo jutri ob 10.30 srečanje s sprehodom v družbi psov, ki ga prireja društvo Modica. Na parkirišču Rdeče hiše pa bo ravno tako jutri od 10.15 dalje avtomobilska »Gimkana« družstva Gorizia Corse; ob 9.40 se bodo v ljudskem vrtu zbrali lastniki starih avtomobilov Fiat 500, ki se bodo nato odpravili na tekmovanje v spretnostni vožnji na Kalvarijo.

Carmina Slovenica odpadla

Sinočni koncert Carmine Slovenice je odpadel zaradi bolezni v ansamblu. Iz novogoriškega Kulturnega doma sporočajo, da je nov datum za koncert 25. oktober ob 20.15. (km)

Shod gasilskih zborov

V domberški osnovni šoli bo danes ob 18. uri 27. srečanje gasilskih pevskih zborov Slovenije. Prireditev organizira Prostovoljno gasilsko društvo Dornberk in Gasilska zveza Slovenije. (km)

NOVA GORICA

Voznica podrla kolo z motorjem in se odpeljala

Voznica Fiata punto z italijanskimi registracijami je v četrtek v Ulici Gradnikove brigade v Novi Gorici želela parkirati svoj avtomobil, pri tem pa je trčila v kolo z motorjem, ki je bilo parkirano na sosednjem parkirnem prostoru. Kolo je padlo na tla in se poskodovalo. Voznica je nato odpeljala, ne da bi oškodovancu nudila podatke. Novogoriški policisti bodo voznico primerno kaznovali. Tudi romunski šofer tovornega vozila ni imel sreče z vožnjo po Novi Gorici. V krožišču pred Kromberkom se je pred izhodom proti Šempetru z vozilom prevrnil, iz vozila pa so se razsuli polizdelki iz lesa. Promet je bil oviran, 24-letnemu vozniku pa so policisti izrekli globo zaradi nepravilno naloženega tovora.

Policisti so imeli v postopku še 37-letnega madžarskega voznika osebnega avtomobila. Ugotovili so, da ima na avtu nameščene ponarejene nemške registrske tablice in da je bilo vozilo v Nemčiji objavljen iz prometa oz. mu je veljavnost prometnega dovoljenja poteklo. V četrtek pa se je na novogoriški policijski postaji zgasil podjetnik, ki izposoja avtodome, in prijavil, da je nedavno sklenil najemno pogodbo za izposajo avtodoma z najemnikom in da ga sedaj le-ta noče vrniti. Zakaj ga noče vrniti, bo moral najemnik pojasniti na sodišču. (km)

RONKE - Zdravstvo

V Selcah odprli dom za duševne bolnike

Pomagali jim bodo pri ponovnem vključevanju v družbo

V Selcah so večeraj odprli dom, v katerem bodo nudili oskrbo duševnim bolnikom in jim pomagali pri ponovni vključitvi v družbo. Na odprtju je bil prisoten deželni odbornik Vladimir Kosic, v imenu goriškega zdravstvenega podjetja je spregovoril njegov predsednik Gianni Cortiula, ki je zlasti izrazil zadovoljstvo, da so se slovesnosti udeležili tudi sosednje doma. S svojo prisotnostjo so namreč dokazali veliko dovzetnost za težave duševnih bolnikov, ki jih družba drugače zelo rada emarginira.

»Odprtje doma je nov korak na poti krepitve prisotnosti zdravstvenih ustanov na teritoriju,« je poudaril Cortiula in pojasnil, da bodo v domu nudili oskrbo osim duševnim bolnikom. Z raznimi dejavnostmi jim bodo pomagali pri premagovanju svojih težav, spodbujali in pomagali pa jim bodo tudi pri navezovanju novih socialnih vezi. V domu bodo operaterji prisotni štiriindvajset ur na dan, tako da bosta oskrbovancem zagotovljeni maksimalni pozornost in pomoč

Odboru CONI proti ukinitvev

Pokrajinskemu odboru italijanskega olimpijskega komiteja CONI proti ukinitvev, kar bi po mnenju pokrajinske odbornice za šport Sare Vito predstavljalo veliko izgubo za telesno kulturo goriške pokrajine. »Z leti sta odbor CONI in pokrajina vzpostavila zelo plodno sodelovanje; skupaj smo razvili projekt "ABC motoriciteta" za gibalno opismenjevanje, z odborom CONI smo sodelovali tudi pri pripravi zadnjega popisa o stanju športnih objektov v goriški pokrajini,« pravi Vito, ki zato upa, da se bo državno vodstvo olimpijskega komiteja CONI premislilo in naposled ohranilo vse svoje krajevne odbore.

ŠTANDREŽ - Pri podjetju Autovie Venete

Steklo načrtovanje čezmejne platforme

Tovorno postajališče pri Štandrežu

BUMBACA

Pri podjetju Autovie Venete je steklo načrtovanje čezmejne integrirane platforme na območju štandreškega postajališča in nekdanjega mednarodnega mejnega prehoda Štandrež-Vrtojba, ki jo razvijajo skupaj z goriško družbo SDAG. Sklep o začetku načrtovanja so sprejeli med večerajšnjim zasedanjem upravnega sveta, med katerim so se pogovarjali tudi o vprašanju evropskega elektronskega cestninjenja, ki ga bodo uvedli leta 2012 za tovornjake in leta 2015 za vsa ostala vozila.

Za uresničitev čezmejne integrirane platforme ima družba SDAG na voljo evropske prispevke, podjetju Autovie Venete pa je bila poverjena naloga, da pripravi načrt za povezavo med italijanskim

in slovenskim cestnim omrežjem na območju nekdanjega mejnega prehoda med Štandrežem in Vrtojbo. Načrtovalci bodo morali prekvalificirati celotno območje, za katerega je predvidena tudi okrepitev železniške povezave med državama. Da bo območje privlačnejše, bodo na njem nudili nove storitve, zato pa je predvidena uresničitev mehanske delavnice, restavracije, bencinske črpalke in parkirišča. Za prekvalifikacijo območja imajo na voljo pol drugi milijon evrov, upravni svet družbe Autovie Venete pa je večeraj potrdil pogodbo, na podlagi katere postajajo partner družbe SDAG pri uresničitvi projekta, ki naj bi oživil celotno območje nekdanjega mejnega prehoda in povečal njegovo privlačnost.

NOVA GORICA - Re:generacija

Županova oblačila za dobrodelno akcijo

Ettore Romoli predaja oblačilo (levo) in »županska idila« sredi Nove Gorice (spodaj)

FOTO K.M.

Goriški župani z obeh strani meje so se včeraj popoldan odzvali povabilu k sodelovanju v družbeni akciji Re:generacija, ki je potekala v Novi Gorici in ima več razsežnosti: poleg tega, da v lokalno okolje vpeljuje »vintage« trend nošenja oblačil iz druge roke, ima tudi humanitarno noto. Oblačila, ki jih bodo posamezniki podarili, bodo prodana za simbolično ceno, izkupiček pa bo namenjen novogoriškemu Šentu - Slovenskemu združenju za duševno zdravje. Darovalci pa bodo prejeli vrednostni bon za nakup v manufakturnih trgovinah. Župani so z darovanjem svojih oblačil simbolično začeli akcijo in dali iztočnico drugim, da se ji pridružijo.

Novogoriški župan Matej Arčon, in njegovi kolegi Andrej Maffi iz Kanala, Zlatko Martin Marušič iz Mirna-Kostanjevice, Franc Mužič iz Brd in Ettore Romoli iz Gorice ter občinski odbornik Enea Giuliani, ki je nadomeščal zadržanega Franca Tommasinija, župana Gradišča, so se akciji rade volje odzvali. Oblačila, ki so jih podarili, bodo prodana na dražbi, ki bo poseben spremljevalni dogodek akcije. »Akcija se mi zdi zelo pozitivna, saj ima tudi humanitarno plat. Gre za družbeno odgovornost in spoštovanje do teh društev, ki se trudijo na svojih področjih. Z našo gesto bomo dali pozitiven impulz drugim,« je povedal Zlatko Martin Marušič, ki je ob napovedih, da bo zima mrzla daroval bucko, plašč, srajco in kravato. »Ideja je zelo simpatična in pozitivna, še posebej za mlade, ki si bodo na tak način lahko izmenjali oblačila,« je včeraj dejal Romoli, medtem ko je njegov novogoriški kolega Arčon kot predstavnik mlaj-

še generacije povedal, da bi tudi sam posegel po oblačilih iz druge roke, saj gre za trend, ki se vse bolj uveljavlja.

V Šentovi blagajni se je prvega dne akcije nabralo 51 evrov. Direktor Manufakture, ki s to akcijo želi obeležiti 50. obletnico podjetja, se tudi v bodoče nadeja dobrega odziva. Stojnica, na kateri bo potekala oddaja in odkup oblačil bo pred Manufakturinginimi trgovinami, in sicer: v Šempetru vsak prvi petek v mesecu, vsak drugi petek v Ajdovščini in vsak zadnji petek v Novi Gorici, pred njihovo novogoriško Outlet trgovino pa vsak ponedeljek in sredo. (km)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
BALDINI, Korzo Verdi 57, tel. 0481-531879.

Kam po bencin

Danes in jutri bodo na Goriškem dežurne naslednje bencinske črpalke:

GORICA
AGIP - Ul. Duca d'Aosta 74
ESSO - Ul. Brass 7/b
ERG - Ul. San Michele 57
TAMOIL - Ul. Lungo Isonzo Argentina
TRŽIČ
ERG - Ul. Boito 76
API - Ul. Grado
RONKE
SHELL - Ul. Redipuglia 25/a
ERG - Ul. Aquileia 35
FOLJAN-REDIPULJA
TOTAL - Ul. Pietro Micca 15
ŠLOVRENC
AGIP - Ul. Nazionale, na državni cesti 56
VILEŠ
ERG - Državna cesta 351 km 16+250
KRMIN
SHELL - Drevored Venezia Giulia 23

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
BRAČAN (FARO), Ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
ALLA SALUTE, Ul. Cosulich 117, tel. 0481-711315.

DEŽURNA LEKARNA V RONKAH
ROMJAN (ALLA STAZIONE), Drevored Garibaldi 3, tel. 0481-777446.

DEŽURNA LEKARNA V ROMANSU
DEL TORRE, Ul. Latina 77, tel. 0481-90026.

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 17.30 »I Puffi«; 19.50 - 22.00 »L'alba del pianeta delle scimmie«.
Dvorana 2: 18.00 - 20.10 - 22.10 »Drive«.
Dvorana 3: 17.45 - 20.10 - 22.15 »Carnage«.

DANES V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 18.00 - 20.10 - 22.10 »Drive«.
Dvorana 2: 17.30 - 19.50 »I Puffi« (digital 3D); 22.00 »La pelle che abito«.
Dvorana 3: 17.30 - 19.50 - 22.00 »L'alba del pianeta delle scimmie«.
Dvorana 4: 17.45 - 19.50 - 22.00 »Blood Story«.

Dvorana 5: 17.30 - 20.00 - 22.10 »Baciato dalla fortuna«.

GORICA - Spodbuda k sortiranju

Občina določila »vrednost« odpadkov

Davek TIA bo mogoče izplačati v šestih obrokih

Goriški občinski odbor je v minulih dneh odobril sklep z novostmi, ki zadevajo davek na odvažanju odpadkov TIA. S sklepom so na občini določili, koliko pravzaprav velja za odpadki, ki jih goriški občani dostavljajo ekološkimi otokom v Ločniku, Podgori in Stražcah. Za vsak kilogram dostavljenega papirja se tako po novem spremenljivi del računa zniža za 9 centov evra, kilogram stekla je vreden 11 centov, kilogram plastike 28 centov in kilogram pločevine 23 centov evra. Za goriško občino je seveda koristno, da občani dostavijo čim več odpadkov v eko-

loške otoke, saj se na ta način znižajo stroški, ki jih mestna uprava ima za odvažanje odpadkov izpred domov.

Zaradi splošne gospodarske krize, ki tudi na Goriškem povečuje stisko številnih družin, so na občini osvojili pobudo, da bo davek TIA mogoče izplačati v šestih obrokih. Nespremenjen pa ostaja popust, ki velja za kompostiranje. Občani Gorice, ki kompostirajo vse svoje vlažne odpadke, bodo deležni 20-odstotnega popusta spremenljivega dela računa, tisti, ki kompostirajo samo zelenje, pa 5-odstotnega popusta, je še zapisano v sklepu.

Izleti

DRUŠTVO SLOVENSКИH UPOKOJENCEV za Goriško prireja v soboto, 5. novembra, tradicionalno martinovanje z izletom v hrvaško Istro, deželo oljčnih nasadov, oljčnega olja, tartufov in refoška. Vpisujejo po tel. 0481-390688 (Saverij), 0481-882183 (Dragica), 0481-390697 (Marija) in 347-1042156 (Rozina). Na račun 20 evrov.

SKRD JADRO iz Ronk prireja enodnevni izlet s kosilom po zgornji Vipavski dolini v nedeljo, 16. oktobra; prijave po tel. 328-4721305 (Karlo) in 0481-82273 (Roberta).

DRUŠTVO SLOVENSКИH UPOKOJENCEV za Goriško sporoča udeležencem dvodnevne izleta na Hrvaško, da bo v soboto, 8. oktobra, odpeljal avtobus iz Doberdoba ob 5.50, nato s postanki v Sovodnjah, Štandrežu, Podgori, pri vagi in s trga Medaglie d'oro. Društvo priporoča točnost in veljaven osebni dokument za tujino ter prosi, naj udeleženci poravnajo strošek za izlet.

UPOKOJENCI IZ DOBERDOBA organizirajo v soboto, 12. novembra, enodnevni avtobusni izlet z obiskom kmetije v kraju Pavia di Udine, pršutarne v San Danieleju in ogled gradu v Villalti; vpisovanje do 25. oktobra v trgovini Mila (tel. 0481-78398), gostilni Ivica (tel. 0481-78000) in pri Milošu (tel. 380-4203829).

Mali oglasi

PRODAJAM suha gozdna drva z dostavo na dom; tel. 0481-390238 ob uri obedov.

PRODAJAM vino vrste merlot, cena 1,50 evro na liter; tel. 0481-78066.

V PODGORI prodam hišo z vrtom; tel. 320-1817913.

Osmice

OSMICO je odprl Marko Ferfolja (Belota) v Doberdolu pri Dolincih v Ul. Bratuž 12; tel. 329-6483970.

Obvestila

AŠZ OLYMPIA vpisuje v novo šolsko leto: predšolska telovadba, športna gimnastika, športno ritmična gimnastika, športni ples; informacije in vpisovanje po tel. 335-5952551 (Damijana Čiščut). **OK VAL** obvešča, da treningi mini-odbojke in splošne telovadbe že potekajo v štandredski telovadnici ob ponedeljkih in četrtnkih od 17.30 do 19. ure za letnike od 2000 do 2003, ob torkih in petkih od 16. do 17. ure za otroke, ki obiskujejo vrtec in od 17. do 18.30 ure za letnike 2004 in 2005; informacije po tel. 347-3237444 (Sandro) in 328-4133974 (Tjaša) ali na okval@virgilio.it, tjasas@hotmail.it.

OKVAL obvešča, da treningi odbojke za deklice in dečke potekajo v telovadnici v Doberdolu ob ponedeljkih in četrtnkih med 16. in 17. uro za mikrovolley (letniki 2004-2005-2006), ob ponedeljkih in četrtnkih med 17. in 18.30 za minivolley (letniki 2001-2002-2003), ob torkih in petkih med 15. in 17. uro za under 12-13 dečke, ob torkih in petkih med 17. in 19. uro za under 12-13 deklice; informacije po 345-9527302 (Ingrid, Tjaša) ali na okval@virgilio.it.

XIII foto srečanje incontro

odprtje danes, 01.10.11 ob 18.30

Kulturni dom
Gorica
ul. I.Brass, 20

Primož Brecelj (SLO)
Gianluca Groppi (ITA)
Zoltan Nagy (HR)
Jasna Samarin (SLO)
Francesco Sambo (ITA)
Marko Vogrič (ITA)

Ass. Cult. **Marghera Fotografia** (ITA)
Video-art: **Shimrit Malul** (ISR)

forastub
SKUPINA
S75

www.skupina75.it

uradu ZSKD, tel. 0481-531495, 327-0340677 in na gorica@zskd.org.

V TEKU PROJEKTI ZA AKTIVNO VKLJUČEVANJE MLADIH: ARCI SC v sodelovanju z ZSKD in partnerskimi organizacijami razpisuje projekt za mlade prostovoljce med 18. in 28. letom »DialogArte« za Tržaško in »Attiva-mente« za Goriško. Projekt predvideva formacijo in pridobivanje novih izkušenj ter mesečno nadomestilo; informacij na www.arcserviziocivile.it in www.zskd.eu ter na ZSKD, tel. 040-635626 (Trst), 0481-531495 (Gorica). Rok prijave je 21. oktober.

Prireditve

PRAZNIK ROŽENVENSKE MATERE BOŽJE v Podgori: danes, 1. oktobra, bo ob 18.30 tridnevnic; v nedeljo, 2. oktobra, bo ob 8.30 rožni venec, ob 9. uri maša, ob 14.30 rožni venec, ob 15. uri procesija po vasi. Ob prazniku bo potekala prodaja srečk in tradicionalnih štrukljev.

V CENTRU KONVER pri Prelosnem jezeru bo danes, 1. oktobra, ob 9.30 javno srečanje na temo invazivnih tujerodnih rastlinskih vrst; o njih in o škodi, ki jo povzročajo, bo predaval naravoslovec Pierpaolo Merluzzi.

SLOVENSKO PASTORALNO SREDIŠČE GORICA IN SKUPNOST DRUŽIN SONČNICA vabita na srečanje, ki bo v nedeljo, 2. oktobra. Ob 10. uri bo v cerkvi Sv. Ivana v Gorici med mašo sodelovala vokalna skupina Cantate domino iz Kočevja, po maši pa bosta v domu F. Močnik zakonca Helena in Franc Štefanič predstavila slovensko kolesarsko Jakobovo pot.

LOKANDA DEVETAK Z VRHA prireja dva večera z naslovom »Prva Svetovna vojna med Krasom in Sočo« v sodelovanju s kmetijskima podjetjema Belanotte in Rubijski grad, z odsekom krvodajalcev Sovodnje, društvom Juliest in skupino za raziskovanje in študije prve svetovne vojne. V ponedeljek, 3. oktobra, ob 19.30 bo predstavitev knjige »Pozabljeni Kras. Ofenzive v jeseni 1916«, ki so jo napisali Mitja Juren, Paolo Pizzamus in Nicola Persegati. Drugi večer bo v ponedeljek, 17. oktobra, ob 19.30 s predstavitev knjige Marca Mantinija »Da Tolmino a Caporetto. Percorsi della Grande Guerra tra Italia e Slovenia (Od Tolmina do Kobarida. Poti prve svetovne vojne med Italijo in Slovenijo)«. Zbirali bodo prispeve po CRO v Avianu. **ZDRAVSTVENO PODJETJE ASS 2 »ISONTINA«** prireja v torek, 4. oktobra, ob 17. uri v deželnem avditoriju v Ul. Roma v Gorici predstavitev seznama zdravstvenih storitev (»Carta dei Servizi«).

Pogrebi

DANES V TRŽIČU: 9.50, Iolanda Calligaris por. Florean s pokopališča v cerkvi Sv. Nikolaja in na pokopališču.

DANES V KRMINU: 10.00, Davide Fain (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi Sv. Leopolda in na pokopališču.

Ob izgubi Alojza Hlede izrekamo Silvestru in družini ter ostalim sorodnikom iskreno sožalje.

K.d. Briški grič

ROKOMET - Tržaški Pallamano Trieste po štirih letih znova med elito

»Tujsko legijo« bodo sestavljali sami Slovenci

Finančna stiska narekovala manjše kadrovske posege - Cilj je obstanek - Danes v Apuliji

Med poletjem 2007 so se morali pri tržaškemu rokometnemu klubu Pallamano Trieste zaradi ekonomskih težav odpovedati nastopu v Elitni A-ligi in začeti iz A2-lige. Po treh napredovanjih (in novim odpovedim) pa se je letos predsednik Giuseppe Lo Duca odločil, da bodo vendarle igrali v najvišji ligi, kljub določenim težavam – zlasti ekonomskega značaja - ki še pestijo klub. In danes ob 18.30 bodo Nadoh in soigralci znova okusili igranje na najvišji ravni. Čaka jih dolgo in zahtevno gostovanje v Apuliji proti ekipi Intini Noci. Domača ekipa se je med poletnim prestopnim rokom precej okrepila in cilja vsaj na uvrstitev med najboljše štiri in torej v končnico za naslov.

Cilji Tržčanov so različni. Prav zaradi skromnih financ je bila kupoprodajna borza v znamenju manjših posgov. Kot že običajno je tudi tokrat Lo Duca črpal iz bližnje Slovenije, od koder prihajata levo krilo Matej Kleva (lani pri RD Izoli) in desni zunanji igralec Andrej Čermelj (lani pri RK Ajdovščina), ki bosta tako priskočila na pomoč do lani edini tuji okrepitevi Mateju Nadohu.

Za Tržčane bo torej letošnja sezona povsem različna od vseh prvenstev v zadnjih desetletjih, ko so bili belordeči vedno v boju za najvišja mesta. Ko so se pred štirimi sezonami odpovedali igranju na najvišji ravni so imeli v tržaškem klubu za tem en jasen projekt: delo na mladinski ravni. Takratna izbira se je še kako obrestovala in v zadnjih dveh sezonah je Pallamano Trieste osvojila štiri mladinske naslove na ravni mladincev in naraščajnikov. V letošnjem prvenstvu bo seveda glavno breme še slonelo na »stari gardi« (Nadoh, Visintin, Radojkovič, Lo Duca), vendar veliko pričakujejo tudi od mladih, ki so v zadnjih dveh sezonah nabirali izkušnje z vse večjo minutažo v A1-ligi. V italijanskem pokalu je na primer Anici že dokazal, da se lahko kosa z najboljšimi, zelo zahtevna sezona pa čaka tudi edinega krožnega napadalca Pernicha. Ravno to naj bi bila glavna hiba Tržčanov, ki imajo precej omejen izbor za vlogo krožnega napadalca. Slednji je lahko pomembna alternativa, ko zunanjim igralcem ne gre od rok. Bomo videli, če bo uspelo potrjenemu trenerju Bozzoli »prikriti« to slabost, ki bi lahko prišla v ostrejši konkurenci še kako do izraza.

V Elitni A-ligi bomo lahko nekatere tekme spremljali tudi preko tv ekranov, saj bo kanal RaiSport vsak petek (od 18.45 dalje) v neposrednem prenosu predvajal tekmo kroga. Rokometna zveza je že določila seznam tekem prvega dela sezone, tržaški rokometiši pa bodo dvakrat zaposleni na petek; prvič že naslednji teden (7. oktobra) na domači tekmi proti Bocnu. Drugič pa 25. novembra, ko bo Pallamano Trieste igral v Pressanu.

Pallamano Trieste 2011/2012

VRATARJI: Matej Zaro (1989), Diego Modrušan (1980), Thomas Postogna (1993); LEVA KRILA: Marco Visintin (1982), Matej Kleva (1988), Gianluca Dapiran (1994); DESNA KRILA: Luca Savron (1992), Marco Lo Duca (1971), Matteo Leone (1988), Misel Sirotič (1986); LEVA ZUNANJA: Andrej Čermelj (1985), Massimiliano Di Nardo (1992); DESNA ZUNANJA: Kevin Anici (1993); LEVA Nadoh (1981); KROŽNI NAPADALEC: Alex Pernich (1992); SREDNJA ZUNANJA: Jan Radojkovič (1989), Michele Ovegilia (1993); UNIVERZALEC: Andrea Carpanese (1982). Trener: Marco Bozzola. (I.F.)

RIM - Petrucci o varčevalnih ukrepih

CONI bo ukinil pokrajinske odbore

RIM - Predsednik italijanskega olimpijskega odbora Gianni Petrucci je sporočil, da bodo v okviru varčevalnih ukrepov ukinili pokrajinske odbore CONI, kar pomeni, da bosta Giorgio Brandolin na Goriškem in Stelio Borri na Tržaškem ostala brez funkcije in urada.

»Svet se spreminja, kriza pesti svet. Če bodo varčevalni ukrepi potrjeni, bo rezanje izjemno, kot nikoli v zgodovini športa. Šlo bo za težko breme. Zato se mora CONI reformirati. Potrebno je zmanjšati upravne stroške, pokazati moramo o sebi novo podobo. Čeprav gre za bolečo odločitev, bo potrebno ukiniti pokrajinske odbore, da bi prihranili in poslali v javnost močan signal,« je dejal Petrucci na začetku zasedanja državnega sveta CONI.

Tudi športnikom grozijo težki časi. »Prihodnja leta, morda že prihodnji meseci, bodo zelo težki, saj se razpoložljiva finančna sredstva, bodisi javna bodisi zasebna, postopno zmanjšujejo,« je še pristavil Petrucci.

CONI bo moral dati dober zgled, da bi se ob koncu sedanjega olimpijskega cikla predstavil v javnosti reformiran in s čistimi računi. Prav leta 2013 bo namreč padla odločitev o organizaciji olimpijskih iger 2020, na katere računa tudi Rim. »Dotlej bo moral postati italijanski šport organizacijsko še bolj trden in pripravljen na športni, ekonomski in socialni izziv prihodnjega desetletja,« je še izjavil Petrucci.

Letošnja ekipa z vodstvom

KROMA

KOŠARKA - Kobe Bryant se je dogovoril z bolonjskim Vrtusom

»Italijo imam v srcu«

Kot otrok je preživel v Italiji osem let in navijal za Milan - Njegov nastop še pod vprašajem zaradi neusklajenega koledarja

BOLOGNA - Poroka med bolonjskim Vrtusom in zvezdnikom Kobejem Bryantom je realna možnost. Klub in 33-letni igralec, ki zaradi »lockouta« ne more igrati v ligi NBA, sta se dogovorila za 2,2 milijona evrov za uvodnih 40 dni v italijanskem državnem prvenstvu. V tem času naj bi Bryant odigral 10 tekem, vendar bi bilo za to potrebno uskladiti koledar, čemur nasprotujeta najmanj dva kluba. »Če v tem času Bryant ne odigra najmanj 10 tekem, je pogodba ekonomsko nevzdržna. Jaz nisem bogataš, zaradi tega posla ne spim ponoči. Če hočemo dati prvenstvu svetovno odmevnost, te priložnosti ne smemo zamuditi,« pravi predsednik Virtusa Claudio Sabatini.

Bryant je del svojega otroštva preživel v Italiji in odlično govori italijansko, kajti njegov oče Joe Bryant je med letoma 1984 in 1991 igral v Italiji za Rieti, Reggio Calabria, Pistoio in Reggio Emilia. »V Italiji sem odkril lepoto življenja, družine, otrok, zato jo nosim v srcu,« pravi Bryant, rojen v Philadelphii. »Tu so se začele sanje, da bi zaigral v NBA. Tu sem

Kobe Bryant je ta teden tri dni preživel v Milanu

ANSA

se naučil osnov, kako metati, podajati in se gibati brez zoge. To so stvari, ki jih moji ameriški vrstniki niso znali, vedeli so le kako skočiti in zabiti,« je dodal olimpijski prvak iz Pekinga 2008. V nekem intervjuju je priznal, da bi se ukvarjal z nogometom, če bi ostal v Italiji. Njegov vzornik je bil Milanov vezist Frank Rijkaard. Pravi, da še zdaj spremlja Milanove na

stopo. K sreči se je odločil za košarko. Bil je tako nadarjen, da je v svet NBA-lige vstopil že pri 17 letih, ne dabi šel skozi rešeto univerzitetne košarke, kar je za razmere v ZDA prava redkost. Vzporejajo ga z največjimi sodobnimi zvezdami ameriške poklicne lige, zlasti z LeBronom Jamesom, sam pa pravi, da sta bila Michael Jordan in Magic Johnson boljša.

DIVIZIJA A Tržčani proti Latini v ponedeljek

Košarkarji tržaškega kluba Pallacanestro Trieste bodo tkemo 2. kroga v diviziji A odigrali šele v ponedeljek. Domača tekma proti Latini se bo začela ob 20.30. Vse druge tekme bodo danes in jutri.

PETROL LAVORI - Miljske košarkarice, ki jih vodi slovenski strokovnjak iz trsta Matija Jogan, bodo krstni nastop v A2-ligi opravile danes v Margheri (20.30). Domači Sernavimar sodi po igralskem kadru v vrh lestvice. Jogan na tej tekmi zelo računa na doprinos slovenskega centra Gabrovškovo, saj so domačinke močnejše na zunanjih pozicijah kot pod košem.

NOGOMET V A-ligi večerni poslastici

Drevi Inter proti Napoliju, jutri zvečer Juventus proti Milanu. Štiri najbolj priljubljene ekipe in najbrž štirje najresnejši kandidati za naslov eden proti drugemu v istem krogu. Šesti krog A-lige bo torej v znamenju dvobojev med titani; po tem krogu bo že nekoliko bolj jasno katero je razmerje sil tam pri vrhu. Prav zaradi takega sporeda bi se lahko v nedeljo zvečer znašel na vrhu lestvice Udinese, ki bo na Friuliju igral proti Bologni. Seveda je prvenstvo šele na začetku, a za ekipo, ki se je poleti odrekla trem adutom, bi bil tak delni uspeh res presenetljiv.

Inter je po prihodu Ranierija dožvel preporod. Glede na nastope črnomodrih tako v prvenstvu kot v ligi prvakov je zdaj jasno, da je bil glavni problem črnomodrih ravno trener. Očitno igralci se z Gasperinijem niso razumeli in so s slabimi nastopi dosegli to, kar so želeli: spremembo na klopi. Pri domačih je še vprašljiv nastop tako Sneijderja kot Pazzinija, drugače bi v napadu igrala trojica Alvarez-Forlan-Zarate. Napoli bo gotovo brez svojega najnevarnejšega napadalca Cavanija ki mora zaradi poškodbe, ki jo je staknil na tekmi lige prvakov, počivati nekaj dni. Zaradi tega bo v konici napada igral Lavezzi, za njim pa dvojica Hamšik-Pandev.

Jutri zvečer bo v središču pozornosti Turin, kjer bo Juventus gostil Milan za najbolj popularno izmed tekem italijanskega prvenstva. Domačini so še nepremagani, a v zadnjih dveh nastopih so se morali zadovoljiti s točko proti skromnejšim ekipam. Conte se je kot običajno odločil za »skrivnostno« pripravo na tekmo, tako da se lahko le slutiti, katera bo četverica napadalcev: Kraljič, Vučinić, Matri in Pepe. Milan je že v ligi prvakov občutil pozitivne učinke Ibrahimovičevega povratka. Švedski Bosanec in Cassano bosta tvorila napadalno dvojico. Allegri ima še večje težave na sredini igrišča, kjer sta odsotna Gattuso in Ambrosini, medtem ko je Boateng okrevl.

NAŠA NAPOVED – Drevi (ob 18. uri) Roma - Atalanta 2:1 (40%, 35%, 25%), (ob 20.45) Inter - Napoli 2:2 (35%, 35%, 30%); v nedeljo (ob 12.30) Novara - Catania 2:1 (40%, 35%, 25%), (ob 15. uri) Cesena - Chievo 2:1 (35%, 35%, 30%), Fiorentina - Lazio 1:1 (40%, 30%, 30%), Lecce - Cagliari 1:2 (35%, 30%, 35%), Palermo - Siena 3:1 (40%, 35%, 25%), Parma - Genoa 2:2 (35%, 30%, 35%), Udinese - Bologna 3:1 (45%, 30%, 25%), (ob 20.45) Juventus - Milan 1:1 (35%, 35%, 30%).

Bratkovič v Astano

LJUBLJANA - Potem ko se je kazahstanski kolesarski ekipi Astana iz Vacansoleila pridružil slovenski sprinter Borut Božič, je po novem član Astane tudi Janez Bratkovič (doslej Radioshack), ki je za to moštvo že vrtel pedala v sezoni 2008/09.

»Za Astano sem se odločil, ker se dobro razumem z Božičem in Hrvatoma Robertom Kišerlovskim, ki bosta moja moštvena kolega. Poleg tega je Giuseppe Martinelli pokazal veliko zanimanja za moj prihod. Pretehtalo pa je dejstvo, da bo športni direktor ekipe Gorazd Štangelj,« je o prestopu za Sportal dejal Bratkovič.

Vrača se Krhin

LJUBLJANA - Med igralce, ki se bodo na kvalifikacijski tekmi za Euro 2012 11. oktobra v Mariboru pomerili s Srbijo, selektor Slovenije Matjaž Kek ni mogel uvrstiti kapetana Roberta Korena, ki bo tekmo s Srbi izpustil zaradi rumenih kartonov. Mesto v začetni enajsterici bo namesto njega bržčas dobil Dare Vršič ali pa Armin Bačinovič. Na seznamu je tudi Rene Krhin, ki je bil s Kekovo izbrano vrsto že na svetovnem prvenstvu 2010 v Južni Afriki.

43. JESENSKI POKAL - Na prefekturi predstavili letošnji nastop ekipe No Borders Team

Močna posadka v čezmejnem duhu

K projektu zgoniškega župana Sardoča pristopila letos tudi Občina Sežana

Nov izziv, nova ekipa, star projekt. Takšne so glavne sestavine nadaljevanja lanskega projekta No Borders Team, ki se bo tudi letos, v novi obleki, udeležil jesenske regate Barcolane. »Ekipa, ki ne pozna meja, udejanja koncept čezmejnega sodelovanja med upravami, saj je letos k projektu pristopila tudi Občina Sežana ter čezmejnega sodelovanja med podjetji, ki je v prid ekonomskemu razvoju našega teritorija,« je na včerajšnji predstavitvi na prefekturi povedal pobudnik, župan Občine Zgonik Mirko Sardoč.

Letos je posadka še bolj čezmejna, saj jo poleg italijanskih in slovenskih jadralcev sestavljata še dva Srba. Tržaški prefekt Alessandro Giacchetti je v svojem uvodnem posegu podčrtal, da dosega ta ekipa odlične rezultate, prav zaradi čezmejnosti svoje posadke. Župan Občine Sežana Davorin Terčon je k temu dodal, da je to simboličen, a obenem tudi konkreten korak čezmejnega sodelovanja in postaja tako sodelovanje med kraškimi občinami na tem območju in onkraj (bivše) meje vse pomembnejše in poglobljeno. Občina Sežana pa bo tako prvič v zgodovini nastopila, vsaj kot partner, na največji regati v Jadranu. »Upam, da bo prihodnje nedeljo No Borders Team postal No Borders Dream Team,« je še dodal.

Letošnja posadka se lahko ponaša z jadralci vseh generacij in iz različnih jadralnih krogov, pobudniki pa so posebno ponosni, da sestavljata letošnji team tudi mešana posadka razreda 420 Sirene in Čupe Matia Ugrin in Mirko Jurčič, ki je letos na članskem evropskem prvenstvu na Portugalski zasedla odlično 7. mesto in 4. med mladinci ter Čupina posadka razreda 470 Simon Sivitz Košuta in Jaš Farneti, novopečena državna prvaka in bronasta na mladinskem evropskem prvenstvu v Belgiji. Posadko bo športno in tehnično vodil trener JK Čupa Matjaž Antonaz, ki je predstavil letošnjo jadrnico: 13-metrška jadrnica RC 44. Jadrnica je iz karbonskih vlaknen po načrtu Slovenca Andreja Justina v sodelovanju s svetovno priznanim jadralcem Rousslom Couttsem.

Posadka No Borders Team je doživela ugledno predstavitev na tržaški prefekturi

KROMA

»Upam, da bomo letos nadgradili lanski uspeh, saj je ekipa kar v redu,« je dodal Antonaz. Jadrnica bo – kot lani – tekmovala pod zastavo seslanskega jadralnega kluba Čupa. »Smernice projekta se usklajujejo z delovanjem naše- ga dušva,« je dejal predsednik JK Čupa Roberto Antoni.

S projektom No Borders Team želijo podčrtati prepričanje, da uveljavitev teritorialnega območja sloni na povezavi Krasa in morja. Projekt so finančno podprli Zadržna Kraška banka, družba Motomarine, SB Costruzioni, Pan Pacor, Idrosystem, Falegnameria Grilanc, Vina Kras iz Sežane, Obiettivo luce z Opčin, Kajzer marmi iz zgoniške obrtne cone, Jadran iz Sežane, Doyle sailmakers in Vinoteka Zgonik.

Včerajšnje predstavitev je uvedel in sklenil pevski zbor Volnik pod vodstvom Walterja Lo Nigra. (and)

Danes Barcolina

Niz tekmovalnih preizkušenj na letošnjem jesenskem pokalu se danes pozno dopoldan pred Velikim trgom začne z regato za najmlajše. Na Barcolini se bo v razredih optimist, laser in jadralne deske techno 239 pomerilo 250 malih jadralcev in jadralcev iz Italije, Slovenije, Hrvaške, Nemčije, Avstrije in Madžarske. Organizator je medtem sporočil, da se je za nastop na osrednjem 43. Jesenskem pokalu v nedeljo, 9. oktobra, do včeraj prijavilo 321 posadk.

NOGOMET - V deželni amaterskih prvenstvih

Že prvi popravni izpiti

Danes Sovodenjci v gosteh, Zarja pa v Bazovici - V Križ prihaja »mladi« Union 91

KRAS - Po domačem spodrsrlaju proti tržaški ekipi UFM bo Kras (6 točk) jutri gostoval v Korenu (Corno di Rosazzo) pri domačemu Virtusu, ki ima dve točki na lestvici (neodločeno s Cervignanom in Buttriom ter poraz proti Lignanu). V Krasovem taboru želijo vlak čimprej znova utiriti na pravo pot: to se pravi zmagati. Pri rdeče-belih ne bo poškodovanega Roka Božiča, Koliko je huda njegova poškodba, bomo izvedeli šele v ponedeljek, ko čaka izol-skega nogometaša magnetna resonanca. V Korenu ne bo odpotoval niti Batti, ki je še diskvalificiran. Na razpolago bo znova Capalbo. V sredo in v četrtek zaradi trebušne gripe ni treniral Knažević, ki pa bo jutri brzkone nared. »Trener se je v torek pogovoril z igralci in skupaj so analizirali nedeljski poraz. Pogovor je bil konstruktiven,« je povedal predsednik Goran Kocman.

PROMOCIJSKA LIGA - Od predstavnic naših društev bo na domačem igrišču igrala le Vesna. Juventina bo drugič zapored igrala v gosteh. Tokrat v Reani deli Royale v videmski pokrajini proti domači ekipi Reanese, ki je s 7 točkami prva na lestvici skupaj z Lumignaccon. V Juventininem taboru so po zmagi v gosteh pri tržaški Ponziani (po treh krogih imajo pet točk na lestvici) znova zrastle peruti. Trener Gio-

Štandreška
Juventina
(posnetek z
nedeljske tekme v
Trstu proti
Ponziani) se je
pobralla na noge

KROMA

vanni Tomizza ne bo imel večjih težav s postavo. Rdeče-beli ciljajo na nove tri točke.

Kriška Vesna (4) bo na domači zelenici gostila Union 91, ki ima dve točki na lestvici. Po polovičnem spodrsrlaju proti Trieste Calciu (Vesna je zaslužila zmago) »plavi« ciljajo na celoten izkupiček, čeprav je Union (najmlajša ekipa v skupini B) vselej neugoden nasprotnik. Trener Massai ima le en dvom: Tomizzo muči lažja poškodba kolena.

DANES SOVODNJE IN ZARJA - Sovodenjci (7 točk) bodo igrali v gosteh v Pierisu (5), Zarja (6) pa bo v športnem centru v Bazovici gostila Opicino (4). Sovodenski trener bo imel precej težav s postavo. Spisek odsotnih je dolg: Visintin, Kovic (oba pretegnjena mišica), Galliussi (zlom nosne kosti), Eros Kogoj, Nasser, Tomšič in mogoče tudi Reščič, ki je bil ves teden v vročino v postelji. Manj težav bo imel trener Zarje Salvatore Bovino, ki proti Opicini računa na vse tri točke. Za po-

datek naj dodamo, da so zarjani v nedeljo zabeležili 250. poraz v zgodovini društva.

Danes še, elitna liga: Fincantieri Monfalcone - San Luigi, San Daniele - Gemonese (ob 18.00); promocijska liga: Costalunga - Trieste Calcio, Pro Fagagna - Caporiacco; 1. AL: Pieris - Sovodnje, Azzurra - Medea; 2. AL Mariano - Villanova.

PRIMOREC - Ekipa trebenskega društva v nedeljo ni prepričala in je zaslužno izgubila. V Primorčevem taboru pričakujejo reakcijo, čeprav jutri proti Isonzu (4 točke) ne bodo imeli lahkega dela. Trener Corona ne bo imel na razpolago diskvalificiranega De Bernardija (prisilno bo miroval kar pet krogov), Saua, Antonaccija in Sabadina.

BREG IN PRIMORJE - Brežani bodo gostovali v Škocjanu ob Soči, Primorje pa v Mošu. San Canzian ima prav toliko točk kot Breg. Prvovršeno Primorje (še brez poraza in prejetega gola) bo igralo proti zadnjevrščeni Mossi (prejela je že 10 golov).

MLADOST - Mladost bo domačo tekmo igrala kar pri nasprotniku v Moraru. Dela ob igrišču v Doberdolu še niso končana, tako da so odborniki Mladosti zaprosili za zamenjavo igrišča. V drugem delu bodo srečanje igrali v Doberdolu. V gosteh bodo igrali tudi prihodnje domačo tekmo proti Audaxu. Trener Mladosti bo jutri imel na razpolago vse svoje varovance.

V SREDO POKAL - V sredo (ob 20.30) bodo igrali tekme osmine finala državnega in deželnega pokala: Cjarlins - Kras, Sovodnje - Santamaria, Primorec - Pasianese (pri Sv. Alojziju), Breg - Aiello, Mariano - Zarja.

NAJMLAJŠI IN ZAČETNIKI - Jutri se bosta začeli mladinski goriški prvenstvi najmlajših in začetnikov. Pri najmlajših bosta igrali Juventina in po več sezonah ekipa Sovodenj (prvi derbi bo 20. novembra). Pri začetnikih bo Juventina igrala v skupini A (na igriščih 9:9), Sovodenjci pa v skupini C (7:7). Prvenstva cicibanov na Goriškem se bodo začela 8. oktobra. (jng)

SMUČANJE SK Devin: na ledeniku s Tino Maze

Pretekli konec tedna se je skupina 7 dečkov in naraščajnikov SK Devin (Rudy Škerk, Petra Bassezzi, Andrea Craievich, Patrizia Zarotti, Samuel Purič, Matej Udo- vič, Tommy Pilat pod vodstvom Mateja Štolfe) udeležila dvodnevnega treninga na avstrijskem ledeniku Moelltaler. Trening je stooostotno uspel, saj so bile razmere na progi ugodne in je trd sneg vzdržal vse do 13. ure.

Postavili so 35 veleslalomskih vratc in v dveh dneh treninga opravili skoraj 500 zavojev. Na sosednji progi je trenirala najboljša slovenska šampionka Tina Maze. Z njo so se tudi slikali. Ta konec tedna bodo na ledeniku spet trenirali dva dni.

Domači šport

DANES

Sobota, 1. oktobra 2011

KOŠARKA

DRŽAVNA DIVIZIJA C - 20.30 v Latisani: Latisana - Jadran Qubik Caffè

NOGOMET

1. AMATERSKA LIGA - 15.30 v Pierisu: Pieris - Sovodnje

2. AMATERSKA LIGA - 15.30 v Bazovici: Zarja - Opicina

DEŽELNI MLADINCI - 17.30 v Repnu: Kras Repen - Muggia; 17.30 v Trstu, igrišče Ferrini: Ponziana - Vesna

ZAČETNIKI - 15.00 v Vilešu: Villesse - Juventina (9:9); 15.00 v Sovodnjah: Sovodnje - Audax Sanroccese B

ODBOJKA

JADRANSKI MOŠKI POKAL - 18.00 v Trstu: Ferro Alluminio - Val; 20.00 v Pradamanu: VBU Videm - Olympia

JADRANSKI ŽENSKI POKAL - 17.00 v Solkanu: Hit Nova Gorica - Zalet C; 18.30 Zalet C - Cordenons; 17.00 pri Brišičkih: Zalet D - Dentesano; 20.00 Luka Koper - Zalet D

NAMIZNI TENIS - DEŽELNE LIGE - 17.00 v Zgoniku: Kras B - Kras A (moška C2-liga); 17.00 v Zgoniku: Kras - Astra San Vito B (moška D1-liga)

JUTRI

Nedelja, 2. oktobra 2011

NOGOMET

ELITNA LIGA - 15.30 v Korenu: Virtus Corno - Kras Repen

PROMOCIJSKA LIGA - 15.30 v Križu: Vesna - Union 91; 15.30 v Reani del Rojale: Reanese - Juventina

1. AMATERSKA LIGA - 15.30 v Trebčah: Primorec - Isonzo

2. AMATERSKA LIGA - 15.30 v Škocjanu ob Soči: San Canzian - Breg; 15.30 v Mošu: Mossa - Primorje

3. AMATERSKA LIGA - 15.30 v Moraru: Mladost - Moraro

NARAŠČAJNIKI - 10.30 v Dolini: Kras Repen - Esperia

NAJMLAJŠI - 10.30 v Tržiču, Ul. 1. maja: Aris San Polo - Juventina; 10.30 v Sovodnjah: Sovodnje - Villa

KOŠARKA

DEŽELNA C-LIGA - 19.00 v Lignanu: Breg - Tarcento; 21.00 v Lignanu: Venezia Giulia - Bor Radenska

NAMIZNI TENIS

ŽENSKA A2-LIGA - V St. Michaelu pri Bocnu: 10.00 Kras - Coccaglio; 12.30 Tramin - Kras; 14.30 Kras - Eppan

ŽENSKA B-LIGA - 10.00 v Trevisu: Kras - Trevignano; 12.30 Kras - Azzurra; 14.30 v Mortise Duemila - Kras

ODBOJKA

DRŽAVNI POKAL - 18.00 v Paeseju (TV): Paese - Sloga Tabor Televita

UNDER 18 MOŠKI - 11.00 v Repnu: Sloga Tabor - Toriana

Obvestila

ŠZ BOR-ŠŠ TRST obvešča, da se bo vadba za predšolske otroke začela danes, 1. oktobra na stadionu 1. maja s sledečim urnikom: od 9.30 do 10.30 za otroke od 1. do 3. leta in od 10.30 do 11.30 za otroke od 3. do 6. leta. Za info: stadion 1. maj, Vrdelska cesta, 7 od 15. do 18. ure, telefon 040 51377, e-pošta urad.bor@gmail.com.

AŠD BREG sporoča, da bodo v občinskem športnem centru S. Klabjan v Dolini stekle še sledeče dejavnosti: rekreacija odrasli, od 3. oktobra, ob ponedeljkih in petkih ob 21.00; rekreacija odrasli, od 6. oktobra, ob torkih in četrkih ob 8.30; otroška telovadba od danes, ob sobotah, skupina starejših ob 9.30 in skupina mlajših ob 10.30. Prisrčno vabljeni!

39

sezona Mladosti v zgodovini deželni amaterskih prvenstev. Doberdobska ekipa se je v 3. AL vpisala v sezoni 1973/74 (podatki Bruna Rupla na www.slo-sport.org). Za rdeče-modre bo tako nedeljski nastop v Moraru jubilejni 1000. v zgodovini kluba.

SLOVENIJA TA TEDEN

Tekoče zadeve, trdna poroštva

VOJKO FLEGAR

V sredo je bilo ugibanj konec. Predsednik države Danilo Türk je napovedal, da bo 21. oktobra razpustil parlament in za 4. december razpisal volitve. Predsednikova odločitev navsezadnje ni bila presenečenje za nikogar. Stranke so bile po prepričljivo izglasovani nezaupnici levosredinski vladi Boruta Pahorja soglasne v stališču, da Slovenija potrebuje predčasne volitve, predsednik pa sam morebitnega novega mandatarja očitno tudi ni niti poskušal najti. Prvič v zgodovini bodo tako slovenski volivci imeli priložnost poslanca voliti predčasno, saj so po obeh doslej izglasovanih nezaupnicah (v obdobju še ne povsem konstituiranega političnega sistema leta 1992 in potem še leta 2000) poslanci opravili »letečo menjavo« vlade z izvolitvijo novega mandatarja.

Prehodno obdobje, ne le do volitev, ampak do prenosa pristojnosti na novo vlado, torej najverjetneje vse tja do januarja prihodnjega leta, pa bo očitno precej naporno, zapleteno in tudi konfliktno. To se je pokazalo že ta teden, ko je postalo očitno, da si pravni okvir »tekočih« poslov, ki jih sme opravljati odhajajoča vlada, različno razlagajo že sami ministri s prvim na čelu, kaj šele poslanci. Opredelitev »tekočih« poslov je sicer tudi že doslej, ob rednih primopredajah občasno povzročala težave, še največkrat, ker so poslavljajoče se vlade praviloma poskrbele še za nekatere »svoje« kadre za imenovanji na veleposlaništva in podobno, kar je vsakokratna prihajajoča garnitura ostro kritizirala, a kakšnih usodnih posledic to ni imelo.

Tokrat je drugače, kajti Pahorjeva vlada zaradi predčasnega odhoda ni

utegnila sprejeti nekaj pomembnih odločitev, na drugi strani pa je zelo verjetno, da se bo zaradi krize evrskega območja in nekaterih »domačih« okoliščin v naslednjih tednih izkazalo, da preveč togo tolmačenje »tekočih« poslov lahko povzroči škodo. Pravni okvir, ki bi bil težko bolj natančen, saj z ustavo in zakonom pač ni mogoče predvideti vseh okoliščin, v katerih se lahko država znajde, ko vladi redno ali predčasno preneha mandat in ostane brez polnih pooblastil, bi morala tako napolniti preudarna politika.

A ta teden ga je najprej za mnoge sporno sodelovanje med največjo vladno in opozicijsko stranko (ob udeležbi posameznih poslancev iz nekaterih drugih vladnih in opozicijskih strank) pri zagotavljanju poroštva države za največjo slovensko energetsko naložbo v šesti blok šoštanjске termoelektrarne. Gre za 440 oziroma z naknadnim poroštvo za več kot pol milijarde evrov posojil, ki jih bo ali jih je že najelo državno elektroenergetsko podjetje Teš pri Evropski investicijski banki. Šesti blok s 600 megavati instalirane moči je buril duhove še preden so ga začeli graditi, vlada, ki se sedaj poslavlja, pa ga je prevzela v trenutku, ko je bilo vanj dejansko vloženih »še-le« 25 milijonov evrov in je veljalo, da bo stal 900 milijonov evrov. Zdaj jih je porabljenih že več kot 400 milijonov, končna cena se po najbolj zmernih ocenah vrti okrog 1,3 milijarde evrov, vlada pa se v treh letih ni mogla odločiti, ali projekt podpira ali ne.

To je nemara slišati rahlo neverjetno, a dejstvo, da je prav zato že najmanj leto dni prelaga odločitev o prevzemu poroštva, je posledica raz-

kola med vladnimi strankami, predvsem med premierjevimi socialnimi demokrati in stranko Zares; slednja je med drugim tudi zaradi nestrinjanja z gradnjo elektrarne na nekakovostni lignit in nepreglednega vodenja naložbe zapustila koalicijsko, a projektu še vedno nasprotujejo nekateri drugi ministri. Vladi je tako nezaupnica vsaj v tem primeru prišla prav, da je odločitev o poroštvu uvrstila med »tekoče« posle, s katerimi se menda ne sme ukvarjati, čeprav je vedela, da ga naslednja vlada ne bo mogla predlagati v predvidenem roku.

Toda predlagateljstvo zakona o poroštvu so prevzeli poslanci (državni zbor je do razpustitve »polno pristojen«) socialnih demokratov in opozicijske SDS, na izredni seji parlamenta pa so ga v prvem branju to sredo (ob odsotnosti predstavnikov vlade) tudi že sprejeli. Poteza pa ima najmanj eno »lepotno« napako. Zakon so napisali tisti, ki ga potrebujejo: v Teš oziroma materinskem elektroenergetskem holdingu in ga prinesli v parlament, da ga poslanci opremijo s svojimi podpisi. Ali gre ob »lepotni« napaki, ki jo je priznal, pravzaprav se z njo pohvalil sam prvopodpisani predlagatelj (župan občine Velenje, iz katere prihaja premost ga Teš) tudi za kršitev zakon o integriteti (zaradi morebitnega neprijavljenega in neregistriranega lobiranja), bo ugotavljala protikorupcijska komisija. Ob tem pa omenjeni predlog zakona spremljajo še politične ocene, da gre pravzaprav za praktični preizkus in napoved dovolilne velike koalicije med Pahorjevimi socialnimi demokrati in SDS prejšnjega premierja Janeza Janše.

SKLAD MITJA ČUK SVETUJE

V družini

Današnja in nekdanja družina. Kaj se je spremenilo?

Zagotovo je danes njena oblika veliko bolj raznolika, kot je bila včasih. Pogosto se sliši, da bi bilo bolje, če bi nekdANJI model kar opustili, mnogi drugi pa menijo, da je prav tisti model nenadomestljiv. Strokovnjaki nas podučijo, da je bila družina do polovice (in še nekoliko čez) 19. stoletja neka oblika sožitja, katero so ustvarili bolj ekonomski kot pa družbeni razlogi in v katero so bili vključeni, kot npr. pri Rimljanih, tudi sužnji. Tradicionalna družina, kakršno poznamo v našem okolju, je kot zveza iz ljubezni nastala med meščanstvom v 19. stoletju. Njen vzorec se je izoblikoval, ko se je začela širiti industrializacija in otrok niso več uporabljali za delovno silo. Tako se je čedalje bolj izpopolnjeval družinski model, ki je slonel na tradicionalni porazdelitvi vlog. Oče je bil prehranjevalec in je bil odgovoren še za območje zunaj doma. Služil je denar in skrbel za družbene stike. Njegova žena, ki ni bila v službi, si je morala prevzeti skrb za dom, kar je pomenilo delati ga udobnega in skrbeti za vzgojo otrok.

Družina pa se je sedaj spremenila. Mala družina ni več model. V zadnjem času se je namreč zelo povečalo število družin samohranilcev. Za Nemčijo poznamo podatke, da se je njihovo število dvignilo od leta 1996 do danes za 37 odstotkov. Povečalo se je tudi število družin, ki ne slonijo na zakonski, ampak na partnerski zvezi. In vendar so tako podani podatki varljivi, saj še vedno velja, da vsaj tri četrtine vseh otrok in mladostnikov v Nemčiji odrašča pri svojih poročenih starših. Seveda obstajajo ob tradicionalni družini še alternativne oblike: med njimi razširjena družina (z otroki obeh zakoncev še iz prejšnjih zvez), posvojitvena družina, rejniška družina, in t.i. patchwork-družina, katere člani so se zbrali od tu in tam. Mednje se čedalje bolj vztrajno želijo uvrstiti tudi t.i. mavrične družine - istospolnih partnerjev. Nekaj pa je še več-generacijskih družin, v katerih poleg otrok in staršev živijo še stari starši in včasih celo še prababice in pradedki. Tako se je osnovni družinski model danes razcepil v pisano družico različnih modelov. Poleg družin imamo še gospodinjstva: z enim članom, bivalno skupnost, zakonca brez otrok, oddaljene zveze, ali to, kar ponekod imenujejo "polyamore" partnerske zveze.

Izvedenci odkrivajo razlog za tak razvoj družine v težnjah po individualizaciji, zaradi katerih so ljudje od poznih šestdesetih let dalje sprejemali nove izbire in imeli nove ponudbe za svoje odločitve. Vse to je odneslo tudi družino v divje vode.

O tem je sredi osemdesetih let pisal nemški sociolog Ulrich Beck v delu Rizična družba, ko je poudaril, kako so pod vplivom individualizacije izgubile na pomenu dotedanje vodilne podobe. Moderner centrifugalne sile so ljudi kaputirale iz nekega trdno spetega in tesnega življenjskega kalupa v neskončno in z obljubami prepojeno raznolikost, ki jim jo je začela ponujati družba.

Tudi prihod kontracepcijske tablete v začetku šestdesetih let je naredil svet, saj je omogočil ženskam in zakoncem veliko bolj zavestno odločitev za rojevanje otrok ali ne. Tudi razvoj ženske emancipacije, ki je podpirala njihovo željo, da bi dejavno vstopile v družbo in poklic, je ponujal vse več različnih možnosti. Vse to pa je hkrati vodilo v obveznosti in komplikacije. Pa tudi širjenje izobrazbe in izobraževalnih časov ni bilo brez posledic za dogajanje z družino. Daljša doba izobraževanja je npr. podaljšala čas, po katerem so

mladi stopali v obdobje lastne odgovornosti. Pridobitniška miselnost je preplavila vse. Brezposelnost in stalna menjava delodajalcev sta postala povsem običajna pojma.

Tudi družinska politika naj bi se prilagodila tem spremembam. V petdesetih in šestdesetih letih je bila še vedno usmerjena v model družine z enim samim članom, ki je služil denar. Kasneje so nastali mnogi eksperimenti. Še kasneje so se pojavile jasli, za katere vemo, da v njih še danes ni dovolj mest za vse otroke, katerih družine bi imele zanje potrebo, zaradi poklicnih dolžnosti mater in očetov.

Vendar, zakaj je pravzaprav družina tako pomembna?

Gre za popolnoma ograjen svet. Najprej ker je to prvo družbeno okolje. Če je kolikor toliko prvinsko, se v njem lahko dobro razvija in raste tako otrok kot mladostnik. Družina lahko uči pripadnosti, zaupanja, bližine in intimnosti. Vse to so osnove, ki jih otrok potrebuje za razvoj svojih sposobnosti in potenciala svojega delovanja, kar mu bo nujno v kasnejšem družbenem življenju. Seveda ima pri nastajanju vrednot pomembno vlogo tudi starševsko oskrbovanje otrok z materialnimi dobrinami

Kako so v družini potrebni rituali, in to ne le za praznike, smo že večkrat poudarili. Vrednosti teh ritualov tako za otroke kot za starše ni dobro podcenjevati. Skupno obedovanje, prebiranje knjig pred spanjem, obiskovanje prireditev ali nedeljski sprehodi, vse to je osnova za pravo ogrodje in sposobnost za orientacijo otrok v življenju, zlasti ko bodo grozile krize.

Bolj kot denar in lastnina bi morala otrokom pomeniti družino in prijatelji. Z vsemi nastalimi spremembami v družbi pa družine velikokrat plovejo v divjih vodah vsakdanjika skoraj brez kompasa. Včasih iščejo sebi podobne družine, pri katerih bi dobili znanje, kako naj vodijo svojo barko. Včasih je to kako društvo ali pa duhovna ali verska skupnost. Ljudje potrebujejo čvrstih vrednot prav posebej v času krize in ekonomskih težav.

Kaj dela včasih družini težave? Mogoče že to, da njeni člani mislijo, da bodo vedno brez težav in ko pridejo problemi, jih ne skušajo sami reševati, pač pa lezejo v neke vrste depresijo, iz katere se ne znajo izmotati. Na splošno je družino ošibil padec natalitete. Ena cela in še malo otroka pride povprečno statistično na vsako mater, medtem ko se je ta števila pred stoletjem in pol vrtela okrog pet. V zadnjih petdesetih letih se je število rojstev več kot razpolovilo. Širjenje poklicno zaposlenih mater je pač zahtevalo svoj davek v družbi, ki se na to ni pravočasno pripravila. V zadnjem času se s tem dejstvom sooča vse večje število mladih očetov, ki se vključujejo v nego in vzgojo svojih otrok z ramo ob rami z materami.

Zahteva po osebni sreči in svobodi, ki so tako značilne za težnjo po individualnem uresničevanju želja, je videla v skrbi za družino oviro. Vendar je sedaj v dolgoročnem obdobju trčila ob odgovornost, ki jo nosi v sebi prav družina. To lahko vidimo že v dilemah, ki spremljajo vse številnejše razporeke in ločitve. Družino pa seveda razžirajo tudi še drugi zunanji faktorji, kot so brezposelnost in skrb za eksistenco.

Razlika med družino in prijatelji je na dlani: od prijateljev se lahko ločiš, družina pa te veže nase s krvno vezjo, od katere je vsak posameznik globoko odvisen. (jcc)

PISMO UREDNIŠTVU

O Primorski, moji deželi

Tudi potem, ko sem ga prebral v drugo, sem se vprašal, kaj je g. Darjo Velušček želel povedati v zapisu Primorska, moja dežela (Primorski dnevnik, 27.9. 2011). Med hvalnico Ascolijevi skovanki Venezia Giulia/Juljska krajina in vzorovanjem pri Kugyju, Kosovelu, Mušiču, Tomizzi in Monaiu, je vpleteno več različnih misli, obžalovanj, napotil in opozoril, ki jih povzema piščev zaključek z vprašanjem: »Je že prišel čas, da damo Okroglico v muzej?«

Meni je Okroglica mnogo lepše ime kot Juljska krajina. To »lepo ime« me sicer ne spominja na čas fašizma, pač pa opozarja na drugo polovico 19. stoletja, na čas ko se je pričel narodni preporod primorskih Slovanov (Slovencev in Hrvatov) in je bilo zato treba s toponimi dokazovati tisočletno prisotnost romanskega življa ob vzhodnih mejah Italije. Ime Venezia Giulia je nastalo v vzdušju, ki ga je 1861- dve leti pred Ascolijevim neologizmom - izrekel časnikar Pacifico Valussi: »Slovenski državljani na naših vzhodnih vratih« in so jim morali biti pod političnim in kulturnim vplivom Italije. »Zakaj mora potemtakem Okroglica, kar je sinonim za množično zborovanje sredi Vipavske doline 5. in 6. septembra 1953 ob počastitvi desete obletnice vseljenske vstaje na Primorskem, v muzej? Zborovanje, nedaleč stran, kjer se je 18. oktobra 1868 odvijal znameniti šempaski tabor, je bilo dogodek, o katerem je govoril svet in je globoko odmevalo, zlasti v Italiji. Okroglica je pomenila ne le spomin na partizanski boj, marveč tudi etapo v reševanju tržaškega vprašanja oz. meje med Italijo in Jugoslavijo. Ta problem svetovne politike je svojo rešitev - ne povsem dokončno - doživel leto dni nato s podpisom Londonske spomenice o soglasju in končno rešitev z Osimskimi sporazumi leta 1975. Okroglica je lahko za simbol za z mnogimi preprekami

ustvarjeno pot, ki je vodila k miru in novemu sožitju, ustvarjenemu na italijansko-jugoslovanski meji z Videmskim sporazumom (1955). Danes bi se morali vprašati, kdo je pravzaprav ustvaril Okroglico, kdo je utiral pot k mirni meji in k večnarodnemu sožitju. Ali bi to zmoželi biti Julius Kugy, individualist in človek ves predan duhovnemu uživanju in - čeravno vnuk slovenskega pesnika - zazrt v nemstvo, da je tam okoli leta 1925 zapisal, kako mu je slovenska literatura »ostala zaklenjena, kajti slovenskega jezika, žal, ne obvladam«? Bilo jih je veliko, ki so zmogli in znali načrtovali pota in razvoj »Primorske, moje dežele«. Danes morda niti ne želimo vedeti zanje.

Okroglica sodi tudi v muzej, a ne v prenesenem pomenu besede, da jo obiskovalci te ustanove spoznavajo kot pomembno etapo v reševanju zahodnih slovenskih/jugoslovanskih državnih meja. Zagotovo pa ni duh njene-ga sporočila zastarel, pač pa velja kot opomin in razmislek o odločnih potezah državnikov, pa tudi o tem, kako mora v odločilnih trenutkih prevladati modrost in treznost. Navsezadnje pa je Okroglica pokazala na povezanost slovenskih ljudi v posebnih trenutkih in na njih pripravljenost, da store veliko, ko bi lahko bila ogrožena varnost državnih in narodnostnih meja.

Za razmislek, o »skupnem prostoru, ki ga imenujemo Primorska«, bi bila poleg proslave v Renčah primerna priložnost tudi spominjanje na Okroglico, na dogodek izpred davnih osemindesetih let. Takrat smo natanko vedeli, kaj je Primorska. Danes ni več tako.

Branko Marušič

LJUBLJANA Po kipu talca skušali ukrasti še kip kurirja

Na kipu kurirja s Spomenika kurirjem Dolomitskega odreda, ki stoji ob cesti na Toško čelo v Ljubljani, so policija in občani pred dnevi opazili zarezo, so sporočili z Mestne občine Ljubljana. Odkar je bila poškodba odkrita, je spomenik pod povečanim policijskim nadzorom. Kip kurirja je bil enkrat že ukraden in ga je Mestna občina Ljubljana (MOL) s kopijo nadomestila leta 2009.

Minuli teden pa so v noči na petek neznanci iz Gramozne jame na Tomačevski cesti ukradli bronasti kip umirajočega talca. Kip (**na posnetku**) je delo akademskega kiparja Borisa Kalina iz leta 1967. Tako minuli teden ukradeni kip kot tudi poškodovani kip kurirja sta vpisana v register dediščine na ministrstvu za kulturo, poudarjajo na MOL.

Opominjajo še, da so spomeniki del naše kulturne in zgodovinske identitete. "S krajami se povzroča neprecenljiva materialna in moralna škoda, zato Mestna občina Ljubljana prosi vse, naj bodo pozorni na dogajanje okoli spomenikov," so še zapisali.

Bojan Brezigar

Krakow v mojem spominu

Sporočilo obiskovalcem, da so na svetu vendarle tudi dobri ljudje

Poslopje je še vedno videti kot tovarna; če nisi pozoren, ga celo zgrešiš, ko se voziš po tem perifernem predelu Krakowa. Nobenih velikih napisov ni na njem, le ob strani transparent z majhnimi črkami, ki je težko berljiv. Res, v filmu je bilo vse drugače, ampak poslopje le še spominja na tisto Deutsche Emailwarenfabrik, ki jo je Oskar Schindler kupil z denarjem krakovskih Judov in kjer se je velika skupina Judov z delom dejansko ohranila pri življenju. Zunanost je ohranila vse arhitektonske prvne tovarne, ki je bila zgrajena po prvi svetovni vojni, in tudi v notranjosti še marsikaj popelje človeka v čas, ki ga je Steven Spielberg tako občuteno prikazal na filmskem platnu: dolgo in ozko stopnišče, ki vodi v Schindlerjevo pisarno, ki je ohranila videz, kot ga poznamo iz filma, in pa spodaj na dvorišču voz s kupom kovinske posode, ki čaka na email in daje mučen vtis nečesa nedokončanega, nepopolnega.

Sicer pa je poslopje namenjeno muzeju. Dolga leta je trajalo, preden so ga odprli, če le pomislimo, da je Spielberg posnel svoj film leta 1993, muzej pa so odprli šele leta 2010, po več kot desetletnih pripravah in neenem odlašanju. Naslov Lipowa 4, ki je označeval nekdanjo Schindlerjevo tovarno, je še vedno isti, tudi hišna številka stoji taka, kot je stala nekoč. Tukaj, v tem predmestju, so še ostanki zidu nekdanjega krakovskega geta, kamor so preselili Jude, preden so v ne zelo oddaljenem Plaszowu uredili veliko koncentracijsko taborišče, natanko tisto, ki ga je Spielberg upodobil v svojem filmu: komaj nekaj obokov v slogu judovskih nagrobnikov, češ, to je njihovo pokopališče, ki so jih ohranili kot spomin in opomin. In potem zaviješ desno in prideš pred to veliko poslopje, nekdanjo tovarno, kjer je sedaj velik Muzej Krakowa v času nacistične okupacije.

Mislim, da je arhitekt, ki je načrtoval muzej, namerno otežil ogled s stopnicami, ozkimi hodniki, majhnimi razstavnimi sobami. Hočeš nočeš se v tem muzeju počutiš močno utesnjen, ozračje je moreče, kot je bilo zagotovo moreče ozračje v Krakowu v času nacistične okupacije.

Ogled se seveda začne nekoliko prej, s prikazom mesta, kakršno je bilo pred prihodom nacistov. To je bilo lepo, kulturno, univerzitetno mesto, z bleščečim mestnim jedrom in živahnim življenjem. Že leta 1936 se je tu odvijal pomemben mednarodni kulturni festival in v muzeju je tudi plakat v angleškem jeziku, v tistem času prava redkost v Srednji Evropi.

Muzej se nato v treh nadstropjih razvija skoraj kronološko in se to-

rej začne s Hitlerjevim napadom na Poljsko, ki je označil začetek 2. svetovne vojne, ter se stopnjuje z asimilacijo in uničevanjem poljske identitete. Tu vidimo, kako se je spremenilo ime glavnega trga, ki je po vmesni varianti postal Adolf Hitler Platz in kako se je Krakow preimenoval v Krakau, pa tudi, kako je nacistična zastava zaplapolala na Wawelu, simbolnem gradu Poljske in Poljakov. Številne fotografije iz tistega časa spominjajo na vrsto dogodkov, razstavljeni so letaki, javna obvestila in drugi eksponati. Obiskovalca stisne pri srcu rekonstrukcija dela predavalnice znamenite Jagielonske univerze, kjer so 6. novembra 1939 nacisti aretirali profesorja in jih odpeljali v koncentracijsko taborišče. Iz zvočnikov se razlega glas SS-ovskega častnika Bruna Müllerja, ki je zbranim profesorjem (zabili so jih na »predavanje dr. Müllerja«) najavil aretacijo, v ozadju pa lajanje psov. In prav utesni te škatla, v kateri so iz koncentracijskega taborišča Sachsenhausen poslali svojcem profesorja Stanislaw Estreicherja pepel s sporočilom, da je profesor umrl v taborišču.

V procesu germanizacije so Nemci uničevali poljske spomenike; med drugim so z glavnega trga odstranili spomenik Adama Mickiewicza in v muzeju je še nekaj razbitin tega spomenika, ki so jih Poljaki skrbno skrivali do konca vojne. To je bil hud udarec za prebivalstvo, kajti ta spomenik je bil simbol mesta, tako močan, da prebivalci niso hodili po delu trga, kjer je spomenik stal; obzirno so ta kraj vselej obšli, in tudi fotografijo ljudi, ki hodijo okoli spomenika, si lahko ogledamo v muzeju.

Seveda pa je najbolj dramatičen tisti del muzeja, ki govori o Judih. Za

krakovske Jude se je s prihodom Nacistov začela prava kalvarija. Takoj so uvedli strogo rasno diskriminacijo in Judi so tu nosili Davidovo zvezdo v modri barvi in ne v rumeni, kot v Nemčiji. Niso smeli hoditi v ugledne predele mesta, niso se smeli voziti na tramvajih, kot prča tabla, ki je razstavljena v muzeju, na nekaterih perifernih tramvajih pa so jim namenili stojišča v zadnjem delu. Leta 1940 so jih izselili iz mesta, leta 1941 pa so jih prisilno preselili v geto, ki je bil, kot rečeno, v neposredni bližini Schindlerjeve tovarne. Dve leti kasneje pa so nacisti ukinili geto in preselili vse Jude v taborišče Plaszow, ki je bilo najprej delovno taborišče, kasneje pa je postal pravo koncentracijsko taborišče, ki mu je poveljeval zloglasni Amon Göth, ki ga je Spielberg tako nazorno upodobil v svojem filmu.

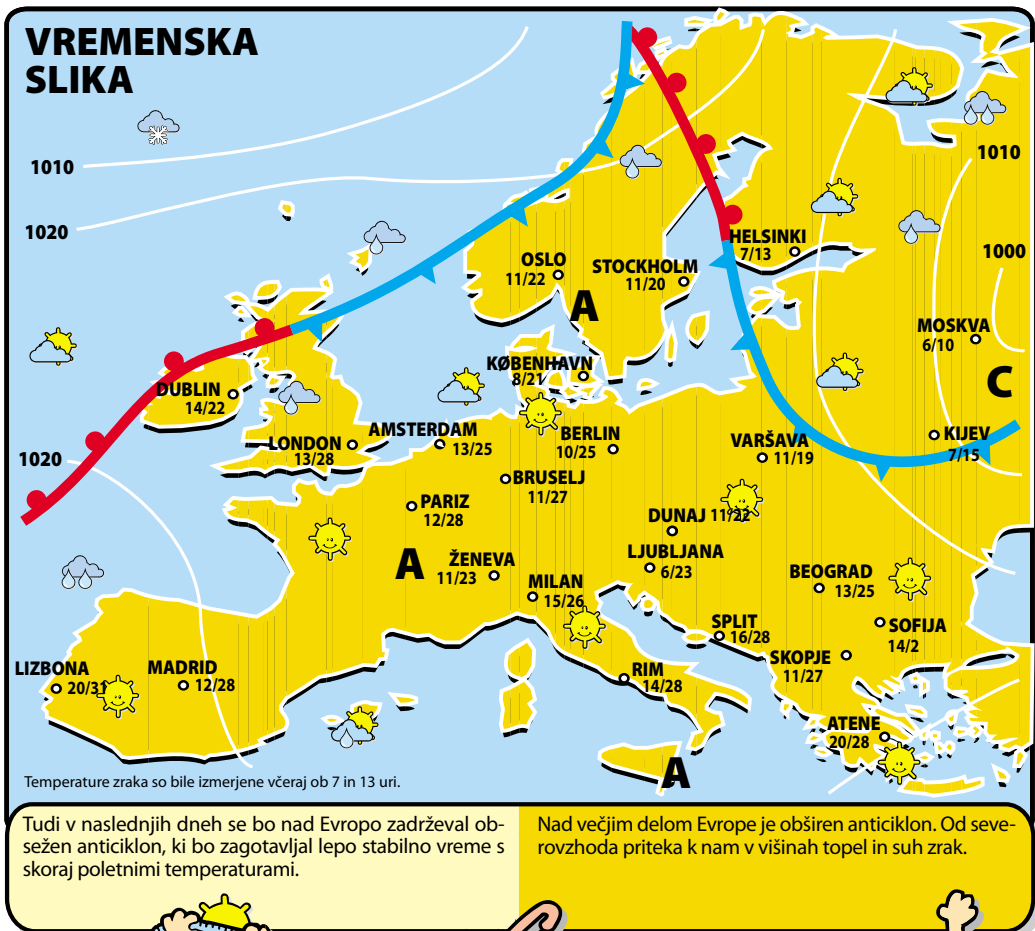
Tako, tu se ogled muzeja bliža koncu. Seveda je še soba namenjena prihodu Rdeče armade, ki je bila vse prej kot priljubljena, predvsem zaradi pokola v Katynskem gozdu, pa tudi zaradi množičnih deportacij v Sibirijo v prvih mesecih po koncu druge svetovne vojne. In prav na koncu prideš skozi temen hodnik v »dvorano izbir«, spomin na tiste prebivalce, pri katerih sta usmiljenje in človeško dostojanstvo prevladala nad strahom, ki ga je vlival teror in so pomagali reševati ljudi, ki so bili sicer zapisani smrti. Med razstavljenimi predmeti je tudi kolajna pravičnega med narodmi, s katero je izraelska država odlikovala Oskarja Schindlerja. Vendar nekaj optimizma po dveurnem ogledu grozodejstev: sporočilo obiskovalcem, da so na svetu vendarle tudi dobri ljudje.

se nadaljuje

Na slikah: Zgoraj Schindlerjeva tovarna v Krakowu, danes muzej okupacije, spodaj levo ostanki zidu krakovskega geta, spodaj Schindlerjeva pisalna miza, posoda, ki čaka na emailiranje, metamorfoza imena glavnega trga v Krakowu in prepevod Judom, da vstopijo v tramvaj.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzhaja ob 7.03 in zahaja ob 18.46
Dolžina dneva 11.43

BIOPROGNOZA
Vremenski vpliv na splošno počutje in razpoloženje bo ugoden in ob sončnem vremenu spodbuden.

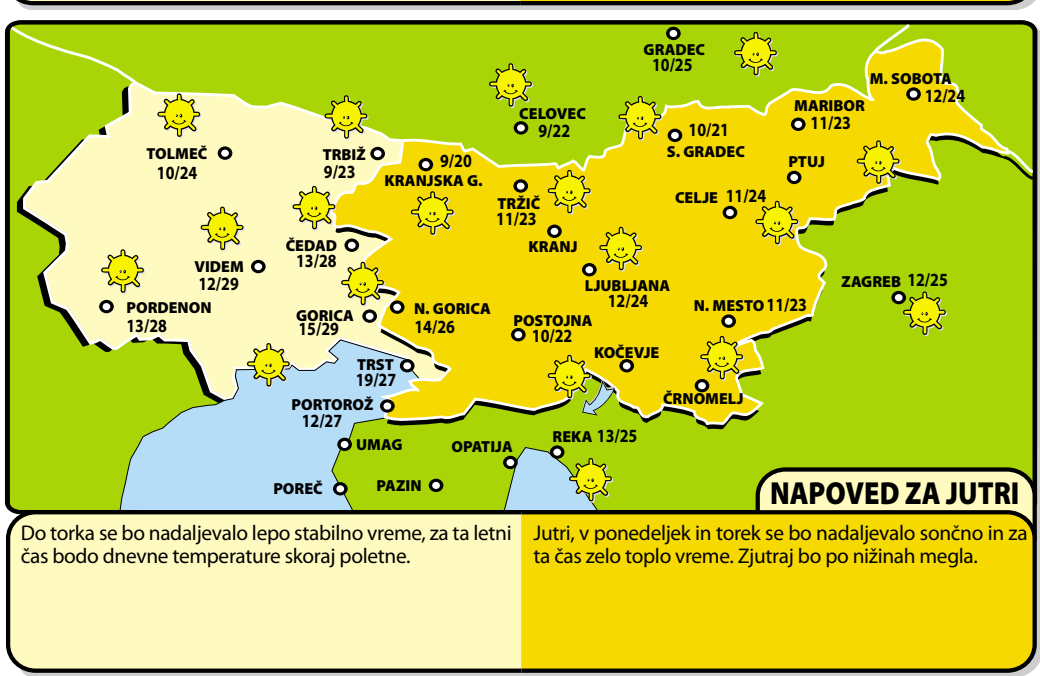
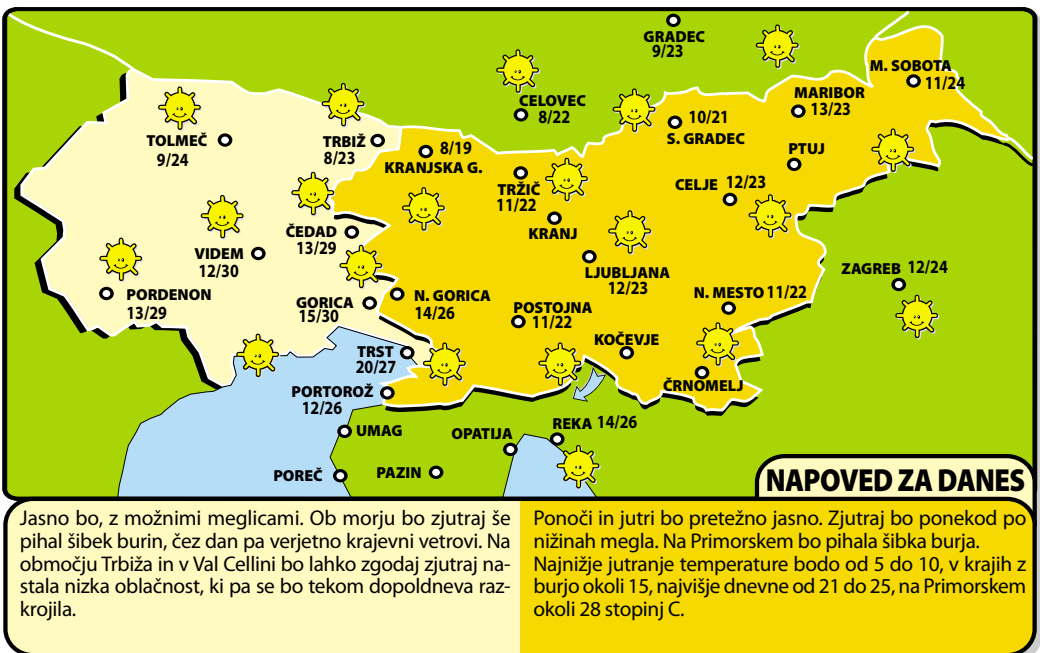
MORJE
Morje je razgibano, temperatura morja 21,1 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C
500 m 23 2000 m 11
1000 m 18 2500 m 9
1500 m 14 2864 m 7

UV INDEKS
UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu po nižinah 4,5 in v gorah 5.

PLIMOVANJE
Danes: ob 1.15 najvišje 11 cm, ob 6.21 najnižje -13 cm, ob 12.55 najvišje 37 cm, ob 20.00 najnižje -30 cm.
Jutri: ob 3.02 najvišje 0 cm, ob 5.17 najnižje -0 cm, ob 13.28 najvišje 24 cm, ob 22.20 najnižje -24 cm.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

VESOLJE - V četrtek uspešno izstrelili prvi kitajski eksperimentalni modul

Ob kitajski vesoljski izstrelitvi zadonela patriotska pesem ZDA

PEKING - Čeprav naj bi bila četrtkova izstrelitev prvega kitajskega eksperimentalnega modula v vesolje dokaz kitajskega tehnološkega napredka, pa je v videu, ki ga je državna televizija pripravila za to priložnost, izpadla kot slavljenje kitajske tekme ZDA. V njem so namreč uporabili glasbo patriotske pesmi ZDA "America the Beautiful".

Peking smatra svoj vesoljski program za simbol pomembnega položaja Kitajske v svetu, četrtkova izstrelitev modula Tiangong-1 (Nebeška palača) pa je bila prvi korak pri načrtovani izgradnji vesoljske postaje v naslednjem desetletju. Zato so bili uporabniki interneta, ki so prepoznali pesem v videu kitajske televizije, zelo presenečeni nad izbiro glasbe ob tem pomembnem trenutku v zgodovini Kitajske, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

"V tistem času sem jedel v hotelu s tujci iz ameriškega podjetja in kitajskimi strankami. Gledali smo prenos," in "vsi tam prisotni Kitajci so se hoteli

vdreti v tla", je zapisal eden od uporabnikov kitajskega socialnega omrežja Sina's Weibo.

Doslej še ni jasno, ali je bila izbira pesmi napaka. Video, ki je dolg več kot minuto in dostopen na spletni strani kitajske televizije CCTV v angleškem jeziku, vsebuje le melodijo, ne pa tudi besedila pesmi. Na televiziji izbire pesmi doslej niso komentirali.

Tokrat sicer ni prvič, da je televizija tako osmešila tiste, ki jo financirajo. Tako so na primer uporabniki svetovnega spleta januarja letos v poročilu o letalskih silah odkrili, da je bil vzlet iz ameriške filmske uspešnice "Top Gun" o elitni ameriški vojaški akademiji.

Kitajski mediji so sicer četrtkovi izstrelitvi namenili izjemno pozornost, saj gre za zelo ambiciozen projekt, ki državo utrjuje na zemljevidu vesoljskih velesil. Kitajska je leta 2003 za Rusijo in ZDA postala šele tretja država, ki je v vesolje poslala človeka, v prihodnosti pa načrtuje tudi pristanek na Luni. (STA)

ZDA - Michelle Obama

Prvo damo »ujeli« pri nakupovanju v trgovini Target

WASHINGTON - Prva dama ZDA Michelle Obama (na sliki), ki se je že dlje časa pritoževala, da zaradi življenja v varnostnem balonu Bele hiše pogreša veliko normalnih stvari, je v četrtek opravila eno od njih. Odpravila se je po nakupih v veletrgovino Target.

Michelle Obama se je najprej ustrezno zakrila pred pogledi radovednežev s tradicionalno preobleko slavnih. To je kapa za baseball in sončna očala. Po pol ure nakupovanja jo je prepoznala prodajalka za blagajno trgovine v Alexandriji pri Washingtonu, ko je poravnala račun. Vendar pa je bil tam tudi fotograf tiskovne agencije AP, ki pravi, da mu je nekdo namignil, da bo prva dama opravila zasebne nakupe. Obveščeni so bili seveda tudi agenti tajne službe, ki so prišli v trgovino pol ure prej oblečeni v zanje nevsakdanja sproščena oblačila. Iz urada prve dame so sporočili, da Michelle Obama pogosto skoči ven iz Bele hiše po opravkih ali obišče kakšno restavracijo. Niso pa potrdili, ali so sami dali namig fotografu, da jo poslika in jo prikaže kot navadno Američanko, kar ne more škoditi volilni kampanji njenega moža. (STA)

5. oktober 2001 – 5. oktober 2011

Kinemax Monfalcone

10 let z vami

V sredo, 5. oktobra, ti Kinemax ob nakupu vsake vstopnice podari še eno